

2020

ÅRSRAPPORT

SIDE

3	ADMINISTRERENDE BANKSJEF HAR ORDET
4	VIKTIGE HENDELSER
6	VIRKSOMHETEN
9	BÆREKRAFT
14	REDEGJØRELSE FOR ARBEIDET MED LIKESTILLING OG IKKE-DISKRIMINERING
18	FINANSIELLE RESULTATER
19	RESULTATUTVIKLING 2020
23	RISIKOSTYRING
25	SAMFUNNSANSVAR
26	UTSIKTENE FOR 2021
27	TAKK TIL ANSATTE OG TILLITSVALGTE 2020
28	HOVEDTALL
30	RESULTATREGNSKAP
31	BALANSE
32	ENDRING I EGENKAPITAL
34	KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2020
35	KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2019
36	NOTER
95	REVISOR
99	ERKLÆRING FRA STYRET OG ADM. BANKSJEF
101	GAVER 2020
103	BANKENS TILLITSVALGTE 2020

Administrerende Banksjef har ordet

Takk til dere som tar dere tid til å lese SpareBank 1 Modum sin årsberetning. En årsberetning som markerer avslutningen på et år som kan beskrives som annerledesåret fremfor noen.

Utbruddet av koronaviruset og pandemien som fulgte, bidro til betydelig uro i det norske finansmarkedet i mars 2020. Norske myndigheter måtte på kort varsel utarbeide en kriseplan for å møte de økonomiske utfordringene vi visste ville komme. Tiltakspakker for næringslivet, nye permitteringsregler, statsgaranterte likviditetslån og endringer i skatter og avgifter var noen av tiltakene som raskt ble etablert. I tillegg kom bankene raskt på banene med forskuttering av dagpenge, fleksible løsninger for avdragsfrihet og likviditetslån.

Summen av alle tiltak de første ukene av pandemien har ført til at de fleste har kommet gjennom 2020 på en bedre måte enn først forventet, men mange har hatt og har fortsatt økonomiske utfordringer. Det vil ta

lang tid før vi kan erklære Norge som friskmeldt. På den positive siden er kommunene i gang med vaksinerings og selv om det vil ta mange måneder før flertallet av befolkningen er vaksinert, er dette en lovende start på veien tilbake til en normal situasjon.

Vi er forberedt på at 2021 også vil by på utfordringer i norsk økonomi. Derfor vil vi strekke oss langt i å finne gode løsninger for våre næringslivskunder og privatkunder. Et godt tips i denne sammenheng vil være å ta kontakt med oss tidlig hvis fremtiden føles usikker i forhold til bedriftens – eller husholdningens likviditet. Det er alltid enklere å finne gode løsninger før problemene har vokst seg for store.

Gjennom en nylig gjennomført kundeundersøkelse har vi fått bekreftet at våre kunder er fornøyd med å være

kunde i SpareBank 1 Modum og vi får ros for hvordan vi har håndtert kundene våre i en krevende periode med en global pandemi. Det er vi glad for og takker for gode tilbakemeldinger.

2020 ble til tross for koronaviruset et godt år med et resultat som legger et godt grunnlag for 2021 og vil forsterke vår evne til å være en aktiv finansiell partner i de kommunene vi er tilstede i.

Takk for samarbeidet i 2020!

Egil Meland
adm. banksjef

Viktige hendelser

Første kvartal

- Ordinært resultat etter skatt på 25,0 mill.kr i første kvartal.
- Det besluttes å dele ut over 10 mill. kr fra bankens gavefond fra årsresultatet for 2019.
- Helgeland Sparebank inngår avtale om å bli en SpareBank 1-bank. SpareBank 1 Modum vil ved gjennomføring i 2021 selge i størrelsesorden 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidene Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA til Helgeland Sparebank
- Utbrudd av koronaviruset og delvis nedstenging av samfunnet.
- Norsk økonomi blir hardt rammet.
- SpareBank 1 Modum sitt resultat er preget av økte nedskrivninger på utlån, kurstap på verdipapirer og underskudd i SpareBank 1 Gruppen.
- SpareBank 1 Modum stenger alle kontorene for drop-inn besøk.
- Rullering av alle ansatte kontor/hjemmekontor pga. pandemien

Andre kvartal

- Ordinært resultat etter skatt 37,9 mill. kr i andre kvartal.
- Tre rentenedsettelse av utlån/innskudd med utgangspunkt i reduksjon i styringsrenten som følge av koronakrisen. Rentenedsettelsen på utlån fremskyndes for å bidra i samfunnsdugnaden under koronakrisen.
- I perioden etter mars har digitaliseringen av både samfunnet og banken skutt fart.
- Årlige gaveutdelingen gjennomføres digitalt, vi deler ut over 10 mill. kr til lag og foreninger, fordelt på allmenntilgitt formål, prosjekter og koronastøtte.
- Generalforsamlingen vedtok at grunnfondskapital tilsvarende kr 250 millioner konverteres til eierandelskapital ved utstedelse av 2,5 millioner egenkapitalbevis til pålydende og med konverteringskurs kr 100. Egenkapitalbevisene overføres vederlagsfritt til Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Modum som opprettes i forbindelse med konverteringen.

Tredje kvartal

- Ordinært resultat etter skatt 36,8 mill. kr i tredje kvartal.
- Bedrede økonomiske utsikter, men fortsatt stor usikkerhet
- SpareBank 1 Gruppen leverer sitt beste resultat noensinne i tredje kvartal.
- SpareBank 1 Modum inngår avtale om kjøp av Varig Forsikring Midt-Buskerud med overtakelse 01.01.2020.
- SpareBank 1 Modum lansere sine første grønne lån.

Fjerde kvartal

- Ordinært resultat etter skatt 33,0 mill. kr i fjerde kvartal.
- Smittebølge nummer to inntraff og har på nytt gitt en nedbremsing av økonomien. SpareBank 1 Modum og resten av samfunnet får pålegg om hjemmekontor. Alle kontorene blir igjen stengt for drop-inn besøk.
- Utrulling av vaksiner gir dog lysere økonomiske utsikter, men fortsatt stor usikkerhet.
- Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Modum blir registrert i Brønnøysundregisteret.

Virksomheten

Konsernet

SpareBank 1 Modum er et finanskonsern og deltaker i SpareBank 1-alliansen. Hovedkontoret ligger i Vikersund og konsernet med sitt datterselskap har i alt 100 ansatte. SpareBank 1 Modum er en selvstendig sparebank med lokal forankring. Selskapet har utstrakt fysisk tilstedeværelse i hele markedsområdet gjennom rådgiverkontor i Åmot, Høkkensund og Drammen.

SpareBank 1 Modum tilbyr tradisjonelle banktjenester som betalingsformidling, kreditt, spareprodukter og forsikring i tillegg til eiendomsmegling både til privat- og bedriftskunder.

- 22 339 privatkunder
- 2 284 bedriftskunder
- 395 lag/foreninger
- Markedsrådets ledende eiendomsmegler
- Største private bidragsyter til næringsutvikling og allmenntilrettelegging formål i markedsområdet

Banken har en lang og stolt historie, og ble etablert i 1841. Banken har vært en 100 % samfunns eid sparebank frem til 2020. I 2020 ble Sparebankstiftelsen SpareBank 1 Modum opprettet og stiftelsen har som formål å forvalte egenkapitalbevisene som ble tilført ved opprettelsen, og å utøve og opprettholde et langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 Modum.

Sentrale mål og strategier

Bevegelsene i bankmarkedet skaper muligheter. Det skal vi benytte oss av og styrke våre markedsandeler ved å ta nye posisjoner. For å få det til er vi avhengig av å ha en felles visjon slik at vi alle går i samme retning.

I SpareBank 1 Modum har vi tro på fremtiden selv om vi verken kan eller vil lede an i utviklingen av ny teknologi, eller være ledende på pris.

Strategikart*

Det som skiller oss fra de store norske og utenlandske konkurrentene er at vi er nærmere kundene både fysisk og kulturelt. Vi kan i større grad forstå deres behov og ønsker om hvorfor de trenger en bank. Dette personlige forholdet til kundene ønsker vi å forsterke.

Vår ambisjon er at vi hver eneste dag skal hjelpe de menneskene som trenger oss og våre tjenester.

Vår visjon:

Vi hjelper mennesker å nå sine mål og realisere sine drømmer

SpareBank 1 Modum har en kultur som har utviklet seg i 180 år og skapt gode tradisjoner og verdier som er grunnlaget for alt vi gjør. Samtidig er det viktig å se fremover og ha en felles forståelse for hvordan vi som enkeltmennesker bidrar til fellesskapet.

Overordnet deler vi inn arbeidet vårt i innsikt, erfaring og magesfølelse. For vi vet at når vi klarer å kombinere disse tre elementene på riktig måte, lykkes vi. Samtidig vet vi at vi lærer av våre feil og blir bedre neste gang.

Innsikt:

Vi skal alle i SpareBank 1 Modum være noen av de dyktigste i bransjen og følge alle lover og regler som er pålagt oss. I tillegg ønsker vi personlig engasjement i å tilegne oss kunnskap som er relevant for å kunne bidra til å nå våre felles mål. Vi ønsker alle at SpareBank 1 Modum skal bevege seg fremover. For å få det til må også hver enkelt bevege seg ved å søke ny kompetanse, lese, lytte og lære.

Erfaring:

I tillegg til å gjøre en god jobb, er vi avhengig av at alle bidrar med sin erfaring i å utvikle SpareBank 1 Modum. Erfaring er i praksis det man har lært, både i studier, jobb og privatlivet. Erfaringer og ideer som skapes i bransjer utenfor bank og utenfor Norge er også viktig.

Magesfølelse:

Hos oss er det lov å si det man tenker og mener. Alle som jobber i SpareBank 1 Modum er dyktige i det de gjør. Det betyr også at den enkelte har en følelse for hva som er en god løsning og hva som er dårlig. Vi er i en tid og i et marked som går raskere og raskere, hvor det er viktigere å ta beslutninger.

Privatmarked

SpareBank 1 Modum leverer sammen med sitt datterselskap, EiendomsMegler 1 Modum, og produktselskaper i SpareBank 1-Alliansen et vidt spekter av finansielle produkter og tjenester. Disse leveransene kombinert med fokus på tilgjengelighet og rask respons gir banken en sterk posisjon i bankens markedsområder.

Kunderådgiverne har bred erfaring og kompetanse og legger vekt på å gi kundene gode og trygge råd som setter kundene i stand til å ta gode økonomiske valg.

SpareBank 1 Modum er stolt av å kunne levere gode digitale tjenester. Dette gjør bank og banktjenester enkelt og tilgjengelig for alle kunder. Digitale tjenester kombinert med lokal tilstedeværelse og mulighet for fysiske møter gir banken et konkurransefortrinn.

Pandemien som traff Norge i mars 2020 har bidratt til endring i arbeidsmetodikk med utstrakt bruk av hjemmekontor. Alle- rede god tilgang på teknologi og fleksible løsninger bidro til at bankens kunder opplevde like god tilgjengelighet og respons som tidligere.

Kunder og markedsposisjon

Banken har gjennom 2020 styrket sin posisjon som den ledende aktøren i kjerneområdene Modum, Sigdal og Krødsherad, og hatt god utvikling i Eiker og Drammens-regionen. Et godt samspill med EiendomsMegler 1 Modum har bidratt til å forsterke den gode utviklingen.

SpareBank 1 Modum gjennomfører annethvert år en kundetilfredshetsundersøkelse. Resultat i 2020 viser at banken scorer svært høyt på kundetilfredshet. Dette har vært stabilt på et høyt nivå de siste årene.

Pandemien utløste en kortsiktig negativ effekt på boligmarkedet, før det tok seg opp igjen og fortsatte med høy fart siste halvår av 2020. Tre rentenedsettelse og andre statlige tiltak bidro til å sikre stabil og god utvikling i boligmarkedet.

Finansiell utvikling

Banken oppnådde i 2020 en utlånsvekst i privatmarkedet på 7,8 %. Veksten kommer både fra nye og eksisterende kunder. Bankens oppnådde en innskuddsvekst i 2020 på 10,9 %.

Høy aktivitet og god vekst innen skadeforsikring og aksjesparing bidrar til at banken styrker seg på disse områdene og bidrar til positiv utvikling i provisjonsinntekter.

Banken har god kontroll på risikoen i utlånsporteføljen. Banken har gjennom 2020 opplevd en nedgang i misligholdsvolum, og taps nivået er fortsatt lavt. Banken har fokus på høy kvalitet i kredittvurderingene og løpende oppfølging. Dette bidrar til å redusere risiko i utlånsporteføljen.

Forventninger til 2021

2020 ble et annerledes år og norsk økonomi fikk et tilbakeslag. Dette vil prege norsk økonomi også i 2021, og derigjennom privatmarkedet i bankens markedsområder. Smittevernsregler og delvis nedstenging av samfunnet har bidratt til endring i kundeadferd og bruken av digitale løsninger har skutt fart. Disse endringene vil vedvare og betjeningskonseptet vil tilpasse seg den nye normalen.

Bransjen har i 2020 opplevd et høyt prisfokus fra markedet. Banken forventer at dette vil vedvare fremover. Marginpress som en konsekvens av sterk konkurranse bidrar til at banken må ha ytterligere fokus på vekst og effektivitet for å opprettholde inntjeningen.

SpareBank 1 Modum overtok virksomheten til Varig Forsikring Midt-Buskerud (Brannkassa Modum, Sigdal og Krødsherad) 1.januar 2021. Denne overtakelsen gir ytterligere potensiale til vekst innen både bank- og forsikringsprodukter i kjerneområdene Modum, Sigdal og Krødsherad.

Bedriftsmarked

SpareBank 1 Modum leverer sammen med selskaper i SpareBank 1 Gruppen et bredt

spekter av produkter og tjenester til små- og mellomstore bedrifter i vårt markedsområdet. Bankens bedriftsrådgivere er lokalisert i Modum, men reiser rundt og møter kundene der kundene har sin virksomhet.

Banken har gode kredittmodeller og – verktøy gjennom SpareBank 1-Alliansen som sikrer høy kvalitet i vurderinger og innvilgelsesprosessen. Det er et organisert bransjesamarbeid i SpareBank 1-Alliansen som sørger for at kompetansen opprettholdes og videreutvikles i takt med forventningene til kvalitet.

Kunder og markedsposisjon

SpareBank 1 Modum har en sterk markedsposisjon i kommunene Modum, Sigdal og Krødsherad. De senere årene har banken tatt posisjoner også i Eiker-området. I tillegg til god utlåns- og innskuddsvekst har banken også hatt god utvikling innen forretningsområdene forsikring, leasing, objektsfinansiering og rente- og valutasikringer.

Næringslivet i bankens primære markedsområder kjennetegnes stort sett av små- og mellomstore bedrifter, med en overvekt av bedrifter innen eiendom. Dette gjenspeiles også i bankens utlånsportefølje. Banken har i 2020 hatt fokus på en mer diversifisert bransjevekt.

Utvikling av finansielle selvbetjente løsninger for næringslivet har vært god. Dette arbeidet fortsetter for fullt og vil på sikt gi næringslivskunder like gode løsninger som privatkunder har tilgang til i dag.

Finansiell utvikling

Bedriftsmarkedet leverte i 2020 en utlånsvekst på 5,6 %. Veksten kommer hovedsakelig fra eksisterende kunder. Banken har gjennom 2020 også fått flere nye kunder innen ulike bransjer. Banken oppnådde en innskuddsvekst på 14,5 % i 2020.

Banken har også hatt en positiv inntektsutvikling innen andre forretningsområder, spesielt fra rente- og valutasikringer, samt objektsfinansieringer og skadeforsikring. Dette ser banken som et svar på at bedrif-

ter setter pris på en lokal totalleverandør av finansielle produkter og tjenester med høy rådgivningskompetanse.

Banken har god kontroll på risikoen i utlånsporteføljen. Banken har gjennom 2020 opplevd en nedgang i misligholdsvolum, og taps nivået er fortsatt lavt. Banken har fokus på høy kvalitet i kredittvurderingene og løpende oppfølging. Dette bidrar til å redusere risiko i utlånsporteføljen. Som følge av usikkerheten rundt varigheten og konsekvensen av pandemien har banken økt tapsavsetningene.

Tett på næringslivet

SpareBank1 Modum legger bak seg et annerledes år i 2020, hvor deler av næringslivet er preget av en global pandemi. Bedrifter mistet inntjeningen sin over natten, og ansatte har blitt satt på hjemmekontor. Banken har hele tiden hatt som mål å følge opp myndighetenes støtte til næringslivet og har gjennom det vært tett på bedrifter som har hatt det tøft. I den forbindelse har banken gitt avdragsfriheter til mange bedrifter med presset likviditet, og banken har utstedt utlån med statlig garanti for de som har hatt behov for det.

I 2020 introduserte banken Zurf Modum som et akseleratorprogram for bedrifter i regionen Modum, Sigdal og Krødsherad. Dette har vært en suksess og banken vil i 2021 starte opp Zurf 2.0. Målet med programmet er å ta lokale bedrifter et steg videre, for å bidra til vekst og lokale arbeidsplasser.

Banken er spent på inngangen til 2021, men vaksinene gir håp om at vi snart er tilbake til normalen. Banken følger næringslivet tett for at vi fortsatt skal være den foretrukne finansielle aktøren i våre markedsområder.

EiendomsMegler 1 Modum

Historikk

SpareBank 1 Modum kjøpte 70,5 % av aksjene i det Drammensbaserte selskapet EiendomsMegler Dahl AS i 2018. I 2019 kjøpte

SpareBank1 Modum de resterende aksjene i selskapet. EiendomsMegler Dahl AS var et partnereiet selskap med historikk tilbake til 1992. Selskapet endret i 2019 navn til EiendomsMegler 1 Modum.

I 2019 kjøpte EiendomsMegler 1 Modum AS tre kontorer fra EiendomsMegler 1 Ringerike Hadeland og innfusjonerte disse i selskapet. Dette var kontorene i Nedre Eiker, Øvre Eiker og Modum. Kontoret i Nedre Eiker ble lagt ned og de ansatte ble overført til kontoret i Øvre Eiker. I 2020 ble EiendomsMegler Eiker og Modum AS kjøpt opp og innfusjonert i selskapet.

Virksomheten

EiendomsMegler 1 Modum AS er tilsluttet EiendomsMegler 1 kjeden. EiendomsMegler Dahl er en av tre markedslederne i Drammensregionen, EiendomsMegler 1 Eiker er markedsleder i Øvre Eiker kommune og EiendomsMegler 1 Modum er markedsleder i Modum kommune.

Selskapet har høy kundetilfredshet og leverer gode resultater. Selskapet arbeider kontinuerlig med å øke samhandlingen mellom bank- og eiendomsMegler virksomheten for å dra nytte av de synergier som ligger i dette mulighetsspekeret.

Noen nøkkeltall	2019	2020
Omsetning	57,1 mill.	71,1 mill.
Verdi omsatte eiendommer	3,57 mrd.	3,85 mrd.
Antall salg	950 stk.	1.150 stk.
Resultat før skatt	2,6 mill.	7,9 mill.
Antall årsverk	25	31

SpareBank 1 Gruppen og banksamarbeidet

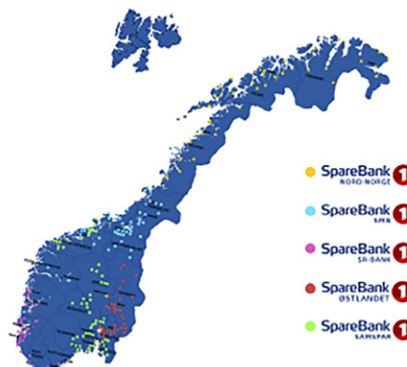
SpareBank 1-alliansen ble dannet i 1996 og er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjen-

SpareBank 1

- SpareBank 1 BV
- SpareBank 1 Gudbrandsdal
- SpareBank 1 Hallingdal Valdres
- SpareBank 1 Lom og Skjåk
- SpareBank 1 Modum
- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 Nordvest

- SpareBank 1 Østlandet
- SpareBank 1 Ringerike Hadeland
- SpareBank 1 SMN
- SpareBank 1 SR-Bank
- SpareBank 1 Søre Sunnmøre
- SpareBank 1 Telemark
- SpareBank 1 Østfold Akershus

nom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling DA.

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fullverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner.

Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærhet, lokal forankring og kompetanse. Totalt har alliansen ca. 8200 medarbeidere.

SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Utvikling utgjør Alliansesamarbeidet. Hensikten med Alliansesamarbeidet er å levere attraktive produkter og tjenester med fokus på gode kundeopplevelser for å bidra til SpareBank 1-bankenes konkurransekraft og lønnsomhet, slik at de forblir sterke og selvstendige. Alliansesamarbeidets visjon er: Attraktiv for kundene og bankene.

SpareBank 1 Utvikling leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene som

kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stordrifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Utvikling utvikler og leverer felles IT-/mobilløsninger, merkevare- og markedsføringskonsepter, forretningskonsepter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis-løsninger og innkjøp.

SpareBank 1
SR-BANK

18 %/19,5 %

SpareBank 1
SMN

18 %/19,5 %

SpareBank 1
NORD-NORGE

18 %/19,5 %

SpareBank 1
SAMSPAR

18 %/19,5 %

SpareBank 1
ØSTLANDET

18 %/12,4 %

Alliansesamarbeidet

SpareBank 1 Utvikling DA

EiendomsMegler 1 Norge AS

SpareBank 1 Kundesenter AS

SpareBank 1 Verdipapirservice AS

SpareBank 1 Gruppen AS

9,6 %

SpareBank 1 Forsikring AS

Fremtind Forsikring AS (65%)

ODIN Forvaltning AS

LOfavør AS

Modhi Finance AS

SpareBank 1 Factoring AS

SpareBank 1 Spleis AS

Direkte eid av bankene

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Markets AS

SpareBank 1 Betaling AS

BN Bank ASA

SpareBank 1

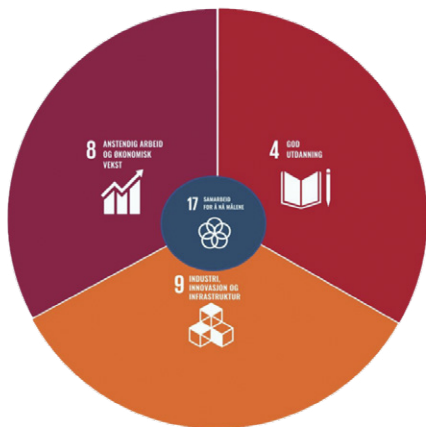
Bærekraft

SpareBank 1 Modum har jobbet med bærekraft siden sin oppstart i 1841. Bevisst og ubevisst. Når vi nå jobber mer bevisst med mulighetene og ansvaret som ligger innen bærekraft i SpareBank 1 Modum har konsernet en ambisjon om vesentlig forsterke vår positive og redusere vår negative påvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

SpareBank 1 Modum er en selvstendig lokal aktør med forretningsdrift i Modum og nedover mot Drammen. Som følge av dette har konsernet hovedfokus på bærekraft, vekst og utvikling i de lokalsamfunnene banken er en del av. Vi vet at SpareBank 1 Modum sine finansielle produkter og tjenester spiller en viktig rolle i arbeidet med å løse vår tids største nasjonale og globale utfordringer slik de er beskrevet i FNs agenda 2030 for bærekraftig utvikling.

SpareBank 1 Modums prioritering av bærekraftsmål

SpareBank 1 Modum har identifisert tre bærekraftsmål som styrende i SpareBank 1 Modums forretningsutvikling og bærekraftarbeid.

I tillegg til de tre målene er mål 17 sentralt for vårt arbeid. Ønske om å samle seg og forene krefter for å lykkes i fremtiden har ligget i kjernen i bankens virksomhet igjennom 180 år, og et helt naturlig mål i vårt videre bærekraftarbeid. Vår suksess er avhengig av at andre lykkes. Vi samarbeider bredt med lag og foreninger, offentlige instanser, bedrifter og øvrig næringsliv.

I 2020 er flere tiltak gjennomført på konsern-nivå for å øke fokuset på bærekraft:

- Opprettet en egen Bærekraftstrategi for konsernet
- Ansatt Bærekraftsansvarlig i full stilling
- Startet Bevegelse – vår satsning på bærekraft
- Oppstart for akseleratorprogrammet ZURF Modum
- Startet ny Miljøfyrtårn-sertifisering etter nye kriterier for bank og finans
- Deltagelse i bærekraftforum i SpareBank 1-alliansen, som blant annet har vært sentral i utarbeidelse av retningslinjer for bærekraft i innkjøp og verdipapirforvaltning.

Ny bærekraftstrategi

Styret i SpareBank 1 Modum vedtok i august 2020 en egen bærekraftstrategi. Strategien er retningsgivende for SpareBank 1 Modum sitt arbeid med bærekraft, og støtte til medarbeidere og ledere i konsernets beslutninger og daglige virke. Når konsernet nå jobber mer bevisst med muligheten og ansvaret som ligger innenfor en bærekraftig utvikling i SpareBank 1 Modum har konsernet en ambisjon om å vesentlig forsterke vårt positive og redusere vår negative innvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

- Vi skal være en pådriver for bærekraftig utvikling i vårt markedsområde
- Bærekraft skal være en integrert del av vår virksomhet.

Bevegelse er SpareBank 1 Modum sin satsning på bærekraft

Vi vet hvor vi kommer fra og hvor vi skal. Vi vet hva den lokale støtten har betydd for

oss. Det er derfor naturlig at vi gir tilbake til det samfunnet og de menneskene som har skapt oss. For oss handler bærekraft om bevegelse fordi det tar oss fra ord til handling. Det betyr at vi er i konstant utvikling, stopper ikke opp, men jobber hele tiden mot noe som er bedre. Ikke bare for oss selv, men for verden og lokalsamfunnet som vi er en del av.

Bevegelse

SpareBank 1
MODUM

Akseleratorprogrammet ZURF Modum

I første kvartal 2020 begynte akseleratorprogrammet for tre utvalgte bedrifter i regionen. Programmet har som ambisjon å ytterligere bidra til lokal næringsutvikling og skape flere vekstvinnere fra regionen. Bedriftene som deltar i programmet får en «utvidet ledergruppe» i programperioden på 12 måneder, der det legges vekt på operativ oppfølging, høyt utviklingstempo og tilgang på senior næringslivskompetanse.

zurf

Modum

Miljøfyrtårn

SpareBank 1 Modum er sertifisert miljøfyrtårn og jobber kontinuerlig med å bli en mer miljøvennlig organisasjon. Dette gjelder alle områder og omfatter alt fra avfallshåndte-

ring og innkjøp, til energibruk og transport. Konsernet har i 2021 begynt re-sertifisering basert på de nye kriteriene for bank og finans.

Miljøfyrtårn®

I tillegg til re-sertifisering som Miljøfyrtårn ser konsernet nærmere på rapportering i henhold til TCFD som er anbefalt rapporteringsform på miljø fra Finans Norge. Dette vil bidra til å øke konsernets transparens og ytterligere bevisstgjøring i hele konsernet.

Det ytre miljø

Konsernet påvirker sitt ytre miljø gjennom egen drift, utlånsaktivitet og investeringsmuligheter for sine kunder. Utlånsaktivitet og investeringsmuligheter vurderes å ha en ikke ubetydelig påvirkning på bankens ytre miljø.

Kreditt er et av konsernets største virksomhetsområder og et område der konsernet har stor mulighet til å bidra til bærekraftig kreditt. Vi ser et økt bransjefokus på dette område, og vi skal være posisjonert på linje med ledende aktører når det gjelder bærekraftig kreditt.

- Vi jobber kontinuerlig for en bærekraftig kredittportefølje
- Bidrar til at våre kunder skal ha et bevisst forhold til bærekraft og klimarisiko, og forventer at de inntar en aktiv holdning til egen praksis på dette feltet

I 2020 er det jobbet frem to nye utlånsprodukt rettet mot privatmarkedet med et særlig fokus på energi og klima. I 2020 har det også blitt rettet et sterkere fokus på ESG¹ i verdipapirfond og kredittvurderinger. SpareBank 1 Modum har i 2020 være en bidragsyter til å styrke ESG-arbeidet i SB1-alliansen.

Menneskerettigheter

Konsernet har ikke utarbeidet egne retningslinjer på dette området. Risikoen for brudd på menneskerettigheter er liten, da foretaket har sin forretningsdrift i Norge og dermed opererer i samsvar med lover, regler og konvensjoner.

Retningslinjer

I stedet for egen retningslinje anses området å være dekket gjennom konsernets etiske regler som angir hovedprinsipper for hvordan ansatte og tillitsvalgte i konsernet skal opptre og hvilke holdninger som skal ligge til grunn for beslutninger i gitte situasjoner.

Utover dette har SpareBank 1 Banksamarbeidet DA på vegne av SpareBank 1-alliansen innarbeidet krav til overholdelse av menneskerettigheter i sin innkjøpspolicy.

Etterlevelse

Konsernet møter samfunnet og kundene gjennom våre medarbeidere. For at konsernet skal fylle sin rolle i samfunnet og næringslivet på en god måte og oppnå den nødvendige troverdighet, er det viktig at våre medarbeidere evner å:

- Opptre profesjonelt og tillitvekkende
- Identifisere og reflektere over etiske problemstillinger
- Ta opp og diskutere etiske problemer med kolleger eller ledere
- Begrunne sine beslutninger på en saklig måte

Vi anser det som viktig å utvikle holdninger som skaper tillit hos kunder og i samfunnet for øvrig. Like viktig er det å utvikle et kritisk skjønn til egne og andres vurderinger og å kunne si fra når det er behov for dette. En finansiell rådgiver forventes å kunne håndtere etiske utfordringer på forsvarlig måte og kunne redegjøre for sine valg. Det fordrer god kompetanse i etikk. Alle nyansatte får en gjennomgang av våre etiske retningslinjer.

Retningslinjene er dynamiske fordi verden rundt oss endrer seg, og for å ta høyde for dette, evalueres retningslinjene en gang pr. år

For å sikre bred forståelse for og forankring av prinsippene i daglig arbeid har alle medarbeidere gjennomført en e-læring i løpet av året, samt en gjennomgang av retningslinjene en gang i året.

Betraktning

Dagens ordning fungerer hensiktsmessig etter konsernets vurdering. For banken er det gjennomført en organisasjonsundersøkelse som viser at de etiske retningslinjene bidrar til forbedret arbeidsmiljø, noe som understreker hensiktsmessig policy.

Konsernet vil fortsette arbeidet med å hindre brudd på menneskerettigheter gjennom sine to policyer. Begge policyer vil være gjenstand for regelmessig oppdateringer fremover.

Bærekraft i innkjøp

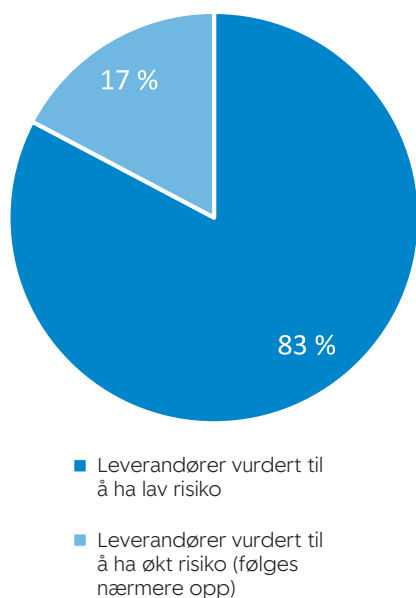
Bærekraft i innkjøp omhandler leverandørenes bevissthet om sin leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i hele sin leverandørkjede. SpareBank 1 stiller krav til at leverandørene har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling.

Vesentlige innkjøp i SpareBank 1 Modum gjennomføres i tråd med policy, regler og rutiner som er utarbeidet for innkjøp innad i SpareBank 1-alliansen.

¹ESG står for Environmental, Social and Governance, og kan oversettes til norsk med miljø, sosiale forhold/rettigheter og selskapsstyring.

SpareBank 1 gjorde i 2019 en kategorivis risikovurdering av 249 leverandører. Man fant ved denne gjennomgangen at 91 av leverandørene har økt risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet. Disse 91 leverandørene ble nærmere fulgt opp 1. halvår 2020, med spørsmål om sine retningslinjer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i handel, dokumentasjon for miljøledelsessystem, og hvilke forhold med størst negativ påvirkning av miljø og sosiale forhold man hadde identifisert. 43 av disse ble identifisert som aktuelle for ytterligere oppfølging.

Risikovurdering av leverandører

I perioden 2021 til 2022 vil Alliansseinnkjøp videreutvikle arbeidet med leverandørenes bevissthet om risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i egen virksomhet og hos underleverandørene. Dette innebærer å gå i dybden til de enkelte leverandørkjedene fremfor å ta for seg bredden av porteføljen.

I prioriteringen av kategorier og utvelgelse av enkeltleverandører vil vi vektlegge følgende:

- Størst risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet
- Størst volum i omsetning
- Kjernevirksomhet
- Størst påvirkningsmulighet for å redusere risiko for negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet

Sosiale forhold

Konsernet er en betydelig og aktiv samfunnsaktør i Modum og blir mer og mer synlig også i Eiker og i Drammensområdet. Vi er levende opptatt av det som skjer i regionen, og gjennom vårt samfunnsengasjement ønsker konsernet å stimulere til økt verdiskapning. Engasjement overfor kunder, vår region og egne ansatte er verdier som preger virksomheten. Konsernet er engasjert og opptatt av at konsernets kunder skal lykkes, hvordan vår region utvikler seg samt at konsernets ansatte skal ha interessante og utviklende arbeidsoppgaver.

Retningslinjer

Konsernets mål for vår sponsorvirksomhet er å bidra til trivsel og vekst i regionen. Vi har derfor valgt å fokusere på sponsorobjekt som jobber for et bredt og positivt tilbud i lokalmiljøene. Alle sponsoravtalene er basert på en kommersiell samarbeidsavtale hvor målet er gjensidig engasjement.

Konsernet støtter prosjekter som skaper engasjement, som har verdi over tid og gir nytte og glede til mange som bor i vårt markedsområde. Barn og unge er en viktig del av målgruppen for konsernets gavetildelinger. Disse representerer vår fremtid. Gode vilkår for barn og unge gir gode vilkår for vår region. Konsernet ønsker å støtte gode tiltak som kommer allmenheten til gode. Det skal satses på bredde fremfor smale målgrupper, og lag fremfor enkeltutøvere. Konsernet tildeler gaver i kategorier kunst og kultur, utdanning og forskning, idrett og friluftsliv og samfunnsutvikling.

Konsernets arbeid innen sosiale forhold

er aktiviteter ut over den klassiske arbeids hverdagen. Her inngår blant annet sosiale aktiviteter, sponsorat og undervisning i nærmiljøet. Konsernet har retningslinjer for årlig gjennomføring av teambuilding arrangementer og sosiale sammenkomster for ansatte. Konsernet har også retningslinjer på at overskudd skal deles i lokalmiljøet gjennom sponsorat og gavemidler.

Etterlevelse

Bankens gavefond tilføres en betydelig del av vårt overskudd. Midler fra dette fondet deles hvert år ut til allmenntilgitt formål og til konkrete prosjekter innenfor kultur, idrett, utdanning og næringsliv

Konsernet gjennomfører årlig ca 60 timer undervisning for 10. trinn på ungdomsskole og for 2. trinn på videregående skole, totalt 14 klasser i konsernets markedsområde for å bidra til en god forståelse om egen økonomi.

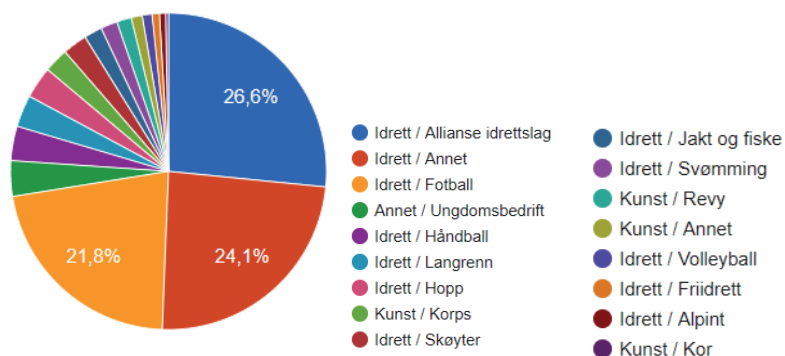
60
timer
undervisning i
skolen

Betraktning

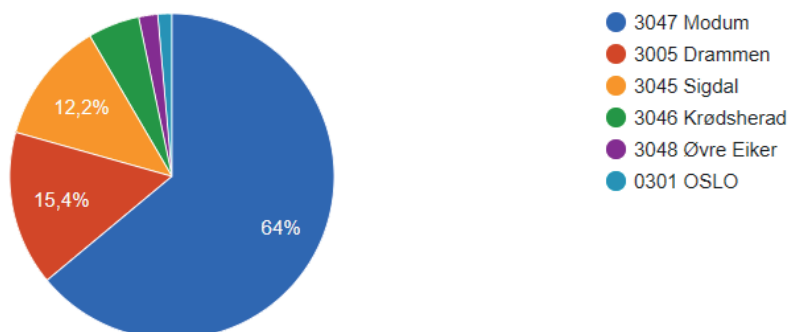
Vi er i dag sponsorer til mer enn 75 lag og foreninger med smått og stort, og vi opplever at våre bidrag i mange sammenhenger er avgjørende for at økonomien i foreningene skal være sunn.

Dagens ordning vurderes til å fungere etter hensikten og det er ikke planlagt ytterligere arbeid utover kontinuerlig støtte til konsernets interesser.

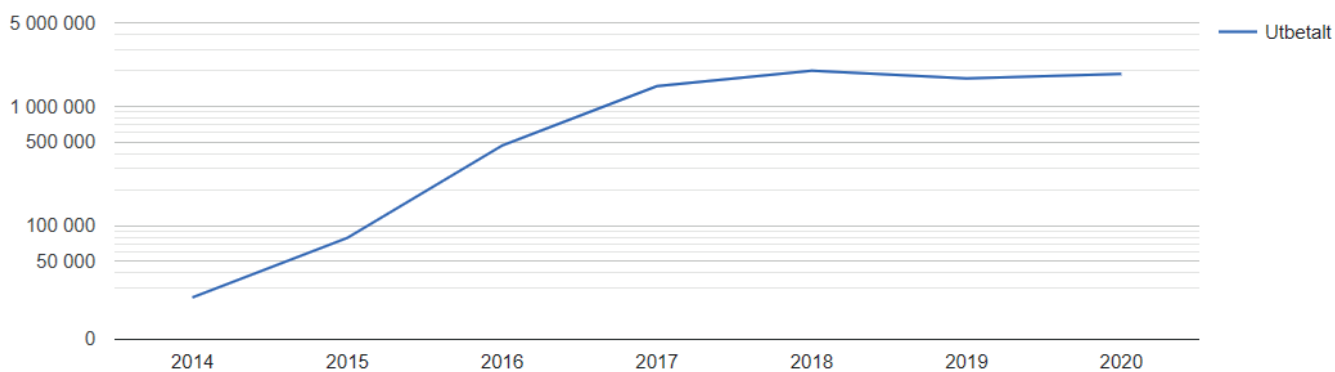
Sponsoravtale verdi i signerte avtaler per kategori

Sponsoravtale utbetalt per kommune (Georapport)

Sponsoravtale utbetalt over en periode

Bekjempelse av korrupsjon

Konsernet har som formål gjennom sitt arbeid med antihvitvasking å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandlinger.

Retningslinjer

Arbeidet med antihvitvasking er styrt gjennom policy, virksomhetsspesifikke retningslinjer og rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

Etterlevelse

Det er høyt fokus på opplæring i og etterlevelse av interne antihvitvaskingsrutiner og -regelverk. Årlig opplæring og oppdatering for alle ansatte på antihvitvaskingsområdet er nedfelt i konsernets retningslinjer og en egen kompetanseplan for området. Det blir blant annet gjennomført e-læringskurs, og avdelingsvis casediskusjoner.

I løpet av 2020 er det lagt ut 9 digitale opplæringscase fordelt ut ifra stilling i banken. Det er fordelt totalt 365 opplæringscase, av disse var 86 ikke gjennomført ved utgangen av 2020.

Gjennom 2020 har konsernet styrket sine rutiner når det gjelder risikoklassifisering og legitimering av eksisterende og nye kunder. Det operative AML-ansvaret i konsernet er underlagt hvitvaskingsansvarlig som er en del av konsernledelsen. Arbeidet med elektronisk overvåkning av transaksjoner ble utkontraktert til felles AML-enhet i Banksamarbeidet DA i 2017, og de gjennomfører løpende overvåkning basert på virksomhetsspesifikk risikovurdering.

Betraktning

Ovennevnte tiltak har bidratt til profesjonalisering av arbeidet, samt økt fokus og forbedret kompetanse hos ansatte innenfor

AML-området, og ikke minst for bekjempelse av identitetstyveri, svart økonomi og terrorfinansiering.

Fokus fremover

Videre arbeid består av kontinuerlig overvåkning og opplæring i regler og policydokumenter. Området er også gjenstand for kontinuerlig intern revidering og videreutvikles i takt med vurderinger knyttet til dette arbeidet. I 2021 vil vi ta i bruk teknisk støt-teverktøy ifbm risikovurdering 2021. Verktøy skal ivareta «den røde tråden» for risikovurdering av områdene compliance, hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. En dynamisk virksomhets-innrettet risikovurdering

- vurdering av *iboende risiko*
- vurdering av tiltak/
kontrollenes effektivitet
- beregning av *restrisiko*
- kobling til *rapporter*

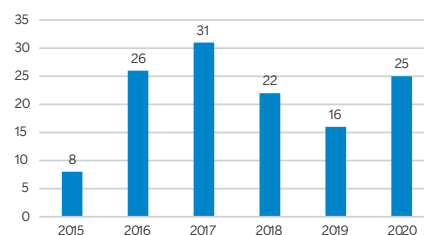
Internrevisjonen ved EY vil også i 2021 ta en gjennomgang av vårt AML arbeid. Formålet med internrevisjonen er å gi styret og ledelsen en uavhengig evaluering av bankens etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Bankens mest utsatte bransjer/næringer som den er eksponert mot:

Kategori	2020	2019
Eventbyråer	3	4
Renholdsbyråer	14	15
Taxi/transport	5	6
Restaurant/reiseliv	26	27
Håndverkere	235	235
Bruktbilforhandlere	66	63
Veldedige organisasjoner	385	401
Massasje relatert	13	13
Totalt	747	764

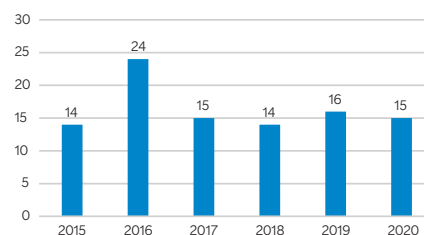
25 mistenkelige transaksjoner innmeldt Økokrim i 2020:

Mistenkelige transaksjoner

15 PEP-kunder ved utgangen av okt 2020:

Politisk eksponerte personer

Redegjørelse for arbeidet med likestilling og ikke-diskriminering

SpareBank 1 Modum skal arbeide målrettet for å fremme likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjon av disse grunnlagene.

SpareBank 1 Modum vil oppleves som fremtidsrettet og utviklingsorientert. Vi ønsker å bidra til å løse viktige samfunnsutfordringer, bidra til høyere yrkesdeltakelse, økt verdiskapning og et konkurransedyktig arbeidsmiljø. Det er viktig for oss å speile markedets og samfunnets forventninger.

Morselskapet har over 50 ansatte og derav følger redegjørelsesplikt.

Del 1:

Tilstand for kjønnslikestilling i morselskapet SpareBank 1 Modum

SpareBank 1 Modum har i sin personalpolitikk målsatt likestilling mellom kjønn. Dette skal gi like utviklingsmuligheter og lik avlønning for likt arbeid. Forholdene skal legges til rette for kvinner i ledende stillinger. For å sikre likestilling i rekrutteringsprosesser, følger bankens ansettelsesutvalg opp forventningen om representasjon av begge kjønn når det gjelder forskjellige posisjoner.

Per 31.12.2020 var vi 71 fast ansatte og 4 midlertidig ansatte i SpareBank 1 Modum, hvorav 33 menn og 42 kvinner. Som tabellen nedenfor viser, har vi en lik fordeling av kvinner og menn på ledernivå.

Redegjørelse for likestillingssituasjon/ tilstand

	2020
Fordeling kjønn i % av ansatte	
Menn	44 %
Kvinner	56 %

Andel kvinner fordelt på stillingsnivå

Nivå 1 (ledergruppe)	50 %
Nivå 2 (avdelingsledere)	50 %
Nivå 3 (øvrige ansatte)	56 %

Midlertidig ansettelser i % av ansatte

Menn	2,7 %
Kvinner	2,7 %

Faktisk deltid i % av fast ansatte

Menn	1,4 %
Kvinner	11,3 %

Uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnittlig antall uker)

Menn	10 uker
Kvinner	23 uker

Sykefravær i %

Menn	1,27 %
Kvinner	5,04 %

Fravær pga. syke barn/omsorgsdager Covid 19 (samlet antall dagsverk)

Menn	67 dagsverk
Kvinner	123 dagsverk

Del 2:

Morselskapet SpareBank 1 Modum sitt arbeid for likestilling og mot diskriminering

Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering

SpareBank 1 Modum har et omfattende og robust rammeverk på organisasjonsområdet som skal sørge for at arbeidstakerrettighetene blir oppfylt. Blant annet personalhåndbok, HMS-håndbok, sikkerhetshåndbok, IA-avtale og etiske retningslinjer.

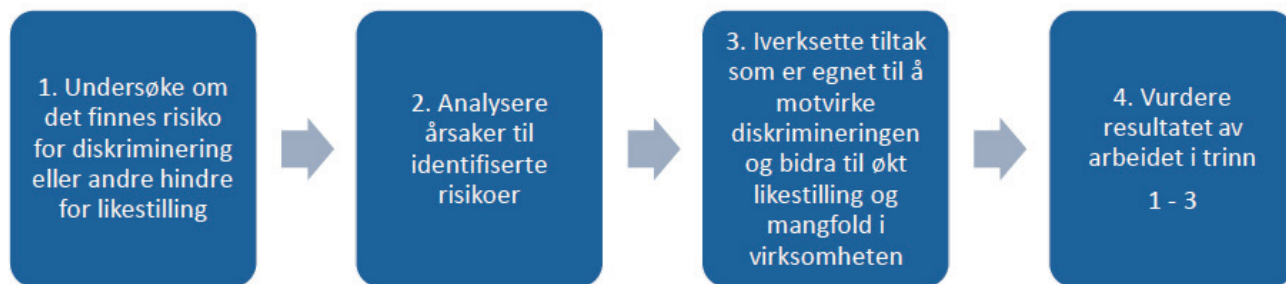
Banken har utarbeidet rutine for varsling av kritikkverdige forhold, herunder alle former for trakassering og annen utilbørlig opptreden som mobbing, seksuell trakassering, diskriminering, kriminelle forhold og forhold der liv og helse er i fare. For å ivareta ansatte og sikre en profesjonell og uavhengig saksbehandling, har vi inngått avtale med EY som varslingskanal. Bankens interne varslingsgruppe består av leder for risikostyring og compliance, banksjef HR og marked og HR konsulent.

SpareBank 1 Modum gjennomfører hvert år en organisasjonsundersøkelse. Resultatene fra denne undersøkelsen arbeides med og følges opp ved rapportering til styret, ledelse og tillitsvalgte (SAMU). I tillegg jobbes det med tiltak på avdelingsnivå. SpareBank 1 Modum scorer høyt i alliansen i denne undersøkelsen.

SpareBank 1 Modum gjennomfører årlig en kartlegging og utarbeidelse av likestillingsrapport og har et prinsipp for ansettelser i alle lederposisjoner som forventer at begge kjønn er representert blant toppkandidatene til den gjeldende posisjonen.

SpareBank 1 Modum har utarbeidet en livsfasepolitikk og har som mål å være en

Aktivitetssplikten i 4 steg:

attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Vi skal legge til rette for at balansen mellom arbeid, hjem og fritid skal være god for alle medarbeidere. Vi ønsker også å hjelpe de ansatte med å opprettholde en god helse gjennom å stimulere til fysisk aktivitet.

SpareBank 1 Modum skal tilpasse både arbeidsoppgaver og de fysiske forutsetninger for at personer med nedsatt funksjonsevne kan fungere godt i arbeidshverdagen. Nedsatt funksjonsevne skal ikke være til hinder for å kunne konkurrere om stillinger i banken.

SpareBank 1 Modum har ulike utvalg for å sikre at disse retningslinjene, prinsippene, prosedyrene og standardene blir omsatt til handling. Blant annet ansettelsesutvalg, SAMU, tillitsvalgte, verneombud, og Min Helsebank.

Arbeidsmetode

SpareBank 1 Modum er forpliktet til å anvende en 4 trinns arbeidsmetodikk ved oppfyllelse av aktivitetssplikten.

Struktur for arbeidet

I SpareBank 1 Modum har vi et konstruktivt samarbeid med tillitsvalgte og verneombud. Det avholdes kvartalsvise møter og ellers drøftinger ved behov. Det avholdes også møter i forbindelse med fastsettelse av lønnsbudsjettet og lønnsoppgjøret. Videre har vi møter i ansettelsesutvalget ved intern og ekstern rekruttering.

Slik jobber vi for å identifisere risiko for diskriminering og hindre for likestilling

- HR og tillitsvalgte har gjennomgått alle virksomhetens retningslinjer på de ulike personalpolitiske områdene.
- Fysiske forhold i virksomheten er gjennomgått i løpet av 2020, for å se om våre fysiske fasiliteter er godt nok tilrettelagt for medarbeidere og kunder.
- HR og tillitsvalgte gjennomførte kartleggingen av kjønnslikestilling og utarbeidelse av rapport tredje kvartal 2020.
- I medarbeiderundersøkelsen ble det stilt spørsmål om de ansatte hadde vært vitne eller utsatt for mobbing, trakassering eller diskriminering.
- Temaet likestilling og ikke-diskriminering ble også tatt opp på allmøte ved gjennomgang av medarbeiderundersøkelsen.

Vi oppdaget følgende risikoer for diskriminering og hindre for likestilling

Risikoer/hinder:

- Lønnsforskjeller knyttet til kjønn
- Avdelinger med skjev kjønnsfordeling
- Rekrutteringsprosess vikarer gjennom uformelle kanaler
- Språkkrav
- Manglende konkretisering og oppdatering av retningslinjer og egen strategi for likestilling og mangfold

Vi fant følgende mulige årsaker til risikoer og hindre, og satte i gang følgende tiltak:

Tillitsvalgte og ledelsen har funnet følgende mulige årsaker til risikoer og hindre:

- Lønnsforskjellene mellom kvinner og menn skyldes i stor grad at det fortsatt er et flertall av menn i virksomhetens høyere lønnende stillinger. Dette gjelder ikke lederstillinger, der kjønnsbalansen og lønnsfordelingen er likestilt.
- Vi har stillingstyper/avdelinger med ujevn kjønnsfordeling, der noe av årsaken kan være relatert til formell kompetanse. Det er flere kvinner enn menn i organisasjonen uten formell kompetanse.
- Banken har ikke vedtatte rutiner for rekrutteringsarbeidet, herunder rutiner som sikrer likestilling og mangfold. Kandidater kan også bli diskriminert i utvelgelse av hvem som skal inviteres til intervju, spesielt relatert til feriejobb/deltid og tilkallingsvikar der det er relasjoner til ansatte i banken.
- Språk er et hinder for en mangfoldig arbeidsplass, særlig for utenlandske jobbsøkere.

Tiltak for å bidra til økt likestilling og hindre diskriminering og trakassering.

- Årlig kartlegging av likestillings- og mangfoldssituasjonen
- Foreta en gjennomgang av det årlige lønnsoppgjøret for å avdekke eventuelle

lønnsforskjeller knyttet til kjønn

- Oppdatere policy, retningslinjer, samt utarbeide egen strategi for likestilling og mangfold
- Utarbeide konkrete retningslinjer ved rekruttering
- Gjennomgå kriteriene for karriereutvikling og lederstillinger

Tiltak knyttet til **nedsatt funksjonsevne, etnisitet, religion, livssyn og seksuell orientering:**

- Positiv til arbeidstrening for personer med innvandrerbakgrunn
- Gjennomgang av strategi og retningslinjer til ledere om temaet likestilling og mangfold på arbeidsplassen.

Resultater av arbeidet

Året 2020 ble et svært annerledes år enn forventet grunnet koronapandemien. Som et resultat av koronapandemien med pålagt hjemmekontor for mange av våre ansatte, har vi blant annet gjort det mer fleksibelt å ha hjemmekontor etter ønsker og behov. Dette kan gjøre det lettere å kombinere ar-

Område	Beskrivelse av tiltak	Bakgrunn for tiltak	Mål for tiltak	Status	Ansvarlig for gjennomføring	Langsiktig resultat
Overordnet	Årlig kartlegging av likestilling og mangfoldssituasjon	Bevisstgjøring	Grunnlag for tiltak	Pågår	HR og tillitsvalgte	Likestilling og mangfold
Overordnet	Oppdatere og utarbeide retningslinjer og strategi	Manglende og ikke oppdaterte dokumenter	Tydeliggjøre holdninger og ansvar	Planlagt	HR	Forankring
Overordnet	Gjennomgang av retningslinjer og strategi i organisasjonen		Forankring og økt bevissthet	Planlagt	HR og ledelse	Forankring
Likestilling	Gjennomgang av lønnsoppgjør	Lønnsoppgjør kan være kilde til ulikheter	Lik lønn for likt arbeid	Pågår	HR og tillitsvalgte	Lik lønn for likt arbeid
Likestilling	Fokus på kjønnsfordeling og mangfold ved rekruttering	Skjevheter i kjønnsfordeling i ulike stillinger og avdelinger, samt mangfold	Jevn kjønnsfordeling	Pågår	HR og ledelse	Jevn kjønnsfordeling og mangfold
Etnisitet	Positive til arbeidstrening for personer med innvandrerbakgrunn	Andelen ansatte med innvandrerbakgrunn speiler ikke kundemassen	Økt mangfold	Pågår	HR og ledelse	Økt mangfold
Nedsatt funksjonsevne	Fysisk tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne	Ønsker å bidra til høy yrkesaktivitet	Høy yrkesaktivitet og mangfold	Pågår	HR og ledelse	Høy yrkesaktivitet og mangfold

beid med familieliv.

For året 2020 har vi utarbeidet rapport for likestilling- og likelønngjennomgang. Denne er gjennomgått i SAMU. Vi har i løpet av 2020 også gjennomført risikokartlegging både innenfor HR og HMS.

Alle medarbeidere som går ut i fødselspermisjon har krav på lønnsvurdering i forkant eller under permisjon. I tillegg gir vi lønnsøkning tilsvarende ett lønnstrinn til medarbeidere som har vært i foreldrepermisjon lenger enn 5 måneder når de kommer tilbake i jobb. Banken har hevet nivået på minstelønn på ulike stillingsnivå i 2019 og denne endringen har i større grad berørt kvinnelige medarbeidere.

Alle utvalg har gjennomført møter i året som har gått etter oppsatte planer.

Vi har også registrert en nedgang i sykefraværet. SpareBank 1 Modum vurderer dette som et godt og hensiktsmessig arbeid. Vi

arbeider kontinuerlig med helsefremmende tiltak for å sikre oss at langvarig fravær ikke skyldes faktorer på arbeidsplassen.

Organisasjonsundersøkelsen i 2020 viser blant annet følgende:

- 91 % av våre medarbeidere opplever godt samspill med kollegaer og ledere, og 82 % av medarbeiderne opplever mestring og utvikling i sitt arbeid. SpareBank 1 Modum vurderer dette som et svært godt resultat.
- 81 % av våre ansatte bekrefter at i SpareBank 1 Modum blir man behandlet på en rettferdig måte.
- De ansatte opplever at de trygt kan si ifra om eventuelle kritikkverdige forhold, uten at det får negative konsekvenser.
- Kulturen kjennetegnes ved stor grad av åpenhet.

Arbeidsmiljøet er godt, og det er utarbeidet rutiner for området helse, miljø og sikkerhet som følges i den daglige virksomhet.

Det utøves internkontroll i henhold til forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Sykefraværet var 3,36 % i 2020, mot et mål på 4,0 %. Banken er godt fornøyd med resultatet, som vi mener skyldes et godt og systematisk nærværsarbeid.

Basert på det systematiske arbeidet som er gjennomført på dette område forventer banken å opprettholde sitt høye nivå for arbeidet med arbeidstakerrettigheter og arbeidsmiljø også fremover. Koronasituasjonen kan medføre at det blir noen endringer, ellers forventes ingen vesentlige endringer i rammebetingelsene for dette arbeidet i nær framtid.

Finansielle resultater

Styrets årsberetning

SpareBank 1 Modum er en betydelig og aktiv samfunnsaktør i Modum og blir mer og mer synlig også i Øvre Eiker og Drammen. Konsernet er levende opptatt av det som skjer i regionen, og gjennom samfunnsengasjement ønsker banken å stimulere til økt verdiskapning. Engasjement overfor kunder, bankens region og egne ansatte er verdier som preger virksomheten. Konsernet er engasjert og opptatt av at kundene skal lykkes, hvordan regionen utvikler seg samt at konsernets ansatte skal ha interessante og utviklende arbeidsoppgaver.

Konsernet SpareBank 1 Modum består av morbanken og datterselskapet Eiendomsmegler 1 Modum AS.

Økonomiske hovedtrekk (konsernet):

- Forretningskapitalen er 15,8 milliarder kroner
- Forvaltningskapitalen er 10,9 milliarder kroner
- Utlånsvekst inkl. avlastning til SpareBank 1 Boligkreditt 7,4 %
- Innskuddsvekst 12,2 %
- Konsernresultat etter skatt er 132,4 millioner kroner
- Egenkapitalavkastning konsern 9,5 %
- Ren kjernekapitaldekning morbank 20,1 %

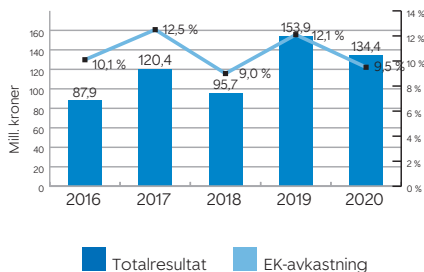

Resultatutvikling 2020

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Tilsvarende tall for foregående år er vist i parentes.

Resultat

Konsernet SpareBank 1 Modum oppnådde i 2020 et resultat etter skatt på 134,4 mill. kroner (153,9 mill. kroner) og en avkastning på egenkapitalen på 9,5% (12,1 %). Tilsvarende resultat for morbanken ble på 103,0 mill. kroner (186,1 mill. kroner). Dette ga en egenkapitalavkastning på 7,7% (15,3 %). Nedgangen fra 2019 er i hovedsak knyttet til avkastning på finansielle investeringer og ekstraordinære utbytter fra felleseide selskap i 2019.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter i 2020 utgjorde 152,2 mill. kroner (169,5 mill. kroner). I forhold til gjennomsnittlig forvalningskapital utgjorde rentenettoen i 2020 1,5 % (1,8 %). Nedgangen i netto renteinntekter forklares med at rentenivået ble betydelig redusert i 2020 sammenlignet med 2019, samtidig som banken i forbindelse med covid-19 og Norges Bank reduksjon i styringsrenten foretok førtidig nedregulering av utlån. Våren 2020 reduserte Norges Bank styringsrenten fra 1,5 % til 0 %. SpareBank 1 Modum satte ned renten på boliglån inntil 125 punkter i løpet av andre kvartal. Innskuddsrentene ble satt ned i andre og tredje kvartal. NIBOR har i løpet av 2020 blitt redusert med om lag 145 punkter. NIBOR var på lave nivåer i andre og tredje kvartal, men økte gjennom fjerde kvartal.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter utgjorde pr 31.12.2020 152,9 mill. kroner (122,6 mill. kroner). Netto provisjonsinntekter økte med 16,2 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak høyere provisjonsinntekter fra boligkredittselskapet grunnet høyere utlånsvolum og økte marginer, samt positiv utvikling i øvrige provisjonsinntekter som følge av høyere salgsaktivitet på forretningsområder som finans og forsikring. Andre inntekter økte med 14,1 mill. kroner og består i hovedsak av inntekter på eiendomsmegling.

Netto resultat fra finansielle eiendeler

Samlet avkastning på finansielle eiendeler ble 49,8 mill. kroner (77,7 mill. kroner).

SpareBank 1 Gruppen AS fikk et resultat etter skatt på 1.404 (1.510) mill. kr for 2020.

Fremtind Forsikring konsern rapporterer et resultat etter skatt for 2020 på 1.168 (597) mil. kr. Inntektsføring fra reassurandører, avviklingsgevinster, samt fortsatte lavere skadeprosenter for hovedbransjene PM Hus og PM bil, bidrar til et godt forsikringsresultat for 2020.

SpareBank 1 Forsikring AS leverer et årsresultat etter skatt på 234 (944) mil. kr, og er fortsatt preget av noe svakt finansresultat som følge av nedskrivning av verdien på eiendomsporteføljen.

ODIN Forvaltning AS fikk et godt resultat også i fjerde kvartal og et årsresultat etter skatt på 96 (71) mil. kr. Bedringen skyldes stigende forvalningskapital og positiv netto-tegning.

SpareBank 1 Factoring AS har noe volumnedgang som følge av koronakrisen og leverer et årsresultat på 53 (58) mil. kr.

Resultatet til Modhi konsern ble på 6 (48)

mil. kr som er lavere enn i fjor og skyldes i all hovedsak oppstartskostnader i Finland og Sverige.

SpareBank 1 Modum sin andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen AS utgjorde 14,6 mill. kr. Resultateffekten av overføringen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS utgjorde totalt 1,7 mill. kr for SpareBank 1 Gruppen AS. SpareBank 1 Modum sin andel av fusjonsgevinsten utgjorde 25,5 og er inntektsført i første kvartal. Netto inntektsføring fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 40,1 mill. kr, tilsvarende for samme periode i fjor utgjorde SpareBank 1 Gruppens resultat 53,5 mill. kr, da inklusive effekter knyttet til fusjon skadeforsikring.

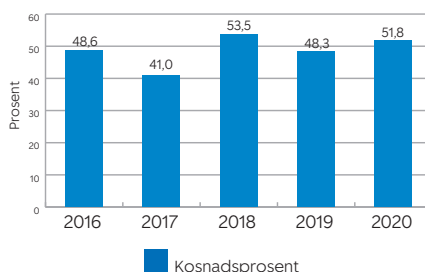
Netto kursgevinster på bankens portefølje av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi var positiv med 3,5 mill. kr (positive med 12,4 mill. kr). Aksjeporteføljen er liten og obligasjonsporteføljen består utelukkende av høykvalitetsobligasjoner fra solide utstedere. Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter målt til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig kvartalene i mellom.

Mottatt utbytte hittil i år 6,2 mill. kr (8,1 mill.kr).

Driftskostnader

Konsernet samlede driftskostnader i 2020 utgjorde 183,8 mill. kroner (178,5 mill. kroner). Personalkostnader utgjør 53,2 prosent av de totale driftskostnadene. Økningen i driftskostnadene er knyttet til økning i årsverk knyttet til satsning på eiendomsmegling og kostnader til IT og alliansekostnader. Digitalisering av banktjenester medfører at kostnadene til IT-drift og systemutvikling forventes å øke fremover, men samtidig gi effektiviseringsgevinster.

Målt i forhold til totale inntekter utgjorde driftskostnadene pr. 31.12.2020 51,8 % (48,3 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Tap og mislighold

Konsernet hadde netto tap på utlån og garantier på 11,1 mill. kr (6,8 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterede tap og endring i IFRS 9-avsetningene. Individuelle nedskrivninger har økt med 1,7 mill. kr, mens IFRS 9-avsetningene er økt med 2,0 mill. kr sammenlignet med 01.01.2020. Det vises til prinsippnoten for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen. På bakgrunn av covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling, har det vært behov for å øke IFRS 9-avsetningene. Til tross for forbedring i de makroøkonomiske forholdene er det fortsatt usikkerhet om utviklingen i covid-19 situasjonen. Sannsynlighetsvektningen av makrosenarioer er holdt uendret ved utgangen av 4. kvartal 2020.

Banken foretar en løpende vurdering av bankens portefølje. Banken har som en konsekvens av dette estimert økte tapsestimat etter beste evne hvor banken har utøvd vesentlig skjønn på enkelte komponenter.

Følgende forutsetninger og endringer lagt til grunn i bankens økte tapsestimat

- Økning tap pga. Covid-19 pr 31.12.2020 utgjør 4,6 mill. kr.
- Banken har benyttet følgende scenario som beste estimat:
  - o Endring av misligholdssannsynlighet 5 %
  - o Endring vektning av scenarioer til 75-15-10
  - o Endring migrering misligholdssannsynlighet enkeltkunder 5 %

I tillegg er det foretatt en vurdering innenfor bransjen varehandel, hotell og reiseliv, her har SpareBank 1 Modum for enkelte kunder satt en sjablongmessig misligholds sannsynlighet lik 10 % og endret til trinn 2. Endringen medfører en økning i tapsestimatet på 1 mill. kr.

Brutto misligholdte utlån over 90 dager utgjorde pr 31.12.2020 13,2 mill. kroner (26,2 mill. kroner) tilsvarende 0,2 % (0,3 %) av brutto utlån. Taps- og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 12. Etter styrets vurdering er bankens kredittrisiko moderat.

Resultat for 2020 i morbanken

Det er morbanken som utgjør de vesentlige resultatpostene i konsernregnskapet.

Datterselskapet er regnskapsført etter kostmetoden i morbanken. Det er inntektsført et utbytte på 4,4 mill.kr. I konsernregnskapet er datterselskapet konsolidert inn med både inntekter og kostnader. Transaksjoner mellom selskapene blir eliminert.

Investeringen i felleskontrollert selskap er i morbanken inntektsført etter kostmetoden. Det er inntektsført et utbytte på 14,7 mill. kr. I konsernet er investeringen inntektsført etter egenkapitalmetoden, og andelen av inntekt som er tatt inn i konsernregnskapet utgjør 40,1 mill. kr jfr. note 39. Dette er hovedårsaken til reduksjon i resultatet i morbank mot konsernresultatet.

Disponering av årets overskudd

Årsresultatet for SpareBank 1 Modum morbank ble 103,0 mill. kroner (186,1 mill. kroner). Styret er godt tilfreds med resultatet for 2020. Banken har oppnådd god vekst i et konkurranseutsatt marked.

Styret bekrefter at forutsetningene om fortsatt drift er tilstede, og at årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning.

Styret foreslår overfor bankens generalforsamling et kontantutbytte for 2020 på 4 kroner pr. egenkapitalbevis. Det er morbanks resultat som danner grunnlaget for disponering av årsoverskuddet. Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster, -1,5 mill. kroner. Samlet beløp til disponering er 101,5 mill. kr. Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og egenkapitalbeviser i henhold til den respektive andel av egenkapitalen.

Overskuddsdisponering	2020
Årsoverskudd i morbank	103 043
Overført fond for urealiserte gevinster	1 502
Årsoverskudd til disponering	101 541

Utbytte	10 000
Ugjevningfond	9 699
Fond	71 842
Gaver	10 000
Sum disponert	101 541

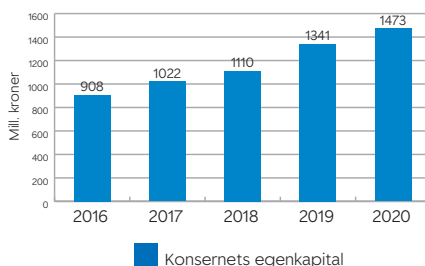
Balanse

Egenkapital og soliditet

Konsernets egenkapital var ved utgangen av 2020 på 1 473,3 mill. kr (1 340,6 mill. kr) tilsvarende 13,6 % (13,4 %) av balansen. Egenkapitalavkastningen ble på 9,5 % (12,1 %)

Egenkapitalbevis

Per 31.12.2020 har banken en eierandelskapital på 250 mill. kr bestående av 2 500 000 egenkapitalbevis pålydende kr 100.

Soliditet

SpareBank 1 Modum har plikt til å foreta konsolidering av finansforetak som deltar i samarbeidende gruppe. SpareBank 1 Modum foretar konsolidering for eierandeler i SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Modum sin investering i datterselskapet Eiendomsmegler 1 Modum AS faller inn under vesentlighetsgrensen for rapportering av full konsolidert kapitaldekningsoppgave. Det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitaldekning. Dette innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet ved bruk av interne kredittrisikomodeller.

Pilar 2-kravet til SpareBank 1 Modum er satt til 2,5 % av risikovektet volum for morbanknivå. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Totalt minstekrav til ren kjernekapitaldekning, inkl. Pilar 2-kravet, er 13,5 % og kravet til total kapitaldekning er 17 % på morbanknivå. Etter at Finansdepartementet besluttet å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning 13. mars 2020.

SpareBank 1 Modum har et mål om ren kjernekapitaldekning på 15,5 % og et mål om uvektet kjernekapitaldekning på 7 %. Målene skal pr. i dag innfris på morbanknivå. SpareBank 1 Modum vil i løpet av 2021 ventelig få en ny fastsettelse av pilar 2-kravet og langsiktig kapitalmål vil fastsettes på konsolidert nivå.

Basert på balanse og egenkapital 31.12.2020 ble kapitaldekningstallene:

- Ren kjernekapitaldekning på morbanknivå: 20,1 %
- Kjernekapitaldekning på morbanknivå: 20,1 %
- Kapitaldekning på morbanknivå: 21,7 %
- Ren kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 19,7 %
- Kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 20,1 %
- Kapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 21,8 %

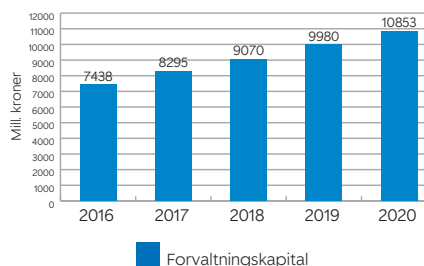
Uvektet kjernekapitalandel for morbank var på 10,1 % (10,5 %) ved utgangen av kvartalet og 8,1 % (8,5 %) basert på forholdsmessig konsolidering.

Styret vurderer bankens soliditet til å være god, og banken er godt posisjonert i forhold til konkurrenter. Det vises ellers til redegjørelse om kapitaldekning i note 6.

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av året 10 853 mill. kroner, en økning på 8,7 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak en betydelig økning av innestående på oppgjørskonto for å sikre tilstrekkelig likviditet og en økning av obligasjonsporteføljen på 400 mill. kr i høykvalitetsobligasjoner tiltenkt benyttet som sikkerhet for F-lån utstedt av Norges Bank.

Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde 4 959,8 mill. kr (4 001,7 mill. kr).

Utlåns- og innskuddsutvikling

Brutto utlån (inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS) utgjorde 13 547,2 mill. kr. De siste 12 måneder har det vært en økning på 936,2 mill. kr tilsvarende 7,4 %. Veksten fordelte seg med 811,5 mill. kr, tilsvarende 7,8 % i personmarkedet og 124,7 mill. kr, tilsvarende 5,6 % i bedriftsmarkedet. Andelen utlån til personmarkedet (inkl. Boligkreditt) er ved utgangen av fjerde kvartal 2020 på 82,6 % (82,3 %). Det har ikke vært vesentlig endring i bankens kredittrisikoprofil siste året.

Konsernet hadde ved utgangen av fjerde kvartal et innskuddsvolum på 7 243,8 mill. kr med en innskuddsvekst på 12,2 % siste 12 måneder. Innskudd er fordelt med 4 363,8 mill. kr i personmarkedet, og 2 880,0 mill. kr i bedriftsmarkedet. Konsernet hadde en innskuddsdekning på 84,4 % mot 75,0 % på samme tidspunkt i fjor. Inkludert volum overført til Sparebank 1 Boligkreditt AS utgjør innskuddsdekningen 53,5 % (51,2 %). Innskudd fra kunder er bankens primære finansieringskilde.

Verdipapirer

Konsernets beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis utgjorde 1 573,6 mill. kr (969,3 mill. kr). Av det totale beløpet utgjorde obligasjoner 1 037,7 mill. kr. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille retningslinjer til likviditetsreserver, samt å plassere overskuddslikviditet. Strategiske og langsiktige investeringer utgjorde 510,2 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjorde 98,3 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen. Omløpsaksjer/- egenkapitalbevis og aksjefond utgjorde 25,6 mill. kr.

Datterselskap

SpareBank 1 Modum eier 100 % av Eiendomsmegler 1 Modum AS. Datterselskapet er konsolidert i konsernregnskapet. Selskapet hadde et resultat etter skatt på 5,5 mill. (2,0 mill. kr). Eiendomsmegler 1 Modum hadde en god omsetning i 2020 og da spesielt i siste halvår. Dette gjør at selskapets årsresultat ble godt.

EiendomsMegler 1 Modum AS fusjonerte i 2. kvartal med Eiker og Modum Eiendomsmegling AS. Fusjonen er gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 01.04.2020. Alle transaksjoner, inntekter og kostnader knyttet til eiendelene, rettighetene og forpliktelsene til Eiker og Modum Eiendomsmegling AS er tilordnet EiendomsMegler 1 Modum AS fra dette tidspunktet. Gjennomføringen ble registrert 28. mai 2020. Fusjonen skal bidra til å styrke selskapets markedsposisjon i Øvre Eiker.

Eierinteresser i felles kontrollert virksomhet
Bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS er på 7,5 % og er uendret siden i fjor. Banken eier andeler i SpareBank 1 Gruppen AS indirekte gjennom Samarbeidende Sparebanker AS. Bokført verdi (konsern) av aksjer i felles kontrollert virksomhet utgjorde 170,8 mill. kr (129,1 mill. kr) Kostpris på aksjene er på 83,9 mill. kr (69,3 mill. kr) Investeringen regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbank regnskapet. Resultatet fra selskapet for 2020 er inntektsført med 40,1 mill. kr (53,5 mill. kr). Tilsvarende er utbytte inntektsført i morbanken med 14,7 mill. kr Se note 39 for nærmere spesifisering.

Langsiktig finansiering

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder. Tilgang på finansiering i markedet er tilfredsstillende. Banken arbeider

løpende med å tilpasse seg regelendringer innenfor likviditetsområdet. Isolert sett vil disse endringene bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Bankens viktigste finansieringskilde er for tiden SpareBank 1 Boligkreditt AS, og per 31.12.20 var utlån på samlet 5,0 mrd. kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Konsernets øvrige finansiering består av F-lån, verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjorde 1 744,6 mill. kr (2 003,0 mill. kr.) og ansvarlig kapital utgjorde 90,2 mill. kr (90,3 mill. kr). Gjennomsnittlig restløpetid var ved utgangen av 2020 2,6 år. Av konsernets totale verdipapirgjeld ved årets slutt forfaller 27 % i 2021. Banken har hatt god tilgang til finansiering i kvartalet. Liquidity Coverage Ratio (LCR) utgjorde 335 %.

Pensjon

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene i denne lov. Alle ansatte er fra 01.01.2017 innmeldt i bankens innskuddsordning.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen gjenspeiler i stor grad aktiviteten på de forskjellige områdene drift, investering og finansiering. Den reelle utlånsveksten vil imidlertid ikke fremgå av kontantstrømoppstillingen da den ikke viser utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Den reelle utlånsveksten er på 7,4 % og er større enn kontantstrømoppstillingen viser.

Helgeland SpareBank blir en SpareBank 1-bank

Den 18. mars 2020 inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank.

Helgeland Sparebank kjøper 3 % i Samar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Transaksjonen er verdsatt til 144 mill. kr, og SpareBank 1 Modum selger i størrelsesorden 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA for 13,7 mill. kr. SpareBank 1 Modum vil etter dette ha en eierandel på 7,22 % i Samarbeidende Sparebanker AS som gir 1,41 % indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS, og en eierandel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA på 4,68 % som gir en indirekte eierandel i SpareBank 1 Utvikling DA med 0,84 %.

Gevinst fra transaksjonen er i konsernregnskapet beregnet å være 7 mill. kr og vil bli bokført ved gjennomføring. Helgeland Sparebank blir en SpareBank 1 bank med virkning fra og med 15. mars 2021.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av SpareBank 1 Modums eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Risikostyring

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Risikostyringen i SpareBank 1 Modum skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

For å sikre en hensiktsmessig og effektiv prosess, har styret vedtatt rammebetingelser, som ivaretar bankens behandling og oppfølging av de risikoområder som er knyttet til bankens forretningsdrift. Bankens strategi, policy for risikostyring og underliggende strategier for hvert risikoområde oppdateres årlig. Dette setter rammer slik at SpareBank 1 Modum drives med et moderat risikonivå innenfor bankens forretningsområder.

Konsernets risikostyring følger bankens risikostyring.

Styret mottar og gjennomgår med administrasjonen løpende rapporter over bankens risikoeksponeringer, samt virksomheten sett opp mot interne og eksterne rammer. Banken er i hovedsak eksponert for kredittrisiko, markeds- og likviditetsrisiko, samt operasjonell risiko.

Finansiell framskrivning

Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en framskrivning av forventet finansiell utvikling for de neste tre årene. I tillegg gjennomføres det en framskrivning av en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Formålet med framskrivningen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktiviteter og makroøkonomi påvirker bankens finansielle utvikling, herunder egenkapitalavkastning, finansieringssituasjon og kapitaldekning.

Kredittrisiko

Det er styrets policy at SpareBank 1 Modum skal ha en moderat kredittrisiko. Kredittrisiko defineres som risiko for tap som følge av kunders eller andre motparters manglende evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Samlet sett har banken i 2020 hatt en utvikling i vekst som ligger høyere enn den generelle kredittveksten i Norge. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som meget god, og utviklingen er stabil. Lavt rentenivå, lav arbeidsledighet og moderat stigning i boligpriser påvirker porteføljen positivt ved å opprettholde kundenes gjeldsbetjeningsevne samtidig som sikkerhetsverdiene øker. Lån til privatmarkedet ytes på bakgrunn av kredittscoring kombinert med en individuell vurdering av tilbakebetalingsevnen hvor det er tatt høyde for en «normalrentebelastning».

Banken yter i liten grad kreditt uten sikkerhet, og majoriteten av lånene i privatmarkedet ligger innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag på bolig. Dette sammen med det faktum at 83,5 % av bankens brutto utlån er til kunder i bankens primær- og sekundærområder, gjør at kredittrisikoen i boliglånporteføljen anses å være lav. Det forventes fortsatt utlånvekst i 2021. Sikkerhetsdekningen er god, noe som fortsatt tilsier en begrenset tapsrisiko for banken.

Bankens kreditteksponering innen næringsvirksomhet er størst mot næringsseierdom og eiendomsprosjekter hvor engasjementet er sikret med pant i fast eiendom og hvor belåningsgraden er gjennomgående moderat, sett opp mot sikkerhetsverdiene. Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen vurderes også som god. Banken legger vekt på å ha tette relasjoner til sine næringskunder.

Styret har som målsetting at lån til næringsvirksomhet ikke skal utgjøre mer enn 20 % av bankens samlede utlån. Pr 31.12.20 utgjør andelen 17,4 % målt ved brutto utlån. Styret overvåker løpende bankens eksponering innenfor ulike bransjer, samt størrelsen på enkeltengasjementer. Selv om det også innenfor næringssegmentet for en stor del er gitt utlån/kreditt mot sikkerhet i fast eiendom, representerer utlån til næringsvirksomhet en høyere risiko enn utlån til privatmarkedet. Utviklingen i kredittporteføljen følges opp blant annet via misligholdsrapporter, kvartalsvise engasjementsgjennomganger

og risikorapporter. Tiltak og fokusområder vurderes løpende med bakgrunn i utviklingen i tallmaterialet.

Kredittrisiko anses å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet. Det har de siste årene vært lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgningsreglement. Overvåking av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Gruppen. Tapsutviklingen er avhengig av den økonomiske utviklingen i Norge generelt og i bankens markedsområde spesielt. 72,7 % av bankens utlån var ved siste årsskifte klassifisert i svært lav eller lav risikoklasse. Det er sannsynlig at banken vil oppleve en viss økning i tap i kommende perioder. Banker er forberedt på dette, både inntjenings- og soliditetsmessig, og styret vurderer kredittkvaliteten som generelt stabil og god.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av høyere finansieringskostnader.

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring. Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler bankens moderate risikoprofil. Den blir gjennomgått minimum en gang i året. Strategien inneholder konkrete rammer og styringsparametere, retningslinjer for diversifisering og retningslinjer for rapportering. Inkludert er også en beredskapsplan for likviditet. I forbindelse med ICAAP-prosessen foretas det også stresstestanalyser av likviditetsrisikoen.

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom spredning av innlånene fra ulike innlånskilder og med ulike forfallstidspunkter. Bankens utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste

finansieringskilde. Innskuddsdekningen målt som innskudd i % av brutto utlån viser en positiv utvikling og er 84,4 % (75,0 %). Banken har en ramme som sier at innskuddsdekningen ikke skal være under 70 %.

Overføring av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen. I løpet av 2020 økte banken overførte lån med 936 mill. kroner.

Utviklingen i innskuddsdekningen og likviditet følges løpende av administrasjonen, og rapporteres til styret.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater, aksjer og egenkapitalbevis, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som finansiering og rentehandel.

Styring av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rente- og valutamarkedene. Rammene blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum en gang i året. Risikostørrelsen overvåkes løpende og følges opp gjennom periodevise rapporter til styret. Banken benytter et markedsledende verdipapirsystem for å styre og kontrollere bankens markedsrisiko.

Renterisiko oppstår hovedsakelig fra fastrenteutlån og investeringsporteføljen. Det er vedtatt maksimale grenser for den totale renterisikoen banken skal eksponeres mot. Renterisikoen er uttrykt i form av en effekt målt i kroner ved ett prosentpoeng endring av verdien på renteinstrumentene.

Som et ledd i den løpende likviditetsstyringen har SpareBank 1 Modum behov for å disponere en beholdning av verdipapirer som kan benyttes på flere måter for å regulere bankens behov for likviditet og som grunnlag for sikkerhetsstillelse i Norges Bank.

SpareBank 1 Modums beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapi-

talbevis utgjorde pr 31.12.20 1.534,5 mill. kroner (957,3 mill. kroner). Av det totale beløpet utgjør obligasjoner 1.037,7 mill. kroner, for det meste OMF-er og andre obligasjoner med lav risiko. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille retningslinjer til likviditetsreserver, samt å plassere overskuddslikviditet. Strategiske og langsiktige investeringer utgjorde 510,2 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjorde 98,3 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen. Omløpsaksjer/- egenkapitalbevis og aksjefond utgjorde 25,6 mill. kr.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som følge av:

- Mennesker: brudd på rutiner/ retningslinjer, manglende kompetanse, uklar policy, strategi eller rutiner, interne misligheter
- Systemer: svikt i IKT og andre systemer
- Eksterne årsaker: kriminalitet, naturkatastrofer, andre eksterne årsaker

Operasjonell risiko representerer både på kort og lang sikt en trussel som kan medføre en vesentlig kostnad. Prosessen for styring av operasjonell risiko i SpareBank 1 Modum skal i størst mulig grad hindre at ingen enkelthendelse forårsaket av operasjonell risiko skal kunne skade bankens stilling i alvorlig grad. Banken har en moderat risikoprofil for operasjonell risiko og arbeider kontinuerlig med risikoreducerende tiltak.

Kapitalstyring

Styret har vedtatt en målsetting for banken på minimum 15,5 % ren kjernekapitaldekning, og samlet kapitaldekning på minst 19,0 % pr 31.12.2020. Bankens mål for kapital ligger over regulatoriske krav. Kapitalstyring skal sikre at SpareBank 1 Modum balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til bankens

strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi

- Konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i bankens definerte markedsområde
- At ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad

Det utarbeides en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse prognosene tar hensyn til forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag, er bruken av stresstester. Det gjøres stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor banken utsettes for ulike negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 Modum har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne håndtere slike kriser dersom de skulle oppstå. Banken rapporterer kapitaldekning etter Standard-metoden.

Finansdepartementet offentliggjorde 5. desember 2019 at CRR/CRD IV-regelverket ville tre i kraft fra 31. desember 2019. I ikrafttredelsen medførte at Basel 1-gulvet ble opphevet, og den såkalte SMB-rabatten del 1 ble innført. SpareBank 1 Modum fikk en effekt på ca. 0,6 prosentpoeng ved innføring av SMB-rabatten. For SpareBank 1 Modum som ikke er en IRB-bank får opphevelsen av Basel 1-gulvet ingen effekt på morbank nivå, men forholdsmessig konsolidert kapitaldekning fikk en effekt på ca. 1,1 prosentpoeng pga. konsolidering av SpareBank 1 Boligkreditt AS som har IRB godkjenning. 11. desember 2019 kom Finansdepartementet med endringer i bankens kapitalkrav i forbindelse med innføringen av CRR/CRD IV-regelverket

i Norge. For SpareBank 1 Modum, som ikke er en IRB-Bank, er konsekvensen at kravet til systemrisikobuffer øker fra 3 % til 4,5 % fra 31. desember 2022. SpareBank 1 Modum har to år å tilpasse seg økningen i systemrisikobuffer.

I tillegg til effekt av SMB-rabatten har et solid resultat for 2020 tilført selskapet kapital. Bankens rene kjernekapitaldekning og kjernekapitaldekning er 20,1 %, mens total kapitaldekning er 21,7 %. Bankens mål på ren kjernekapitaldekning på 15,5 % og total kapitaldekning på 19 % nås ved utgangen av

2020 med god margin. Videre tilfredsstillende SpareBank 1 Modum det gjeldende kombinerte minimums- og bufferkravet på 11,0 % pluss Pilar 2-kravet på 2,5 %, samlet 13,5 % ren kjernekapitaldekning ultimo 2020. Etter at Finansdepartementet besluttet å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning 13. mars 2020.

Forholdsmessig konsolidert utgjør ren kjernekapitaldekning 19,7 %, kjernekapitaldekning 20,0 % og total kapitaldekning 21,8 %. Økningen fra fjoråret skyldes innføringen

av CRR/CRD IV-regelverket og gode resultater. Det vises for øvrig til redegjørelse om kapitaldekning i note 6.

Banken har ved utgangen av 2020 en solid finansiell stilling, og er godt posisjonert i forhold til konkurrenter. SpareBank 1 Modum vil fortsette å bygge kapital fremover, og evt. utstede fondsobligasjon ved behov og gjennom dette sikre at banken opprettholder god soliditet og tilfredsstillende eventuelle økende krav.

Samfunnsansvar

Informasjon om konsernets arbeid for å ivareta sitt samfunnsansvar er beskrevet i temakapittel i årsrapporten, «Samfunnsansvar» og «likestilling og mangfold». Her finnes også opplysninger om arbeidsmiljø, likestilling og tiltak i forhold til ytre miljø

SpareBank 1 Modum er eid av sparebankstiftelsen SpareBank 1 Modum og av innskytere. Sammensetningen av de sty-

rende organer er regulert i Lov om Finansieringsforetak, en felles lov for finansforetak i Norge. Loven er styrende for bankens selskapsrettslige forhold. Bankens øverste organ er generalforsamlingen, som består av ni medlemmer valgt av innskyterne, seks medlemmer valgt av eierne og fem medlemmer valgt av de ansatte. Generalforsamlingen velger bankens styre.

Etter at det kom forskrifter med krav om godtgjørelses-, revisjons- og risikoutvalg, er det vedtatt at bankens styre også skal fungere som godtgjørelses-, revisjons- og risikoutvalg.

Regnskapet revideres av revisjonsselskapet Deloitte AS ved statsautorisert revisor Henrik Woxholt.

Utsiktene for 2021

I et krevende år for norsk økonomi leverer SpareBank 1 Modum et godt resultat for året 2020. Banken fortsetter å oppleve positiv kundetilstrømning og vekst. I løpet av de siste 10 år er bankens forretningskapital økt fra 5,5 mrd. til 15,8 mrd. og egenkapitalen har i samme periode økt fra 0,6 mrd. til 1,5 mrd.

2020 har vært et annerledes år og på det nåværende tidspunkt er vi fortsatt ikke i stand til å overskue de menneskelige og økonomiske konsekvensene av Covid-19. Økonomien i Norge er forventet å fortsette innhenting etter det største tilbakeslaget i nyere tid, men det forventes at det vil ta noe tid før aktiviteten er tilbake på samme nivå som før utbruddet av Covid-19. Covid-19 har påvirkning på produktiviteten og verdi-

skapningen også i bankens markedsområde. Markedsområde er lite preget av langvarige reduksjoner i oljesektoren og tjenesteytende næringer som hotell- og reiselivsaktivitet, både blant næringsliv og arbeidstakere. Det forventes likevel at utviklingen i makrobildet generelt vil følge den nasjonale utviklingen. Som følge av den usikre situasjonen rundt Covid-19 har banken økt sine tapsavsetninger i løpet av 2020. I tapsvurderingene har banken lagt til grunn at norsk økonomi vil gå igjennom en gradvis tilfriskning. Imidlertid kan ettervirkninger og fortsatt usikkerhet knyttet til Covid-19 gi høyere tap enn normalt også i 2021.

2021 vil også bli et annerledes år, men vaksinerne gir håp om at vi snart er tilbake

til en normal hverdag. Etter som samfunnet gradvis går tilbake til en normalsituasjon skal SpareBank 1 Modum bidra til å stimulere til aktiviteter i vårt markedsområde. Konsernet vil fortsette å jobbe bevisst med muligheten og ansvaret som ligger innenfor en bærekraftig utvikling, og konsernet har en ambisjon om å vesentlig forsterke sin positive og redusere sin negative innvirkning på mennesker, miljø og samfunn.

Konsernet er meget solid, noe som gir handlingsrom og vekstmuligheter. Konsernet har videre en solid likviditetsbuffer som gir trygghet dersom tilgangen til finansiering for bankene fremover skulle bli utfordrende.

Takk til ansatte og tillitsvalgte 2020

Da korona pandemien slo til for fullt i februar – mars, iverksatte myndighetene kraftige og inngripende tiltak med blant annet nedstengninger av virksomheter, begrensninger i aktiviteter så som reisevirksomhet, møtevirksomhet og sammenkomster. Særlig deler av handel, service og reiseliv er blitt hardt rammet med permitteringer og oppsigelser som resultat. Også frivillige lag og foreninger, særlig de som organiserer barn og unge, er blitt hardt rammet.

I de fleste bransjer og virksomheter har det gjennom året vært stor usikkerhet, og bedriftene har måttet foreta store endringer

i driften. Hjemmekontor og digitale møter er blitt hverdagen for de fleste.

Dette har også påvirket vår virksomhet i stor grad. Mange av våre kunder har fått økonomiske utfordringer, som har krevet forsterket innsats av våre ansatte. Strengt smittevernregler har resultert i utstrakt bruk av hjemmekontor og digitale møter, med de ulike utfordringene det har medført for våre ansatte.

Alle disse utfordringene har satt ledelsen, organisasjonen og ansatte på store prøver, som er blitt løst på en meget god måte. Banken har derfor kommet seg godt igjennom året, og kan vise til gode resultater

både økonomisk og driftsmessig. Året 2020, med dets utfordringer, har vist at banken har en robust organisasjon med dyktige ansatte og ledelse som har vist god evne til omstilling og tilpasning i en krevende tid.

Styret er derfor trygge på at bankens ledelse og ansatte er godt rustet til å føre bankens virksomhet videre i en fortsatt krevende tid.

Styret vil takke ansatte, ledelsen og tillitsvalgte for god innsats og et godt samarbeid i 2020. Styret ser frem til å fortsette dette gode samarbeidet og videreutvikle Sparebank1 Modum.

Vikersund, 11. mars
I styret for SpareBank 1 Modum

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Bergét

Siv Hantho

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svensli

Anne Leversby

Egil Meland
adm. banksjef

HOVEDTALL

RESULTATSAMMENDRAG (hele tusen kroner)	Året 2020		Året 2019	
Netto renteinntekter	152 190	1,46 %	169 457	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	152 948	1,47 %	122 623	1,28 %
Netto avkastning på finansielle investeringer	49 789	0,48 %	77 746	0,81 %
Sum inntekter	354 927	3,41 %	369 826	3,86 %
Sum driftskostnader	183 819	1,76 %	178 510	1,87 %
Driftsresultat før tap	171 108	1,64 %	191 316	2,00 %
Tap på utlån og garantier	11 121	0,11 %	6 826	0,07 %
Resultat før skatt	159 987	1,54 %	184 491	1,93 %
Skattekostnad	27 549	0,26 %	30 589	0,32 %
Periodens resultat	132 438	1,27 %	153 902	1,61 %
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	1 922	0,02 %		
Totalresultat	134 359	1,29 %		

NØKKELTALL	Året 2020	Året 2019
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	9,5 %	12,1 %
Kostnadsprosent (morbank)	47,1 %	35,0 %
Kostnadsprosent (konsern)	51,8 %	48,3 %
Balansetall		
Brutto utlån til kunder	8 587 368	8 609 362
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	13 547 208	12 611 030
Innskudd fra kunder	7 243 840	6 457 480
Innskuddsdekning	84,4 %	75,0 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	-0,3 %	7,6 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	7,4 %	9,6 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	12,2 %	5,7 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	10 416 680	9 568 714
Forvaltningskapital	10 853 193	9 980 167
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	15 813 034	13 981 835
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl. SB 1 Boligkreditt		
Tapsprosent utlån	0,1 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,3 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,4 %	0,2 %
Soliditet		
Kapitaldekningsprosent	21,8 %	21,3 %
Kjernekapitaldekningsprosent	20,0 %	19,5 %
Ren kjernekapitalprosent	19,7 %	19,1 %
Ren kjernekapitalprosent Morbank	20,1 %	19,5 %
Netto ansvarlig kapital	1 492 522	1 408 708
Kjernekapital	1 370 821	1 288 425
Ren kjernekapital	1 346 761	1 261 720
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	8,1 %	8,5 %
LCR	335,0 %	176,0 %
Kontor og bemanning		
Antall kontor	4	4
Antall årsverk	100	90

RESULTATREGNSKAP

Morbank			Konsern		
2019	2020	(Hele tusen kroner)	Noter	2020	2019
	221 364	Renteinntekter effektiv rentes metode	2, 19	221 887	
	31 645	Øvrige renteinntekter	2, 19	31 645	
289 730		Renteinntekter	2, 19		289 701
120 626	101 324	Rentekostnader	19	101 341	120 244
169 104	151 685	Netto renteinntekter		152 190	169 457
71 816	88 045	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20	88 045	71 816
6 276	6 334	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	20	6 334	6 276
597	546	Andre driftsinntekter	20	71 237	57 083
66 137	82 257	Netto provisjons- og andre inntekter		152 948	122 623
8 102	6 214	Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	21, 39	6 214	8 102
51 841	19 044	Inntekter av eierinteresser	21, 39	40 121	57 284
47 557	3 453	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	21	3 453	12 360
107 500	28 712	Netto resultat fra finansielle eiendeler		49 789	77 746
342 741	262 654	Sum inntekter		354 927	369 826
61 684	57 761	Lønn og andre personalkostnader	22, 24	97 749	94 063
4 173	4 077	Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	18, 23	4 674	11 142
53 941	61 837	Andre driftskostnader	18	81 395	73 305
119 798	123 676	Sum driftskostnader		183 819	178 510
222 943	138 978	Resultat før tap		171 108	191 316
6 826	11 121	Kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer	12	11 121	6 826
216 117	127 856	Resultat før skatt fra videreført virksomhet		159 987	184 491
30 000	25 129	Skatt på resultat fra videreført virksomhet	25	27 549	30 589
186 117	102 728	Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		132 437	153 902

UTVIDET RESULTATREGNSKAP

Morbank			Konsern		
2019	2020	(Hele tusen kroner)	Noter	2020	2019
	102 728	Resultat før andre inntekter og kostnader		132 437	
	-1 066	<i>Poster som ikke blir reklassifisert til resultatet</i>		-1 066	
		Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon			
		Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		1 607	
	266	Skatt aktuarielle gevinster og tap		266	
		<i>Poster som kan bli reklassifisert til resultatet</i>			
	1 485	Endring i virkelig verdi utlån PM		1 485	
	-371	Skatt virkelig verdi utlån PM		-371	
	315	Sum andre inntekter og kostnader		1 922	
	103 043	Totalresultat		134 359	

BALANSE

Morbank			Konsern		
2019	2020	(Hele tusen kroner)	Noter	2020	2019
15 509	10 742	Kontanter		10 742	15 509
318 513	588 918	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8	589 695	318 513
8 560 841	8 540 652	Netto utlån til kunder	9, 11, 12	8 560 206	8 581 879
528 353	1 037 717	Rentebærende verdipapirer	28	1 037 717	528 353
	173	Finansielle derivater	29	173	
311 879	365 066	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	30	365 066	311 879
69 252	83 877	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	39	170 806	129 104
47 825	47 825	Eierinteresser i konserselskaper	39	0	
	-	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	31	39 283	26 029
42 625	39 842	Varige driftsmidler	32, 34	42 108	44 611
26 509	45 180	Andre eiendeler	33	37 398	24 291
9 921 306	10 759 993	Sum eiendeler		10 853 193	9 980 168
	190 491	Innlån fra kredittinstitusjoner	35	190 491	
6 463 414	7 259 574	Innskudd og andre innlån fra kunder	34	7 243 840	6 457 480
2 003 049	1 744 631	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	35	1 744 631	2 003 049
	21 160	Finansielle derivater	29	21 160	
75 941	73 346	Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	24, 37, 42	89 491	88 662
90 314	90 241	Ansvarlig lånekapital	36	90 241	90 314
8 632 718	9 379 443	Sum gjeld		9 379 854	8 639 505
	250 000	Egenkapitalbevis	41	250 000	
	12 843	Fond for urealiserte gevinster		12 843	
1 268 633	1 088 008	Sparebankens fond		1 088 008	1 268 633
19 956	10 000	Gavefond		10 000	19 956
	9 699	Utjevningsfond		9 699	
	10 000	Utbytte		10 000	
	-	Annen egenkapital		92 789	52 074 7
1 288 589	1 380 550	Sum egenkapital		1 473 339	1 340 663
9 921 306	10 759 993	Sum gjeld og egenkapital		10 853 193	9 980 168

Vikersund, 11. mars
I styret for SpareBank 1 Modum

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Bergét

Siv Hantho

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svensli

Anne Leversby

Egil Meland
adm. banksjef

ENDRING I EGENKAPITAL - MORBANK

(Hele tusen kroner)	Egenkapital- bevis	Uttevning- fond	Grunnfonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Avsatt utbytte	Avsatt gaver	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18			1 097 725				13 430	1 111 155
Periodens resultat			171 118				15 000	186 118
Endring estimatavvik pensjoner			-210					-210
Totalresultat			170 908				15 000	185 908
Transaksjoner med eierne								
Utdelt gavefond 2019							-8 475	-8 475
Sum transaksjoner med eierne							-8 475	-8 475
Egenkapital 31.12.19			1 268 633				19 955	1 288 588
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen			-2 466	11 341				8 875
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020			1 266 167	11 341			19 955	1 297 463
Periodens resultat		9 854	72 486	388		10 000	10 000	102 728
Utvidede resultatposter								
Netto aktuarielle gevinster og tap		-155	-644					-799
Endring i virkelig verdi utlån PM				1 114				1 114
Sum utvidede resultatposter		-155	954	1 114				315
Totalresultat		9 699	71 842	1 502		10 000	10 000	103 043
Overført fra uttevningsfond								
Transaksjoner med eierne								
Konvertering egenkapitalbevis	250 000		-250 000					
Utdelt gavefond 2020							-19 955	-19 955
Sum transaksjoner med eierne	250 000		-250 000				-19 955	-19 955
Egenkapital 31.12.20	250 000	9 699	1 088 008	12 843		10 000	10 000	1 380 550

ENDRING I EGENKAPITAL - KONSERN

(Hele tusen kroner)	Egenkapital- bevis	Utjevnings- fond	Grunnfonds- kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen EK	Avsatt utbytte	Avsatt gaver	Minoritets- interesse	Sum egenkapital	
Egenkapital 31.12.18			1 182 121				13 430	1 195 551	2 237	1 197 788
Periodens resultat			138 902				15 000	153 902		153 902
Endring estimatavvik pensjoner			-210					-210		-210
Verdiregulering FKV			-104					-104		-104
Totalresultat for perioden			138 588				15 000	153 588		153 588
Transaksjoner med eierne										
Transaksjoner med minoritetsinteresser									-2 237	-2 237
Utdelt gavefond 2019							-8 475	-8 475		-8 475
Sum transaksjoner med eierne							-8 475	-8 475	-2 237	-10 712
Egenkapital 31.12.19			1 320 708				19 955	1 340 663		1 340 663
Reklassifisering tidligere års andel av resultat datterselskap og FKV ²⁾			-52 074		52 074					
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen			-2 466	11 341	9 992			18 867		
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020			1 266 168	11 341	62 066		19 955	1 359 530		
Periodens resultat		9 854	72 486	388	29 710	10 000	10 000	132 438		
Utvidede resultatposter										
Netto aktuarielle gevinster og tap		-155	-644					-799		
Endring i virkelig verdi utlån PM				1 114				1 114		
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet					1 607			1 607		
Sum utvidede resultatposter		-155	-644	1 114	1 607			1 922		
Totalresultat for perioden		9 699	71 842	1 502	31 317	10 000	10 000	134 358		
Transaksjoner med eierne										
Andre føringer over egenkapitalen	250 000		-250 000		-593			-593		
Utdelt gavefond 2020							-19 955	-19 955		
Sum transaksjoner med eierne	250 000		-250 000		-593		-19 955	-20 548		
Egenkapital 31.12.20	250 000	9 699	1 088 008	12 843	92 789	10 000	10 000	1 473 339		

1) Pr 31.12.2020 består eierandelskapitalen av 2 500 000 egenkapitalbevis à NOK 100.

2) Egenkapital 31.12.2019 er endret i balanseoppstillingen

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morbank		Konsern
2020		2020
29 959	Netto utlån til kunder	21 673
252 444	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	252 444
796 162	Innskudd fra kunder	786 360
-60 897	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-60 897
-270 406	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-271 183
3 656	Renter på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 179
-509 312	Sertifikater og obligasjoner	-509 312
11 281	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	11 281
-6 004	Renteutbetaling derivater	-6 004
75 699	Provisjonsinnbetalinger	146 858
-55 156	Utbetalinger til lønn	-94 484
-66 104	Andre utbetalinger til drift	-86 676
-30 712	Betalt skatt	-31 848
-23 195	Andre tidsavgrensninger	-21 069
147 415	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	141 324
-1 294	Investering i varige driftsmidler	-5 434
-55 854	Utbetaling til investeringer i aksjer og fond	-41 229
1 837	Innbetaling fra salg av aksjer og fond	1 837
25 258	Utbytte fra investeringer i aksjer	20 864
-30 053	B Netto likviditetsendring investering	-23 961
-253 000	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-253 000
-35 884	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-35 884
-3 291	Renteutbetalinger på ansvarlig lånekapital	-3 291
190 000	Opptak av lån fra kredittinstitusjoner	190 000
-19 955	Utbetaling til utbytte og gavefond	-19 955
-122 130	C Netto likviditetsendring finansiering	-122 130
-4 768	A+B+C Netto endring likvider i året	-4 768
15 509	Likviditetsbeholdning 1.1.	15 509
10 742	Likviditetsbeholdning 31.12	10 742
	Likviditetsbeholdning spesifisert	
10 742	Kontanter og fordringer på sentralbanken	10 742
10 742	Likviditetsbeholdning sist i mnd	10 742

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morbank		Konsern
2019		2019
	Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	
216 118	Resultat før skattekostnad	184 491
-27 213	Periodens betalte skatt	-28 394
59	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	59
4 173	Ordinære avskrivninger	11 143
-57 803	Endring kortsiktig verdipapirer	-57 803
-593 488	Endring i brutto utlån	-601 780
346 575	Endring i innskudd fra kunder	346 796
1 008	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	1 008
413	Endring i andre tidsavgrensingsposter	4 496
-110 158	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-139 984
	Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	
-	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-
-1 433	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-23 472
3 730	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	31 505
-26 325	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-32 656
-32 656	Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-32 656
-56 684	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-24 623
	Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	
323 236	Endring obligasjonsgjeld	323 236
-8 475	Utdeling fra gavefondet	-8 475
-	Utbetaling av minoritet	-2 237
314 761	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	312 524
147 919	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	147 917
186 105	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	186 105
334 022	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	334 022

NOTER

Note		Side
1	Generell informasjon	37
2	Regnskapsprinsipper IFRS 2020	37
3	Overgangsnote	46
4	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	49
5	Segmentinformasjon	52
6	Kapitaldekning	53
7	Finansiell risikostyring	55
	Kredittrisiko	
8	Kredittinstitusjoner - fordringer	59
9	Utlån til og fordringer på kunder	59
10	SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS	62
11	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån	63
12	Tap på utlån og garantier	64
13	Maksimal kredittksporing, ikke hensyntatt pantstillelser	68
14	Finansielle instrumenter og motregning	69
15	Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler	69
	Markedsrisiko	
16	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	71
	Likviditetsrisiko	
17	Likviditetsrisiko	72
18	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser/ likviditetsrisiko	73
	Resultatregnskap	
19	Netto renteinntekter	74
20	Netto provisjons- og andre inntekter	74
21	Netto resultat fra finansielle eiendeler	75
22	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	75
23	Adm. kostnader og andre driftskostnader	76
24	Pensjoner	77
25	Skatt	79
	Balanse	
26	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	80
27	Virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	82
28	Sertifikater og obligasjoner	83
29	Finansielle derivater	83
30	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	84
31	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	84
32	Eiendom, anlegg og utstyr	85
33	Andre eiendeler	85
34	Innskudd fra og gjeld til kunder	86
35	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	87
36	Ansvarlig lånekapital	88
37	Annen gjeld og forpliktelser	89
38	Bundne midler	90
39	Investeringer i eierinteresser	90
	Øvrige opplysninger	
40	Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper	92
41	Eierandelskapital- og eierstruktur	93
42	Hendelser etter balansedagen	93

NOTE 1 – Generell informasjon

Beskrivelse av virksomheten

Se virksomhetsbeskrivelse presentert i årsrapporten

Konsernet SpareBank 1 Modum

SpareBank 1 Modum har sitt hovedkon-

tor på Vikersund, Vikersundgata 29, i Modum kommune (morbank) og har avdelingskontor i kommunene Modum, Øvre Eiker og Drammen. Alle avdelinger er samlokalisert med EiendomsMegler 1 Modum AS.

Konsernet SpareBank 1 Modum består av morbanken og datterselskapet EiendomsMegler 1 Modum AS (100 % eierandel).

NOTE 2 – Regnskapsprinsipper

Morbank- og konsernregnskapet 2020 for SpareBank 1 Modum er satt opp etter årsregnskapsforskriften for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften fra 01.01.2020 skal IFRS gjelde med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. For periodene til og med 31.12.19 benyttet SpareBank 1 Modum Norske regnskapsprinsipper (NGAAP) som sitt regnskapsspråk etter årsregnskapsforskriften. Regnskapsprinsipper, kritiske estimater og forutsetninger etter forskriften gjeldende pr 31.12.2020 for årsregnskapet for 2019 er redegjort for etter implementerte regnskapsstandarder 01.01.2020. SpareBank 1 Modum har benyttet overgangsreglene i forskriften og effektene av overgangen til ny årsregnskapsforskrift er ført mot egenkapitalen pr 01.01.2020. Sammenligningstall er ikke omarbeidet. Effektene er beskrevet i note 3 i årsregnskapet.

Regnskapsstandarder som implementeres 01.01.2021

IFRS 16 Leieavtaler

Implementering av IFRS 16 Leieavtaler, med virkning fra 1.1.2021, vil primært påvirke leietakers regnskapsføring og vil føre til at vesentlige leieavtaler for konsernet balanseføres. Standarden fjerner dagens skille mellom operasjonell og finansiell leie og krever innregning av en bruksrettseiendel (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for vesentlige leiekontrakter.

IFRS 16 inneholder valgmulighet til å unnlate å innregne bruksretten og tilhørende leieforpliktelsen for en leieavtaler dersom leieavtalen er kortsiktig (under 12 måneder) eller leie av eiendelen har lav verdi. Konsernet vil benytte seg av dette fritaket. SpareBank 1 Modum har valgt å anvende IFRS 16 modifisert retrospektivt og sammenligningstall vil ikke bli utarbeidet. Eiendel og forpliktelse settes dermed lik per 1. januar 2021. Konsernet har kun faste leieforpliktelser.

Nåverdien av leieforpliktelsen beregnes ved å neddiskontere resterende leiebetalinger med bankens marginale lånerente (fundingrente). Opsjoner til å forlenge leieperioden tas med dersom de med rimelig sikkerhet

forventes å bli benyttet. Nåverdien for opsjonen innregnes da i leieforpliktelsen og bruksretten.

Resultatregnskapet vil også påvirkes fordi driftskostnader vil bli erstattet med renter på leieforpliktelsen og avskrivninger på bruksretten. Den totale kostnaden blir høyere de første årene av en leiekontrakt (renteelementet da er større) og lavere i senere år. Rentekostnader beregnes ved å bruke neddiskonteringsrenten på leieforpliktelsen. Utleiers regnskapsføring forblir i hovedsak uendret fra IAS 17.

Utleier fortsetter å regnskapsføre leieavtaler enten som operasjonelle eller finansielle leieavtaler avhengig av om leieavtalene i all hovedsak overføres risiko og avkastning knyttet til eierskap av den underliggende eiendelen til leietaker. SpareBank 1 Modum har kun operasjonelle leieavtaler som dermed beholdes

i balansen og inntektsføres over leieperioden som tidligere. Basert på leieavtalene av lokaler som er inngått per 31. desember 2020 vil implementering av IFRS 16 gi en "rett til bruk" -eiendel og leieforpliktelse som balanseføres fra 1. januar 2021 på 12,5 millioner kroner for morbank og 28,7 millioner kroner for konsernet. Netto resultateffekt er vurdert til å ikke være vesentlig.

Implementerte regnskapsstandarder 01.01.2020

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er beta-

ling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy. Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkredittselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkeds-kunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For BM-utlån som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer)

og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Modum valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Modum regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap

ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Følgende regler for kategorisering av trinn 2 gjelder:

- En konto skal ha kategori 2 når kontoen er i overtrett eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer.
- En konto skal ha kategori 2 når den tilhører en kunde som har blitt satt til særlig oppfølging. Kriteriene for dette fastsetter banken og kontoen settes i kategori 2 manuelt.
- En konto skal ha kategori 2 når kundens PD har økt med over 150 prosent til et nivå over 0,60 prosent. Endringen måles ved å sammenligne kundens PD samme måned som kontoen ble opprettet/fornyhet («PD_IB») med kundens PD for måneden det rapporteres på («PD_UB»).

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredit-

trisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold (klasse J og K).

Kredittapet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs innregning (tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på kredittap omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet om følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- Ikke uvesentlig mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- Konsernet innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- Sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- På grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen
- Kunder med mer enn 90 dagers betalingsmislighold vil alltid flyttes til trinn 3

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på kredittap for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. Dersom det er objektive bevis på at kredittap har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en nedskrivningskonto og tapet innregnes i resultatregnskapet

Misligholdte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjemen-

ter når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. I tillegg kommer utlån og andre engasjementer som ikke er betalingsmisligholdte over 90 dager, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap.

Konstaterte tap

Konstatert tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den. Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåking i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende

finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fra regnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for tapsavsetning. For lån hvor det vurderes som ikke behov for tapsavsetninger vil det videre vurderes om det gjøres modifisering eller endringer i vilkårene som kvalifiserer til fraregning.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

I morbankens regnskap blir eierandelen i datterselskapet vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres i samsvar med regnskapslovens §3-1.

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller

kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- I. banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet
- II. banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten
- III. banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultat-elementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Modum eier 7,5 prosent av Samarbeidende Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstillt kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Konter

Konter består av konter i NOK og valuta.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Modum. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20-50 år
Maskiner og IT-utstyr	3-7 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	3-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike

indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter beregnet etter effektiv rentemetode». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter øvrige renteinntekter». Urealisert verdiendring steg 1 tap vises under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond illegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En uttreden fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatte (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatte er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes

fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes førstegang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Modum konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen

på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Pensjonsavtaler finansiert direkte over driften

Banken har også pensjonsavtaler finansiert direkte over driften. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. Disse pensjonsforpliktelse er avsatt som gjeld i regnskapet.

Øvrige ordninger

Administrerende banksjef og tidligere administrerende banksjef har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Avtalene er aktuarberegnet.

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 % av pensjongivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert

flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføres sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dermed det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

Segmentrapportering

SpareBank 1 Modum har Privatmarked (privatkunder og mindre bedriftsen-gasjementer) og Bedriftsmarked (BM, større engasjementer), i tillegg til eie-domsmeglervirksomhet, som sitt primære rapporteringsformat. Konsernet presenterer en sektor- og næringsfor-delning av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8.

Utbytte og gaver

Foerslått utbytte på egenkapitalbevis og gaver presenteres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler er ikke implementert i regnskapet i 2020. Implementeringen skjer med virkning fra 01.01.2021 i tråd

med forskriften. Forventes ikke å vesentlig påvirkning på regnskapet.

For øvrig er det ingen andre IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Alternative resultatmål (APM)

I kvartals- og årsrapporten presenteres det alternative resultatmål i tillegg til måltall som reguleres av IFRS. Dette vil kunne hjelpe brukere til å forstå virksomheten bedre og gi mer tydelig informasjon om hvordan konsernet har prestert eller forventer å prestere.

Regnskapsprinsipper 31.12.2019

For periodene til og med 31.12.19 benyttet SpareBank 1 Modum Norske regnskapsprinsipper (NGAAP) som sitt regnskapspråk etter gjeldende årsregnskapsforskriften. 2019 tallene er utarbeidet etter regnskapslovens regler samt årsregnskapsforskriften for bank og gjeldende norske regnskapsstandarder og forskrifter som var gjeldende frem til 31.12.2019.

Inntektsføring og kostnadsføring

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader på finansielle eiendeler og forpliktelser som måles

til amortisert kost resultatføres løpende basert på effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån til kunder inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. Opptjente ikke forfalte renteinntekter inntektsføres og bokføres som eiendeler i balansen, mens ikke forfalte rentekostnader kostnadsføres og bokføres som gjeld i balansen.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorar og gebyr ved formidling av finansielle instrumenter (garantier og lignende) som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres løpende i perioden. Etableringsgebyr for slike poster resultatføres på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring av provisjon ved salg av eiendom skjer ved formidlingsføring, dvs. når bindende avtale er inngått.

Transaksjoner og beholdning i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Utlån og garantier

Utlån til kunder er vurdert til amortisert kost. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og blir derfor ikke periodisert. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen (avdrag), pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrenteutlån til kunder regnskapsføres også til amortisert kost som øvrige utlån. Informasjon om beregnet markedsverdi på utlånene opplyses i egen note (se note 17).

Privatkunder

Vurdering av tap på lån til privatkunder foregår ved månedlig gjennomgang av låneporteføljen. Det foretas en gjennomgang av hvert enkelt lån med mislighold over 90 dager og en løpende oppfølging av alle lån med restanse under 90 dager.

Næringslivskunder

Vurdering av individuelle nedskrivninger på enkeltengasjement omfatter samtlige næringslivsengasjementer som er misligholdte. Alle næringslivsengasjementer hvor kunden har negativ eller meget svak likviditet, sviktende egenkapital eller resultatet er negativt eller meget svakt, vurderes. Vi har minimum en grundig gjennomgang av alle tapsutsatte næringsengasjement hvert kvartal. Store engasjement overvåkes spesielt.

Nedskrivning utlån

Nedskrivning for tap på utlån foretas når det foreligger objektive indikasjoner for at et utlån til kunde eller en gruppe av utlån til kunder har verdifall.

Individuelle nedskrivninger vurderes dersom det foreligger en objektiv indikasjon på redusert kredittkvalitet hos kunden. Dersom banken har bevilget flere lån til samme kunde, vil en engasjementsvurdering være å betrakte som en individuell vurdering. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Verdi av pantesikkerhet fastsettes til antatt realisasjonsverdi på forventet fremtidig realisasjonstidspunkt. Den effektive renten som benyttes er lånets effektive rente før objektive indikasjoner på verdifall ble identifisert.

Nedskrivninger reverseres helt eller delvis når verdifallet anses å være helt eller delvis bortfalt. Når banken konstaterer tap på engasjement som det tid-

ligere er gjennomført individuelle nedskrivninger på, blir hele tapet rapportert som konstatert i perioden, mens den individuelle nedskrivningen blir tilbakeført. Innkommne beløp på tidligere avskrevne engasjement, rapporteres som reduksjon i tap på utlån og garantier.

Utlån som ikke er individuelt nedskrevet, vurderes samlet i grupper. Vurderingen baseres på objektive indikasjoner for verdifall som har inntruffet på balansedagen og som kan knyttes til gruppen. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovedsektor eller hovednæringer samt risikoklasse. Beregning av nedskrivningsbehov foretas per kundegruppe med utgangspunkt i estimater for konjunktursituasjonen samt tapserfaring for de respektive kundegruppene. Gruppene nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen.

Individuelle og gruppevise nedskrivninger resultatføres som tap på utlån og garantier.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer. Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger føres mot ned-

skrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Overføring av låneporteføljer til SpareBank1 Boligkreditt AS

Låneporteføljen føres ut av balansen på det tidspunktet reell risiko vedrørende utlånene er overført og kontroll over rettighetene til utlånene er bortfalt. Pr 31.12.2019 utgjorde porteføljen overført til boligkreditt 4 002 mill. kroner.

Kontanter

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta, samt innskudd i Norges Bank.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og dets datterselskap. Som datterforetak regnes alle foretak banken har kontroll, dvs. makt til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken ikke lenger har kontroll.

I morbanken er datterselskapet regnskapsført etter kostmetoden. Utbytte fra datterselskap inntektsføres i samme år som det avsettes i datterselskapets, da det er betydelig sannsynlighetsovervekt for slik utdeling.

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontroll innebærer at SpareBank 1 Modum gjennom avtale utøver felles kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollerte virksomheter er regnskapsført etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Utbytte fra felleskontrollerte virksomheter resultatføres det året det mottas i selskapsregnskapet.

Aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis

Ikke børsnoterte aksjer og andel i deltakerlignede selskaper er klassifisert

som anleggsmidler og vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi pr post. Eventuelle nedskrivninger blir reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Børsnoterte aksjer/egenkapitalbevis og aksjefond er klassifisert som omløpsmidler og inngår i en handelsportefølje. Disse vurderes til børskurs/virkelig verdi pr 31.12.2019 for hele porteføljen. Egenkapitalbevis som ikke er notert på børs er vurdert til laveste verdi av opprinnelig anskaffelseskost og virkelig verdi pr 31.12.2019.

Obligasjoner og sertifikater

Obligasjoner og sertifikater er klassifisert som omløpsmidler og inngår i en handelsportefølje. Papirene vurderes til virkelig verdi pr 31.12.2019.

Eiendom, anlegg og utstyr

Investeringer i eiendom, anlegg og utstyr balanseføres til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskosten inkluderer utgifter for å anskaffe eiendelen. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Avskrivningene starter når eiendelene er klare for bruk. Avskrivningene er lineært fordelt over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere. Når verdifall ikke lenger anses å foreligge, reverseres nedskrivningen inntil opprinnelig anskaffelseskost.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjementer og som er ment for rask realisasjon, regnskapsføres i balansen som omløpsmidler. Eiendelene vurderes til

antatt realisasjonsverdi på overtakelsestidspunktet. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

Leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler resultatføres løpende i avtalt leieperiode.

Skatter

Overskuddsskatt blir beregnet etter ordinære skatteregler. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført. Utsatt skattefordel vil bare bli balanseført i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

I tillegg til overskuddsskatt betaler banken formuesskatt til staten med 0,15 %. Skatten inngår i betalbar skatt.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital omfatter utstedte sertifikater, obligasjoner og ansvarlig lånekapital og regnskapsføres til amortisert kost. Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres som en justering av løpende rentekostnader frem til gjeldens oppgjørstidspunkt.

Pensjoner

Banken har i 2019 hatt en innskuddsbasert pensjonsordning. Innskudds pensjon kostnadsføres direkte.

Banksjefen har i tillegg en usikret ytelsesbasert pensjonsordning. Pensjonskostnaden og pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, samt andre aktuarmessige forutsetninger.

Periodens opptjente pensjonsrettigheter og rentekostnad presenteres under det ordinære resultatet, mens endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (aktuarielle gevinster og tap) regnskapsføres direkte mot egenkapitalen i den perioden de oppstår.

AFP-ordning i privat sektor

Ny AFP-ordning er ansett å være en ytelsesbasert ordning. Administrator har pr i dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn vil ny AFP-ordning måtte behandles som en

innskuddsordning. Innbetalt premie i 2019 tilsvarer årets kostnad, se note 22 for nærmere spesifikasjon.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke oppfyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Finansielle derivater

Banken har inngått sikringsforretninger som sikrer banken for svingninger i rente på henholdsvis innlån og utlån med avtalt fast rente. De finansielle derivatene regnskapsføres derfor som sikringsin-

strumenter. Virkelig verdi av sikringsinstrumentene balanseføres ikke, så lenge sikringene anses som effektive. Netto oppgjør for de finansielle derivatene resultatføres på samme regnskapslinje som rente fra den balanseposten som instrumentet skal sikre (sikringsobjektet).

Gaver

Gaver bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller generalforsamling.

Segmentrapportering

SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden.

Konsern 2020

Eiendeler	Virkelig verdi over total-resultat	Virkelig verdi over resultat	Egenkapitalmetoden	Amortisert kost	Ikke finansielle eiendeler	Totalt
Kontanter	-	-	-	10 742	-	10 742
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	589 695	-	589 695
Netto utlån til og fordringer på kunder	6 117 771	742 666	-	1 699 769	-	8 560 205
Sertifikater og obligasjoner	-	1 037 717	-	-	-	1 037 717
Finansielle derivater	-	173	-	-	-	173
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	-	365 066	-	-	-	365 066
Investering i eierinteresser	-	-	170 806	-	-	170 806
Investering i konsernselskaper	-	-	-	-	-	-
Eiendom, anlegg og utstyr	-	-	-	-	42 108	42 108
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-	-	-	-	39 283	39 283
Andre eiendeler	-	-	-	-	37 398	37 398
Sum eiendeler	6 040 763	2 145 622	170 806	2 377 214	118 789	10 853 193

GJELD

Innlån fra kredittinstitusjoner	-	-	-	190 491	-	190 491
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	-	-	7 243 840	-	7 243 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-	1 744 631	-	1 744 631
Finansielle derivater	-	21 160	-	-	-	21 160
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	-	-	-	-	89 491	89 491
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	90 241	-	90 241
Sum gjeld	-	21 160	-	9 269 203	89 491	9 379 854

NOTE 3 – Overgangseffekter endringer i årsregnskapsforskriften for banker m.v.

Overgangen til IFRS etter forskrift har størst effekt for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Tabellen viser nye prinsipper for måling for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Prinsippene for måling følger IFRS 9 ihht til forskrift om årsregnskap for banker m.v.

Konsern	Prinsipper for måling etter forskrift om årsregnskap for banker m.v. 31.12.2019	Prinsipper for måling etter forskrift om årsregnskap for banker m.v. 01.01.2020
Finansielle eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanken	AC	AC
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente BM	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente PM	AC	FVOCI
Utlån til og fordringer på kunder med fast rente	AC	FVP&L (FVO)
Rentebærende verdipapirer	FVP&L	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler omløpsporteføljen	FVP&L	FVP&L
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler anleggsporeteføljen	AC	FVP&L
Finansielle forpliktelser		
Innskudd	AC	AC
Verdipapirgjeld med flytende rente	AC	AC
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Ansvarlig lånekapital	AC	AC

Forklaringer til tabellen over

AC	Amortisert kost
FVOCI	Virkelig verdi med verdiendring over OCI (utvidet resultat) med resirkulering
FVP&L	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet
FVP&L (FVO)	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet pga. fair value option

Avstemming av finansielle eiendeler og forpliktelser mellom forskrift om årsregnskap for banker m.v per 31.12.2019 og forskrift om årsregnskap for banker m.v. gjeldende fra 01.01.2020

Finansielle eiendeler	NGAAP	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 01.01.2020
Amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	22 744			22 744
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	311 278			311 278
Utlån til og fordringer på kunder	8 581 879	-6 576 623		2 005 257
Tapsavsetning utlån og fordringer på kunder	-27 483	9 931	2 305	-15 247
Aksjer andeler og andre egenkapitalinteresser	289 565	-289 565		-
Andre finansielle eiendeler				
Sum effekt amortisert kost	9 177 983	-6 856 257	2 305	2 324 031
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til og fordringer på kunder		720 847	772	721 619
Serifikater og obligasjoner	528 353			528 353
Finansielle derivater			3 280	3 280
Aksjer andeler og andre egenkapitalinteresser	22 313	289 565	9 183	321 061
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	550 666	1 010 412	13 235	1 574 313
Virkelig verdi over OCI- med resirkulering				
Utlån til og fordringer på kunder		5 855 776	2 858	5 858 633
Tapsavsetning utlån til og fordringer på kunder		-7 845	-4 536	-12 381
Sum effekt virkelig verdi over OCI med resirkulering	-	5 847 931	-1 678	5 846 252
Sum finansielle eiendeler	9 728 649	2 086	13 862	9 744 597

Finansielle forpliktelser

Amortisert kost				
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 457 480			6 457 480
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	2 003 049			2 003 049
Ansvarlig lånekapital	90 314			90 314
Finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt		2 086		2 086
Sum effekt amortisert kost	8 550 843	2 086	-	8 552 929

Vikelig verdi over resultatet

Finansielle derivater			5 090	5 090
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	-	-	5 090	5 090
Sum finansielle forpliktelser	8 550 843	2 086	5 090	8 558 019

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 01.01.2020 i morbanken

Morbank	Sparebankens fond	Gavefond	FUG	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr 31.12.2019	1 268 633	19 955	-	1 288 589

Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften

1) Tap på utlån, økte tap	(1 673)			(1 673)
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling VVOCI			2 143	2 143
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	(778)			(778)
4) Virkelig verdi anleggsaksjer	(16)		9 198	9 183
Sum implementeringseffekter	(2 466)		11 341	8 875
Sum egenkapital pr 01.01.2020	1 266 167	19 955	11 341	1 297 463

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 01.01.2020 i konsernet

Konsern	Sparebankens fond	Gavefond	FUG	Anne egenkapital	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr 31.12.2019	1 320 707	19 955	-		1 340 662

Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften

1) Tap på utlån, økte tap	(1 673)				(1 673)
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling VVOCI			2 143		2 143
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	(778)				(778)
4) Virkelig verdi anleggsaksjer	(16)		9 198		9 183
6) Goodwill, tilbakeføring av avskrivninger				9 992	9 992
Sum implementeringseffekter	(2 466)		11 341	9 992	18 867
Sum egenkapital pr 01.01.2020	1 318 241	19 955	11 341	9 992	1 359 529

Utsatt skatt 31.12.2019 morbank	4 016
Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften	
1) Tap på utlån, økte tap	558
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling VVOCI	(714)
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	259
Utsatt skatt 01.01.2020 morbank	4 118

Utsatt skatt 31.12.2019 konsern	3 883
Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften	
1) Tap på utlån, økte tap	558
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling VVOCI	(714)
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	259
Utsatt skatt 01.01.2020 konsern	3 986

NOTE 4 – kritiske estimater i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån

Det vises til prinsippnoten for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Vesentlig økt kredittrisiko

Målingen av nedskrivningen for forventet tap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittoverføring måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittoverføring inntrer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kredittrisikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimater

pr 01.01.20 for vesentlig økt kredittrisiko vurderes å ha god støtte i resultater fra validering av kredittmodellene i Spare-Bank 1-alliansen og er for øvrig på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling har medført at resultater fra validering av kredittmodeller inneholder en større usikkerhet pr 31.12.20. På bakgrunn av dette er det grunn til å tro at kredittrisiko har økt og det er behov for å øke IFRS 9 avsetningene.

Faktisk utvikling

På bakgrunn av Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling, har det vært behov for å øke IFRS 9 avsetningene. Banken foretar en løpende vurdering av bankens portefølje samt at bankens foreløpige vurdering er at myndighetstiltakene vil være positive i markedet. Utviklingen i 2020 bærer også preg av dette på porteføljenivå.

Innenfor bransjene varehandel og hotell, restaurant og reiseliv har banken for enkeltkunder satt en sjablongmessig PD = 10 % og endret til trinn 2. Endringen medfører en økning på 1,0 mnok og gjelder enkeltkunder med eksponering på 19,5 mnok.

Utover dette har banken som en konsekvens av usikkerhet knyttet til økonomisk utvikling estimert økte tapsestimat etter beste evne hvor banken har utøvd vesentlig skjønn på enkelte komponenter.

Følgende forutsetninger og endringer lagt til grunn i bankens økte tapsestimat er utøvd

- Banken har videreført følgende scenario fra Q1 20 som beste estimat
  - o Pga usikkerhet og økt risiko er PD

for alle scenarioer og alle år justert opp med 5 %

- o Pga økt risiko for nedside har banken derfor foretatt en endring i vektning av scenarioer til 75-15-10 (ved 01.01.20 var vektningen 80-10-10)
- o Pga usikkerhet og økt risiko er PD justert opp med 5 % og dette medfører at enkelte kunder oppfyller kriteriene beskrevet over gjeldende vesentlig økt kredittrisiko. Dette er hensyntatt gjennom å se på enkeltkunder som migrerer pga økning PD-nivå 5 %
  - Økning tapsestimat fordeler seg slik på hhv scoresegment og årsaks kategori

Scenariovektning og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet tap under tre scenarier for økonomisk utvikling; base case, best case og worst case. Scenarioene benytter ulike fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD) som er de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet tap (ECL). Base case er forventet utvikling. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende, grundige vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD i basecase justeres deretter. Best case reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i basecase. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Worst case reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvik-

Segment	Endring av PD-nivå 25 %	Endring av PD-nivå 100 %	Endring av LGD-nivå 25 %	Endring av LGD-nivå 100 %
PM	1,6 mnok	5,9 mnok	1,8 mnok	7,1 mnok
BM	2,2 mnok	8,2 mnok	2,4 mnok	9,0 mnok
Totalt	3,8 mnok	14,1 mnok	4,2 mnok	16,1 mnok

Segment	Økning i tapsavsetning med doblett sannsynlighet for Worst case	Økning i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Worst case	Reduksjon i tapsavsetning med doblett sannsynlighet for Best case	Reduksjon i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Best case
PM	3,0 mnok	27,4 mnok	0,4 mnok	6,0 mnok
BM	4,0 mnok	36,0 mnok	0,4 mnok	7,9 mnok
Totalt	7,0 mnok	63,4 mnok	0,8 mnok	13,9 mnok

ling, og PD og LGD settes høyere enn i basecase. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stressscenarioer for andre formål i bankens kredittstyring. Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

Bankens ledelse foretar minimum årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. Per 31.12.2020 vektet base case med 75 (80) prosent, best case med 10 (10) prosent og worst case med 15 (10) prosent. Vekting per 31.12.2019 i parentes.

Sensitivitet diverse forutsetninger i basisscenariot

Banken har simulert effekter av å endre

på forutsetningene for basisscenariot. Det er simulert effekten av å øke PD- og LGD estimatene første år (andre forhold er holdt like). Simulering hvis PD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like) tilsier at nivået på forventet tap endres vesentlig. Forventet tap på utlån i morbanken øker med 14,1 mill. kroner (+49 prosent). Effekten av migrering er ikke inkludert her.

Tilsvarende simulering hvis LGD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen tilsier at nivået på forventet tap endres vesentlig også her. Forventet tap på utlån i morbanken øker med 16,1 mill. kroner (+56 prosent).

Sensitivitet scenariovekting

Det er simulert effekten av en mer konservativ scenariovekting, hvor vektingen

av worst case er økt med fem prosentpoeng (fra 10 til 15 prosent) med tilsvarende nedjustering av base case-sannsynligheten (fra 80 til 75 prosent). Endret scenariovekting ville økt morbankens forventede tap med 3,5 mill. kroner (+12,1 prosent). Dersom man økte nedside-scenarioets sannsynlighet ytterligere med fem prosentpoeng (fra 15 til 20 prosent) på bekostning av basisscenariot (fra 75 til 70 prosent) ved utgangen av 31.12.20, ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 7,0 mill. kroner for morbanken (+24,2 prosent). En tilsvarende dobling av oppside-scenarioets sannsynlighet på bekostning av basisscenariot ved utgangen av 31.12.20, ville medført en reduksjon i tapsavsetningene på 0,8 mill. kroner for morbanken (-2,7 %).

Segment/ årsakskategori	Endring av PD-nivå 5 %	Endring vekting av scenarioer til 75-15-10	Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %	Totalt
PM	0,34 mnok	1,56 mnok	0,04 mnok	1,94 mnok
BM	0,45 mnok	2,06 mnok	0,14 mnok	2,65 mnok
Totalt	0,79 mnok	3,62 mnok	0,18 mnok	4,60 mnok

NOTE 5 – Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten. På balanseposter segmentrapporteres det i morbanken kun på utlån og innskudd. Øvrige balanseposter er klassifisert under øvrige.

Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Privatmarked inneholder privatkunder for hele banken, samt mindre bedriftskunder. Bedriftsmarked inneholder større bedriftsengasjementer. Eiendomsmegling inneholder virksomhet i datterselskap.

Konsern 31.12.2020

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrige virksomhet/ eliminering	Totalt konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK	131 226	60 080	505	-505	191 306
Netto andre provisjonsinntekter	34 929	7 667			42 596
Netto andre inntekter			71 160	49 866	121 026
Driftskostnader	94 232	20 685	63 756	5 146	183 819
Resultat før tap	71 922	47 062	7 909	44 215	171 108
Tap på utlån og garantier	-2 001	13 122	-	-	11 121
Resultat før skatt	73 923	33 940	7 909	44 215	159 987

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrige virksomhet/ eliminering	Totalt konsern
Balanse					
Utlån til kunder	6 369 354	2 218 014			8 587 368
Nedskrivning utlån	-10 809	-20 696			-31 505
Verdiendring utover tapsnedskrivning	4 343				4 343
Andre eiendeler			49 530	2 243 458	2 292 988
Sum eiendeler pr segment	6 362 888	2 197 318	49 530	2 243 458	10 853 194
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 363 874	2 879 966			7 243 840
Annen gjeld og egenkapital			49 530	3 559 824	3 609 354
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4 363 874	2 879 966	49 530	3 559 824	10 853 194

Konsern 31.12.2019

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrige virksomhet/ eliminering	Totalt konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK	134 667	60 592	353	-353	195 259
Netto andre provisjonsinntekter	32 585	7 153			39 738
Netto andre inntekter			57 156	77 673	134 829
Driftskostnader	97 068	21 308	54 834	5 300	178 510
Resultat før tap	70 184	46 437	2 675	72 020	191 316
Tap på utlån og garantier	1 384	5 442			6 826
Resultat før skatt	68 800	40 995	2 675	72 020	184 490

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrige virksomhet/ eliminering	Totalt konsern
Balanse					
Utlån til kunder	6 516 447	2 092 915			8 609 362
Nedskrivning utlån	7 977	19 506			27 484
Verdiendring utover tapsnedskrivning					0
Andre eiendeler			40 023	1 303 299	1 343 322
Sum eiendeler pr segment	6 524 425	2 112 421	40 023	1 303 299	9 980 168
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 934 427	2 523 053			6 457 480
Annen gjeld og egenkapital			40 023	3 482 665	3 522 688
Sum egenkapital og gjeld pr segment	3 934 427	2 523 053	40 023	3 482 665	9 980 168

NOTE 6 – Kapitaldekning

Som følge av markedseffektene av pandemien besluttet Finansdepartementet å nedjustere motsyklisk buffer med 1,5 % fra 13. mars 2020. Per 31. desember 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Modum på 2,5 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,5 prosent.

Investering i datterselskapent EiendomsMegler 1 Modum AS faller inn under vesentlighetsgrensen for rapportering av full konsolidert kapitaldekningsoppgave. Det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå, jfr CRR art. 19.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-3. Banken anvender regelen om konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt-Norge AS. SpareBank 1 Modum benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15,5 prosent.

Målet for total kjernekapital er 17,0 prosent og målet for total kapitaldekning er 19,0 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.12.20
Ren kjernekapital	1 261 720	1 346 761
Kjernekapital	1 288 425	1 370 821
Ansvarlig kapital	1 408 708	1 492 522
Totalt beregningsgrunnlag	6 618 028	6 849 184
Ren kjernekapitaldekning	19,1 %	19,7 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	20,0 %
Kapitaldekning	21,3 %	21,8 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	8,5 %	8,1 %

Morbank

(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.12.20
Opptjent egenkapital	1 268 633	1 088 008
Fond for urealisert gevinst		12 843
Egenkapitalbevis		250 000
Utjevningsfond		9 699
Avsatt til utbytte/gaver	19 956	20 000
Balansført egenkapital	1 288 589	1 380 550

Balanseført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital		
Verdiendringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-23	-1 826
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-230 907	-284 232
Ren kjernekapital	1 057 659	1 094 493
Kjernekapital	1 057 659	1 094 493
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	89 844	89 929
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1 846	-1 937
Ansvarlig kapital	1 145 657	1 182 485
Risikoveid beregningsgrunnlag:		
Stater		9 221
Lokale og regionale myndigheter	21 282	18 077
Institusjoner	78 235	131 435
Foretak	1 795 792	613 567
Massemarked	3 002	1 072 126
Pantsikkerhet i eiendom	2 664 390	2 502 228
Forfalte engasjementer	23 649	12 229
Høyrisikoengasjementer		159 462
Obligasjoner med fortrinnsrett	26 352	64 301
Andeler i verdipapirfond	15 703	36 610
Øvrige engasjementer	260 065	290 581
Sum kredittrisiko	4 888 470	4 909 835
Operasjonell risiko	517 287	525 368
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	4 269	2 436
Totalt beregningsgrunnlag	5 410 026	5 437 639
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	19,5 %	20,1 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	20,1 %
Kapitaldekning	21,2 %	21,7 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50%)	135 251	135 941
Motsyklisk buffer (1,0% i 2020, 2,5 % i 2019)	135 251	54 376
Systemrisikobuffer (3,00 %)	162 301	163 129
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	432 802	353 447
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	243 451	244 694
Pilar 2- krav (2,5%)	135 251	135 941
Tilgjengelig ren kjernekapital	246 155	360 412
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	10,5 %	10,1 %

Finanstilsynet publiserte den 10. desember 2020 et rundskriv vedrørende vurdering av engasjementer som skal vurderes som høyrisiko.

Finanstilsynet redegjorde for at deres tolkning av gjeldende CRR-regelverk tilsier at alle eiendomsutviklingsprosjekter som er gjort med sikte på videresalg anses som spekulativ investering og skal risikovektes 150 %. Krav til forhåndssalg, egenkapitalandel, forhåndsbetaling av deler av kjøpesum eller andre risikoreducerende tiltak vil ikke være i stand til å påvirke risikovektingen.

Banken har foretatt en fornyet vurdering av risikoen i bankens eiendomsutviklingsprosjekter som har medført flytting av enkelte engasjementer til 150 % risikovekt pr 31.12.2020, dette har påvirket bankens rene kapitaldekning med 0,4 %.

NOTE 7 – Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

Prinsippene for risikostyring i SpareBank 1 Modum er fastsatt i bankens risikostyringspolicy. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp risikoer slik at samlet risikoeksponering er i samsvar med bankens valgte risikoprofil. Risikostyringen skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse for derved å medvirke til finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring og konsernets verdigrunnlag
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjening, kostnader og tap
- Å i størst mulig grad prise tjenester og produkter i tråd med underliggende risiko

- Å ha en tilstrekkelig soliditet sett i forhold til langsiktige strategiske mål og valgt risikoprofil
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av mulig synergi og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på, så som:

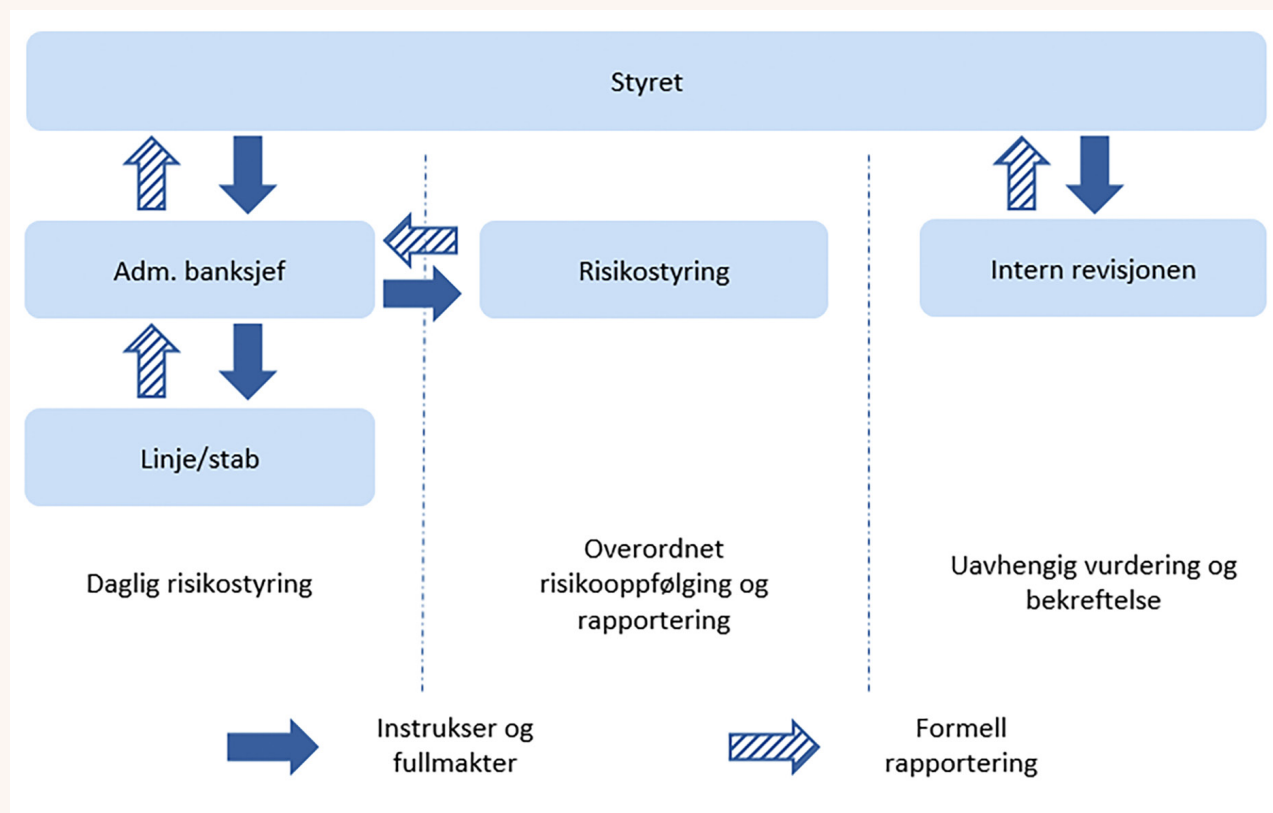
- Strategisk målbilde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Finansiell fremskrivning og stresstester
- Risikostrategier
- Kapitalstyring (inkl. avkastning

og kapitaldekning)

- Rapportering og oppfølging
- Evaluering og tiltak
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av konsernets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av konsernets strategier. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra strategisk målbilde, vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risiko- og kapitalstyringen

i konsernet, samt etiske retningslinjer som skal bidra til høy etisk standard. Videre skal styret påse at ledelsen sørger for en hensiktsmessig og effektiv risikostyringsprosess i samsvar med lover, forskrifter og myndighetenes forventinger, samt fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til og fokus på sentrale oppgaver.

Styret utgjør i dag også konsernets utvalg for risikostyring, revisjon og godtgjøring.

Administrerende banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende banksjef er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyrings-systemer i konsernet og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Ledere av forretnings- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen innenfor sine ansvarsområder, og skal påse at risikostyring – og eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt av styret eller administrerende banksjef.

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og stabshetene og rapporterer direkte til administrerende banksjef. I tillegg har avdelingen adgang til å rapporterte direkte til styret. Avdelingen er ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoeksponeringen og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

I datterselskapene skal det være utpekt en person som skal samarbeide med avdeling for risikostyring og compliance og ivareta risikoansvaret i det respektive datterselskap.

Internrevisjonen rapporterer til styret og er primært styrets, men også administrasjonens redskap for overvåking av risikostyringsprosessens effektivitet og hensiktsmessighet. Internrevisjonens anbefalinger til forbedringer blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Risikoeksponering i

SpareBank 1 Modum

SpareBank 1 Modum eksponeres for ulike typer risiko. Nedenfor er det gitt nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Utvidet markedsinformasjon (Pilar III) er beskrevet i eget dokument på bankens hjemmeside.

Kredittrisiko

Kredittrisiko utgjør bankens største risikoområde, og defineres som risiko for tap som kan oppstå som følge av at kunder ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Gjennom den årlige revisjonen av bankens kredittstrategi konkretiserer styret bankens risikoappetitt gjennom fastsettelse av mål og rammer for bankens kredittportefølje. Kreditstrategien er forankret i bankens overordnede policy for risiko og kapitalstyring som legger forutsetningene for en moderat risikoprofil.

Bankens kredittstrategi inneholder retningslinjer for risikoprofilen, herunder maksimal misligholdssannsynlighet (PD) og maksimalt tap gitt mislighold (LGD) for privatmarkedet, bedriftsmarkedet og totalt. Kreditstrategien inneholder også kredittstrategiske rammer som styrer bankens konsentrasjonsrisiko, herunder rammer for maksimal eksponering innenfor bransjer og på enkeltengasjement.

Etterlevelse av kredittstrategi og vedtatte rammer og måltall overvåkes løpende og rapporteres kvartalsvis til styret.

Banken benytter standardmetoden for beregning av kredittrisiko i kapitalberegningen. Bankens risikoklassifiseringssystem er utviklet for å kunne styre bankens utlånsportefølje i tråd med bankens kredittpolicy og gjennom risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyling bidra til å sikre den risikojusterte avkastningen. Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende banksjef, som igjen kan delegerer disse videre innenfor egne fullmakter. Utlånsfullmaktene er gradert i forhold til engasjementsstørrelse og risikoprofil.

Bankens kredittmodeller og risikoklassifisering bygger på tre sentrale komponenter:

- Misligholdssannsynlighet (PD)
- Eksponering ved mislighold (EAD)
- Tap gitt mislighold (LGD).

Misligholdssannsynlighet (PD):

Bankens kredittmodeller er basert på statistiske beregninger av misligholdssannsynlighet for alle kunder. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd og benyttes som grunnlag for nøkkeltall for risikoklassifisering av kunden. I tillegg benyttes risikoklassen for å klassifisere hver enkelt kunde i en risikogruppe. Modellene er basert på scoring av utlånsporteføljen hvor det tas hensyn til finansiell stilling samt interne og eksterne adferdsdata. Modellene reflekterer misligholdssannsynligheten i løpet av de neste tolv månedene under de gjeldende konjunkturførhold. Modellen benytter 11 risikoklasser (A-K) hvorav 2 risikoklasser (I-K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestylingssystem basert på objektive kriterier.

Risiko-klasse	Nedre grense for mislighold	Øvre grense for mislighold
A	-	0,10 %
B	0,10 %	0,25 %
C	0,25 %	0,50 %
D	0,50 %	0,75 %
E	0,75 %	1,25 %
F	1,25 %	2,50 %
G	2,50 %	5,00 %
H	5,00 %	10,00 %
I	10,00 %	99,99 %
J	100,00 %	100,00 %
K	100,00 %	100,00 %

Modellene valideres jevnlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimer for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskrimineringssevne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. Resultatene fra validering av bankens kredittmodeller bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Eksponering ved mislighold (EAD):

«Eksponering ved mislighold» EAD er en beregnet størrelse som angir eksponering mot kunden ved et fremtidig misligholdstidspunkt. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. For trekkrettigheter og garan-

tier benyttes en konverteringsfaktor for å anslå hvor mye av ubenyttede trekkrettigheter og avgitte garantier som blir trukket og gjort gjeldende ved et fremtidig misligholdstidspunkt

For nærmere spesifikasjon av utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer vises til note 12.

Tap gitt mislighold (LGD):

«Tap gitt mislighold» angir hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Banken estimerer tapsgrad for hvert lån basert på forventet realisasjonsverdi (RE-verdi) på underliggende sikkerheter, gjenvinningsgrad på usikret del av lånene samt kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. RE-verdi beregnes med utgangspunkt i en realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur (downturn-estimat) iht. krav til LGD beregning for interne risiko- og kapitalstyringsmodeller (IRBA modeller)

Majoriteten av bankens utlån er sikret gjennom fysisk sikkerhet (pant), garantier eller avtaler om motregning. Hovedtypene av pant som benyttes er pant i boligeiendom, næringsseiendom og annen fast eiendom, fordringer, varelager og driftsmidler. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret. Pantsatte eiendeler befinner seg hovedsakelig i bankens geografiske regioner; Modum, Sigdal, Krødsherad, Øvre Eiker, Drammen, Lier, Ringrike samt Oslo.

Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engasjement i risikogrupperne laveste, lav,

middels, høy, høyeste og misligholdt/nedskrevet basert på kundens misligholdssannsynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse). Underliggende portefølje viser positiv utvikling, både gjennom høyere andeler lån i gode risikoklasser og lavere andeler lån i misligholdte- og risikoutsatte klasse.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av strategi for likviditet. Rammene ligger godt innenfor de minimumsgrenser fastsatt av regulatoriske myndigheter og konsernets konservative risikoprofil innen området. Strategien setter blant annet rammer for størrelse og kvalitet på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny markedsfinansiering.

I tilknytning til styringsdokumentene er det etablert egen beredskapsplan for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. I tillegg til likviditetsprognoser benyttes stresstester som analyserer konsernets likviditetsmessige sårbarhet i perioder uten tilgang på ekstern finansiering.

Avdeling for Økonomi/Finans er ansvarlig for bankens finansiering -og likviditetsstyring.

Risikoeksponering- og utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til konsernets styre og ledelse av avdeling for risikostyring og compliance.

For ytterligere informasjon vises til note 17 og 18.

Sikkerhetsklasse	Tapsgrad nedre grense	Tapsgrad øvre grense	Tilsvarende sikkerhetsdekning (realisasjonsverdi)
1	-	0,08 %	Over 120 %
2	-	0,08 %	Over 100 %
3	0,08 %	13,62 %	Over 80 %
4	13,62 %	27,23 %	Over 60 %
5	27,23 %	40,85 %	Over 40 %
6	40,85 %	54,46 %	Over 20 %
7	54,46 %	68,08 %	Inntil 20 %

Risikoklasse	Sikkerhetsklasse 1	Sikkerhetsklasse 2	Sikkerhetsklasse 3	Sikkerhetsklasse 4	Sikkerhetsklasse 5	Sikkerhetsklasse 6	Sikkerhetsklasse 7
A	Laveste risiko						
B	Lav risiko						Middels risiko
C	Middels risiko					Høy risiko	Høyeste risiko
D	Høy risiko				Høyeste risiko	Mislighold og nedskrevet	
E	Høyeste risiko			Mislighold og nedskrevet			
F	Mislighold og nedskrevet						
G	Mislighold og nedskrevet						
H	Mislighold og nedskrevet						
I	Mislighold og nedskrevet						
J	Mislighold og nedskrevet						
K	Mislighold og nedskrevet						

Risikogruppe
Laveste risiko
Lav risiko
Middels risiko
Høy risiko
Høyeste risiko
Mislighold og nedskrevet

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater, og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som finansiering og rentehandel.

Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer, og fastsettes årlig gjennom revisjon av strategi for markedsrisiko. Rammene ligger godt innenfor de maksimalgrenser fastsatt av regulatoriske myndigheter, og konsernets konservative risikoprofil innen området. Risikoeksponering- og utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til konsernets styre og ledelse.

Styret har blant annet vedtatt rammer for renterisiko, speadrisiko, kursrisiko og valutarisiko

For ytterligere informasjon vises det til note 16.

Konsentrasjon

Konsentrasjoner av risiko oppstår når finansielle instrumenter med tilsvarende kjennetegn påvirkes på samme måte ved endringer i økonomiske eller andre forhold. Identifiseringen av konsentrasjoner innebærer utøvelsen av skjønn. SpareBank 1 Modum kontrollerer risiko-konsentrasjon gjennom rammesetting på ulike områder. For kredittrisiko begrenses større risikokonsentrasjoner gjennom rammer for store engasjementer, høyrisikoengasjementer og bransjeeksponering. Faktisk eksponering fordelt på risikogrupper, sektor og næring samt geografiske områder presenteres i note 9. For markedsrisiko begrenses konsentrasjonsrisikoen gjennom rammer for maksimal renterisiko, valutarisiko, og aksjeeksponering. Konsentrasjon av renterisiko er presentert i note 16. Konsernets eksponering i valuta består av valutabeholdning i bankens minibanker. Aksjeeksponering er spesifisert i note 30. Konsernet har ikke identifisert betydelige risikoer utover de som fremkommer i nevnte noter.

Operasjonell risiko

All virksomhet i konsernet er i større eller mindre grad utsatt for operasjonell risiko, som defineres som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Operasjonell risiko styres gjennom strategi for operasjonell risiko som fastsettes minimum årlig av styret. Strategien tar utgangspunkt i Finanstilsynets tilnærming til operasjonell risiko definert i «Modul for vurdering av operasjonell risiko» som igjen bygger på COSO, et internasjonalt akseptert rammeverk for helhetlig risikostyring. Rammeverket består av åtte innbyrdes relaterte komponenter; internt miljø, etablering av målsettinger, identifisering av hendelser, risikovurdering, risikohåndtering, kontrollaktiviteter, informasjon og kommunikasjon og oppfølging.

Etterlevelse av rammer og risikotoleranse overvåkes av avdeling for risikostyring, og status rapporteres kvartalsvis til styret. Vurdering av internkontroll innenfor sentrale områder innenfor operasjonell risiko rapporteres til styret kvartalsvis som del av bankens risikorapport.

Compliance risiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter, økonomisk tap og/eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover/forskrifter, standarder og/eller interne retningslinjer og verdier (strategier, policyer, fullmaktsreglement, rutiner og etiske retningslinjer). Compliance risiko styres gjennom strategi for compliance som fastsettes minimum årlig av styret.

Bankens krise- og kontinuitetsplan beskriver beslutningsstruktur og organisering av en krise der en eller flere avdelinger er involvert. Planen bygger på SpareBank 1-alliansens «Krise- og kontinuitetsplan for selskaper i SpareBank 1 –alliansen» og ivaretar bankens rolle i en eventuell krise som omfatter flere enheter i Alliansen. Overordnet Krise- og beredskapsplan er utarbeidet og godkjent av styret. Bankens kriseledelse

gjennomfører jevnlig kriseøvelser både i egen regi og i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen.

IT-virksomheten er en vesentlig faktor for at konsernet skal nå sine forretningsmessige mål. Bankens IT-virksomhet er også sentral for regnskapsføringen og den finansielle rapporteringen. SpareBank 1 Alliansen har inngått avtale med IT-leverandøren EVRY om drift og videreutvikling av kjerneløsningen til Alliansen-bankene. SpareBank 1 Alliansen har også avtaler med andre leverandører om ulike IT-løsninger. Gjennom avtalen har banken med SpareBank 1 Alliansen deltakelse i sammenslutningen, tiltrer banken som part i de utkontrakteringsavtaler SpareBank 1 Alliansen gjør med underleverandører av IT-tjenester. Det er etablert databehandleravtaler mellom de leverandørene og bankene som blant annet sikrer håndtering av taushetsbelagt informasjon. Alle viktige beslutninger i IT-virksomheten er forankret hos ledelsen i banken. Bankens internkontrollerarbeid innenfor IT har særlig fokus på driftsstabilitet, endringshåndtering og informasjonssikkerhet.

Det foretas kartlegging av den operasjonelle risiko i forbindelse med oppfyllelse av internkontroll- og IKT-forskriftene. Det gjennomføres videre særskilte risikoanalyser av prosesser og forretningsområder der dette anses nødvendig.

SpareBank 1 Modum legger vekt på fullmaktsstrukturer, gode rutinebeskrivelser, definerte ansvarsforhold og en kultur som stimulerer til organisatorisk læring for å håndtere den operasjonelle risikoen.

For ytterligere informasjon vises til blant annet følgende noter:

- Note 9 Utlån og fordringer på kunder
- Note 16 Markedsrisiko
- Note 17 Likviditetsrisiko
- Note 28 Obligasjoner og sertifikater
- Note 30 Aksjer, andeler og egenkapitalinstrumenter

NOTE 8 – Kredittinstitusjoner - fordringer

Morbank			Konsern	
2019	2020	(Hele tusen kroner)	2020	2019
7 235	7 073	Utlån Norges Bank	7 073	7 235
256 278	526 845	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	527 622	256 278
55 000	55 000	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	55 000	55 000
318 513	588 918	Sum	589 695	318 513
1,5 %	0,5 %	Gjennomsnittlig rente	0,5 %	1,5 %

Innskudd og utlån til kredittinstitusjoner har i hovedsak flytende rente.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk renteinntekt-/kostnad i året i prosent av gjennomsnittlig fordring og gjeld til kredittinstitusjoner.

NOTE 9 – Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern	
2019	2020	(Hele tusen kroner)	2020	2019
		Utlån fordelt på fordringstype		
92 081	89 615	Kasse-/drifts- og brukskreditter	89 615	92 081
231 652	172 235	Byggelån	172 235	231 652
8 246 529	8 294 323	Nedbetalingslån	8 313 876	8 267 565
18 063	11 643	Påløpte renter	11 643	18 063
8 588 325	8 567 815	Brutto utlån og fordringer på kunder	8 587 368	8 609 361
4 001 668	4 959 840	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	4 959 840	4 001 668
12 589 993	13 527 655	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	13 547 208	12 611 030
		Nedskrivninger fordelt på fordringstype		
-27 483	-20 696	Tap på utlån til amortisert kost (BM 2020, PM og BM 2019)	-20 696	-27 483
0	-10 809	Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM 2020)	-10 809	0
0	4 343	Verdiendring utover tapsnedskrivning	4 343	0
8 560 842	8 540 652	Netto utlån og fordringer på kunder	8 560 205	8 581 878
		Utlån fordelt på markeder		
6 516 343	6 361 588	Lønnstakere	6 361 588	6 516 343
2 053 918	2 194 584	Næringsfordelt	2 214 137	2 074 955
0	0	Offentlig	0	0
18 063	11 643	Påløpte renter	11 643	18 063
8 588 325	8 567 815	Brutto utlån og fordringer på kunder	8 587 368	8 609 361
		Nedskrivninger fordelt på markeder		
-19 506	-20 696	Nedskrivninger lønnstakere	-20 696	-19 506
-7 977	-10 809	Nedskrivninger næring	-10 809	-7 977
0	4 343	Verdiendring utover tapsnedskrivning	4 343	0
8 560 842	8 540 652	Netto utlån og fordringer på kunder	8 560 205	8 581 878
		Herav ansvarlig lånekapital		
0	0	Øvrig ansvarlig kapital	0	0
0	0	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	0	0

Av nedbetalingslån utgjør lån utpekt til virkelig verdi over resultatet (FVO):

720 847	742 666	- Fastrentelån til kunder, bokført verdi	742 666	720 847
720 847	726 711	- Fastrentelån til kunder, pålydende verdi	726 711	720 847

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger på utlån og garantier som misligholdt uavhengig av eksternt definisjon på mislighold (jf. note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjementer. Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter sammen med sikkerhetsverdier til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem basert på objektive kriterier.

Morbank			Konsern	
2019	2020	Totalt engasjement fordelt på sektor og næring	2020	2019
7 028 344	6 864 700	Lønnstakere o.l	6 864 700	7 028 344
-	-	Offentlig forvaltning	-	-
353 101	410 219	Primærnæringer	410 219	353 101
40 305	49 842	Industri	49 842	40 305
454 302	471 606	Bygg og anleggsvirksomhet	471 606	454 302
192 141	161 170	Varehandel	161 170	192 141
40 322	35 415	Transport og lagring	35 415	40 322
19 351	12 438	Hotell- og restaurantdrift	12 438	19 351
328 036	368 042	Forretningsmessig tjenesteyting	387 595	349 073
1 091 854	1 080 362	Omsetning/drift eiendommer	1 080 362	1 091 854
58 951	60 904	Diverse næringer	60 904	58 951
9 606 708	9 514 696	Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	9 534 249	9 627 745

Morbank			Konsern	
2019	2020	Brutto utlån fordelt på sektor og næring	2020	2019
6 516 343	6 361 588	Lønnstakere o.l	6 361 588	6 516 343
-	-	Offentlig forvaltning	-	-
293 537	338 867	Primærnæringer	338 867	293 537
26 041	34 117	Industri	34 117	26 041
335 116	347 781	Bygg og anleggsvirksomhet	347 781	335 116
87 309	84 626	Varehandel	84 626	87 309
26 613	20 934	Transport og lagring	20 934	26 613
18 349	11 438	Hotell- og restaurantdrift	11 438	18 349
308 896	335 639	Forretningsmessig tjenesteyting	355 192	329 933
938 720	982 684	Omsetning/drift eiendommer	982 684	938 720
19 338	38 499	Diverse næringer	38 499	19 338
18 063	11 643	Påløpte renter, ikke sektorfordelt	11 643	18 063
8 588 325	8 567 815	Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring	8 587 368	8 609 361

Morbank			Konsern	
2019	2020	Brutto utlån fordelt på geografiske områder	2020	2019
7 927 564	7 893 005	Viken	7 912 558	7 948 600
371 130	326 330	Oslo	326 330	371 130
199 865	252 235	Vestfold og Telemark	252 235	199 865
77 644	81 600	Øvrige	81 600	77 644
12 122	14 646	Utlandet	14 646	12 122
8 588 325	8 567 815	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	8 587 368	8 609 361

Morbank			Konsern	
2019	2020	Utlån til ansatte	2020	2019
236	259	Utlån til ansatte	259	236
-	-	Herav lån i SpareBank 1 Boligkreditt	-	0
886	950	Rentesubsidiering ansatte	950	886

Rentesats for nedbetalingslån og flexilån til ansattetilsvare 35% lavere enn beste ordinære kunderente ihh. til bankens prisliste. Nedbetalingslån skal ligge innenfor 85 % av kjøpesum/verditakst. Flexilån skal ligge innenfor 60 % av kjøpesum/verditakst. Totalt lånebeløp innenfor disse betingelsene kan ikke overstige 3,0 millioner kroner for den enkelte ansatte.

Kredittrisiko - konsern

Tabellen viser kredittrisiko fremstilt i bruttoverdier på finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost, virkelig verdi over resultatet og virkelig verdi over OCI.

Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engasjement i risikogrupperne lavest, lav, middels, høy, høyeste og misligholdt/nedskrevet basert på kundens misligholdssannsynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse).

Fordelingen mellom PM/BM er basert på kundens scoresegment. Scoresegment PM er lønsmottakere, utenlandske husholdninger samt personlig næringsdrivende. I note 15 benyttes en annen fordeling hvor personlig næringsdrivende defineres som BM.

Se for øvrig note 7 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Utlån til kunder totalt	01.01.2020	2020			Total
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Lavest	3 526 485	3 235 561	28 542	0	3 264 102
Lav	2 193 263	2 378 794	31 884	0	2 410 678
Middels	2 309 323	2 101 559	325 478	0	2 427 037
Høy	325 243	164 085	103 128	0	267 213
Høyest	213 107	46 713	121 006	0	167 719
Misligholdt og nedskrevet	41 941	0	0	50 618	50 618
Bruttoverdi	8 609 362	7 926 712	610 037	50 618	8 567 815
Verdiendring utover tapsnedskrivning	-	4 343	-	-	4 343
Sum avsetning	(29 715)	(10 357)	(10 522)	(10 627)	(31 506)
Nettoverdi	8 579 647	7 920 699	599 516	39 991	8 560 205

Utlån til kunder PM	01.01.2020	2020			Total
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Lavest	3 201 057	2 878 255	11 537	-	2 889 792
Lav	2 010 624	2 126 973	25 792	-	2 152 765
Middels	1 514 106	1 325 504	229 072	-	1 554 576
Høy	119 171	50 848	60 565	-	111 413
Høyest	159 000	21 396	89 326	-	110 722
Misligholdt og nedskrevet	24 654	-	-	12 308	12 308
Bruttoverdi	7 028 612	6 402 976	416 291	12 308	6 831 576

Utlån til kunder BM	01.01.2020	2020			Total
		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Lavest	325 428	357 306	17 005	-	374 310
Lav	182 638	251 821	6 092	-	257 913
Middels	795 217	776 056	96 406	-	872 462
Høy	206 072	113 237	42 563	-	155 800
Høyest	54 108	25 317	31 680	-	56 997
Misligholdt og nedskrevet	17 286	-	-	38 310	38 310
Bruttoverdi	1 580 750	1 523 736	193 746	38 310	1 755 792

Det er i tillegg gitt lånetilsagn på 20,0 millioner kroner i personmarked og 19,1 millioner kroner i bedriftsmarked per 31.12.2020.

Disse var ikke utbetalt og er derfor ikke inkludert i bruttoverdi for 2020.

Se note 15 for klassifisering av risikoklasser.

NOTE 10 – SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS**SpareBank 1 Boligkreditt AS**

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er lokalisert i Stavanger. SpareBank 1 Modum har en eierandel på 2,38 % pr 31. desember 2019. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa fra Moody's. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan banken overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån (til nedskrevet verdi), ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2020 er bokført verdi av overførte utlån 5,0 milliarder kroner. Banken forestår forvaltningen av overførte utlån og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i foretaket.

Mottatt vederlag for lån overført fra banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2020 og 2019. De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Banken har også inngått en ak-

sjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøp av obligasjonene forutsetter at foretakets sikkerhetsmasse ikke har innført betalingsstans, slik at den faktisk er i stand til å utstede slike obligasjoner. Det foreligger derfor ingen kredittgaranti som kan påberopes i tilfelle at foretaket eller sikkerhetsmassen er insolvent. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det

dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 6 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Kreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen, og har som formål å være felles Kredittselskap for bankens kunder. SpareBank 1 Modum har en eierandel på 1,17 % pr 31.12.2020.

SpareBank 1 Modum har inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Kreditt AS og SpareBank 1 Kreditt AS. Avtalen innebærer blant annet at banken er forpliktet til å bidra med egenkapital slik at SpareBank 1 Kreditt AS har en forsvarlig ansvarlig kapital, og til enhver tid oppfyller de minstekrav til ansvarlig kapital som følger av lovgivning og/eller anbefalinger fra Finanstilsynet og som er nødvendig for en forsvarlig drift av SpareBank 1 Kreditt AS. Banken er også forpliktet til å bidra med funding av egen portefølje (total balanse). Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Kreditt AS tilsvarende bankens andel av renteinntekter fratrukket fundingkostnader og konstaterte tap (motregnet tap kan ikke overstige provisjon), bankens andel av transaksjonsinntekter samt ny-salgspolisprovisjon.

NOTE 11 – Aldersfordeling på forfalte utlån

Morbank**2020**

(Hele tusen kroner)	0 - 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Personmarked	51 151	11 479	4 230	1 468	6 843	75 171
- Bedriftsmarked	42 860	23 921	659	0	4	67 444
Sum	94 011	35 400	4 888	1 468	6 847	142 615

2019

(Hele tusen kroner)	0 - 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Personmarked	29 778	18 439	8 000	10 147	4 540	70 904
- Bedriftsmarked	117 919	20 206	1 342	1 501	0	140 967
Sum	147 696	38 644	9 342	11 649	4 540	211 871

Konsern**2020**

(Hele tusen kroner)	0 - 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Personmarked	51 151	11 479	4 230	1 468	6 843	75 171
- Bedriftsmarked	42 864	23 936	707	135	161	67 802
Sum	94 015	35 415	4 937	1 603	7 004	142 973

2019

(Hele tusen kroner)	0 - 30 dager	1 - 3 mnd	3 - 6 mnd	6 -12 mnd	Over 1år	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder						
- Personmarked	29 778	18 439	8 000	10 147	4 540	70 904
- Bedriftsmarked	117 919	20 206	1 342	1 501	-	140 967
Sum	147 696	38 644	9 342	11 649	4 540	211 871

Lån med betalingslettelser

	Morbank/konsern		Sum
	Trinn 2	Trinn 3	
Lån med betalingslettelser *)	16 976	3 288	20 264
Lån med betalingslettelse uten nedskrivning	16 976	0	16 976
Lån med betalingslettelse nedskrivning	0	3 288	3 288
Nedskrivning	0	800	800
Netto lån med betalingslettelser	16 976	2 488	19 464

*) Tabellen viser lån hvor det er innvilget betalingslettelse for å avhjelpe finansielle problemer hos kunden (blir etter IFRS 9 klassifisert enten i trinn 2 eller trinn 3).

Lån som har en vesentlig økt kredittrisiko siden førstegangsinnregning, skal klassifiseres i trinn 2, mens kredittforringede lån skal klassifiseres i trinn 3

Utestående beløp som er konstatert tapt og som fortsatt følges opp av banken utgjør 3,2 mill. kr.

NOTE 12 – Tap på utlån og garantier

IFRS 9 er implementert fra 01.01.20. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet.
For detaljert beskrivelse av tapsmodellen, se prinsippnoten note 2. Tall i hele tusen kroner.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Morbank/ konsern

	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/inn betalt tidligere konstatert	31.12.2020
Tap på utlån og garantier				
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	17 194	10 516	-4 608	23 102
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) - Privatmarked	12 520	-1 621	-617	10 282
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	29 714	8 895	-5 225	33 384
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	27 863	8 867	-5 225	31 505
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt	1 851	28		1 879
Balanse	29 714	8 895	-5 225	33 384

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank/ konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8 970	9 745	10 998	29 713
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1 981	-1 981	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-723	910	-187	0
Overført til (fra) Trinn 3	-140	-109	249	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	6 276	2 130	2 000	10 406
Økning i trekk på eksisterende lån	1 598	4 983	4 832	11 414
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-3 730	-1 443	-252	-5 426
Utlån som har blitt fraregnet	-2 588	-3 190	-1 721	-7 498
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-5 225	-5 225
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	11 644	11 045	10 694	33 384

Morbank/ konsern
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (PM)

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	2 858	5 611	3 920	12 388
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1 299	-1 299	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-93	280	-187	-
Overført til (fra) Trinn 3	-	-93	93	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	2 468	1 033	0	3 501
Økning i trekk på eksisterende lån	520	1 759	218	2 497
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 594	-936	-100	-2 630
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1 112	-1 865	-1 572	-4 549
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-475	-475
31.12.2020	4 347	4 489	1 896	10 732

Morbank/ konsern
Totalt balanseført tapsavsetning på utlån til amortisert kost (BM)

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	4 628	3 790	7 057	15 475
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	641	-641	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-488	488	-	-
Overført til (fra) Trinn 3	-120	-	120	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3 153	1 030	1 929	6 111
Økning i trekk på eksisterende lån	881	3 018	4 594	8 493
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 471	-459	-157	-2 087
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1 214	-1 194	-139	-2 546
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-4 750	-4 750
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	-	-	-	-
31.12.2020	6 010	6 032	8 654	20 696

Morbank/ konsern
Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet/ garantier

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	1 485	344	22	1 851
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	-142	142	-	-
Overført til (fra) Trinn 2	-21	-16	37	-
Overført til (fra) Trinn 3	655	67	71	793
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	261	310	30	602
Økning i trekk på eksisterende lån	-730	-151	-5	(886)
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-262	-131	-10	(404)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-	-	-	-
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-	-
31.12.2020	1 247	565	144	1 956

Morbank/ konsern
Periodens tap på utlån og garantier

	31.12.20
Endring i IFRS 9 nedskrivning	3 667
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	5 225
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	2 041
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	- 169
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	358
Sum tap på utlån og garantier	11 122

Morbank/ konsern

	31.12.19	31.12.20
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	26 219	13 204
Trinn 3 nedskrivning	- 803	- 929
Netto misligholdte engasjement	25 416	12 275
Avsetningsgrad	3,1 %	7,0 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,3 %	0,2 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	17 856	30 362
Trinn 3 nedskrivning	-7 317	-9 765
Netto tapsutsatte engasjement	10 539	20 597
Avsetningsgrad	41,0 %	32,2 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,4 %

Konsern

Brutto utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	7 831 538	735 883	41 941	8 609 362
Avsetning til tap overført til Trinn 1	192 728	-192 728	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-254 519	256 031	-1 513	-0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-17 312	-3 243	20 555	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4 217 652	116 776	16 929	4 351 358
Økning i trekk på eksisterende lån	112 095	16 539	349	128 983
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 173 439	-87 299	-2 412	-1 263 150
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 982 031	-231 923	-15 653	-3 229 607
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-9 578	-9 578
31.12.2020	7 926 712	610 037	50 618	8 587 368
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,15 %	1,81 %	21,13 %	0,39 %

Konsern

Brutto utlån PM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	6 441 973	561 985	24 654	7 028 612
Avsetning til tap overført til Trinn 1	150 983	-150 983	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-152 236	153 749	-1 513	-0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-	-3 243	3 243	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3 527 323	85 899	0	3 613 223
Økning i trekk på eksisterende lån	99 696	9 401	-	109 097
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-1 069 976	-50 219	-148	-1 120 343
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 594 786	-190 299	-13 255	-2 798 339
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-673	-673
31.12.2020	6 402 977	416 291	12 308	6 831 576
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,07 %	1,08 %	15,41 %	0,16 %

Konsern				
Brutto utlån BM	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	1 389 567	173 897	17 286	1 580 750
Avsetning til tap overført til Trinn 1	41 745	-41 745	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-102 282	102 282	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-17 312	-	17 312	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	690 328	30 877	16 929	738 134
Økning i trekk på eksisterende lån	12 400	7 138	349	19 887
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-103 463	-37 080	-2 264	-142 807
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-387 245	-41 625	-2 398	-431 268
Endring som skyldes konstaterede nedskrivninger (konstaterede tap)	-	-	-8 905	-8 905
31.12.2020	1 523 736	193 746	38 310	1 755 792
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,39 %	3,11 %	22,59 %	1,18 %

Konsern				
Ubenyttet kreditter	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	1 093 737	26 691	1 324	1 121 751
Avsetning til tap overført til Trinn 1	9 654	-9 654	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-20 166	20 166	-	-
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-12 690	-500	13 190	-
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	275 379	9 303	448	285 130
Økning i trekk på eksisterende lån	104 377	11 516	1 721	117 614
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-178 367	-13 996	-12 492	-204 855
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-260 219	-10 369	-373	-270 962
Endring som skyldes konstaterede nedskrivninger (konstaterede tap)	-	-	-	-
31.12.2020	1 011 705	33 156	3 817	1 048 678
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,12 %	1,70 %	3,78 %	0,19 %

NOTE 13 – Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Morbank		Brutto eksponering (Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
Eiendeler				
15 509	10 742	Kontanter	10 742	15 509
318 513	588 918	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	589 695	318 513
8 588 325	8 567 815	Brutto utlån til og fordringer på kunder ¹⁾	8 587 368	8 609 362
528 353	1 037 717	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 037 717	528 353
	173	Derivater	173	-
26 509	45 180	Andre eiendeler (note 33)	37 398	24 291
9 477 209	10 250 545	Sum eiendeler	10 263 093	9 496 028
Forpliktelser				
253 583	201 205	Betingede forpliktelser (stilte garantier)	201 205	253 583
782 759	773 083	Ubenyttede kreditter	773 083	782 759
50 768	40 118	Lånetilsagn	40 118	50 768
44 360	74 389	Garantirammer	74 389	44 360
1 131 470	1 088 795	Sum finansielle kredittforpliktelser	1 088 795	1 131 470
10 608 679	11 339 340	Sum total kredittisikoeksponering	11 351 888	10 627 498

for morbank og konsern.

Morbank		Kredittisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på land (Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
Kreditteksponering knyttet til utlån inkl. ubenyttede kreditter				
10 596 557	11 324 695	Norge	11 337 243	10 615 376
12 122	14 646	Utlandet	14 646	12 122
10 608 679	11 339 340	Totalt fordelt på geografiske områder	11 351 888	10 627 498

¹⁾ Det er kun posten utlån som fordeles etter geografiske områder, ref. note 9. Andre eiendeler er kun eksponert i Norge.

Sikkerheter pr. sikkerhetsklasse

Tabellen under viser total verdi av sikkerheter fordelt pr. sikkerhetsklasse i bankens risikoklassifiseringssystem.

Sikkerhetsdekning beregnes som forventet realisasjonsverdi (RE-verdi) på underliggende sikkerhetsverdier/eksponering ved mislighold (EAD). Se note 7 for nærmere spesifisering av sikkerhetsdekning.

Morbank og konsern	Sikkerhetsdekning	2020	2019
Sikkerhetsklasse 1	Over 120 %	1 714 241	1 717 870
Sikkerhetsklasse 2	Over 100 %	1 794 702	1 978 909
Sikkerhetsklasse 3	Over 80 %	2 642 821	2 624 787
Sikkerhetsklasse 4	Over 60 %	3 208 587	2 780 360
Sikkerhetsklasse 5	Over 40 %	348 698	366 026
Sikkerhetsklasse 6	Over 20 %	45 447	21 088
Sikkerhetsklasse 7	Inntil 20 %	2 650	8 449
Sum sikkerheter fra risikoklassifisering		9 757 145	9 497 490

NOTE 14 – Finansielle instrumenter og motregning

Banken er pliktig å opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Modum har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til Sparebank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

NOTE 15 – Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Morbank

Verken misligholdt eller nedskrevet

2020 (hele tusen kroner)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Misligholdt	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8	588 918						588 918
								0
Brutto utlån til og fordringer på kunder								0
Privatmarked	9	2 716 847	2 000 041	1 443 016	112 974	85 483	10 992	6 369 354
Bedriftsmarked	9	526 148	323 844	1 021 379	205 082	81 917	40 092	2 198 461
Sum brutto utlån		3 831 913	2 323 885	2 464 395	318 056	167 400	51 084	9 156 733
								0
Finansielle investeringer								0
Sertifikater og obligasjoner	28	153 428	879 712	4 577	0	0	0	1 037 717
Sum finansielle investeringer		153 428	879 712	4 577	0	0	0	1 037 717
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		3 985 342	3 203 597	2 468 972	318 056	167 400	51 084	10 194 450

Verken misligholdt eller nedskrevet

2019 (hele tusen kroner)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Misligholdt	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8	318 513						318 513
								0
Brutto utlån til og fordringer på kunder								0
Privatmarked	9	2 908 820	1 946 983	1 443 693	100 549	107 909	23 220	6 531 174
Bedriftsmarked	9	596 575	246 227	865 635	224 667	105 257	18 790	2 057 151
Sum brutto utlån		3 823 908	2 193 210	2 309 328	325 216	213 167	42 009	8 906 838
								0
Finansielle investeringer								0
Sertifikater og obligasjoner	28	153 489	370 238	4 626	0	0	0	528 353
Sum finansielle investeringer		153 489	370 238	4 626	0	0	0	528 353
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		3 977 397	2 563 448	2 313 954	325 216	213 167	42 009	9 435 191

Konsern

Verken misligholdt eller nedskrevet

2020 (hele tusen kroner)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Misligholdt	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8	589 695						589 695
Brutto utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	9	2 716 847	2 000 041	1 443 016	112 974	85 483	10 992	6 369 354
Bedriftsmarked	9	545 701	323 844	1 021 379	205 082	81 917	40 092	2 218 014
Sum brutto utlån		3 852 243	2 323 885	2 464 395	318 056	167 400	51 084	9 177 063
Finansielle investeringer								
Sertifikater og obligasjoner	28	153 428	879 712	4 577	0	0	0	1 037 717
Sum finansielle investeringer		153 428	879 712	4 577	0	0	0	1 037 717
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		4 005 672	3 203 597	2 468 972	318 056	167 400	51 084	10 214 780

Verken misligholdt eller nedskrevet

2019 (hele tusen kroner)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Misligholdt	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8	318 513						318 513
								0
Brutto utlån til og fordringer på kunder								
Privatmarked	9	2 908 820	1 946 983	1 443 693	100 549	107 909	23 220	6 531 174
Bedriftsmarked	9	617 612	246 227	865 635	224 667	105 257	18 790	2 078 187
Sum brutto utlån		3 844 945	2 193 210	2 309 328	325 216	213 167	42 009	8 927 874
Finansielle investeringer								
Sertifikater og obligasjoner	28	153 489	370 238	4 626	0	0	0	528 353
Sum finansielle investeringer		153 489	370 238	4 626	0	0	0	528 353
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		3 998 434	2 563 448	2 313 954	325 216	213 167	42 009	9 456 227

Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engasjement i risikogrupperne laveste, lav, middels, høy, høyeste og misligholdt/nedskrevet basert på kundens misligholdssannsynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse).

Se for øvrig note 7 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

NOTE 16 – Markedsrisiko knyttet til renterisiko

	Renterisiko, 1 % økning	
	2020	2019
Obligasjoner og sertifikater	-1 172	-659
Fastrenteutlån til kunder	-21 936	-24 077
Fastrenteinnskudd	2	29
Øvrige utlån og innskudd	2 398	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 294	2 607
Derivater relatert til fastrenteutlån til kunder	20 089	23 685
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	1 675	1 585

	Renterisiko, 1 % økning	
	2020	2019
0-3 mnd	2 352	146
3-12 mnd	446	627
12-36 mnd	-1 320	-231
36-60 mnd	267	1 401
>60 mnd	-70	-358
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	1 675	1 585

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

NOTE 17 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at konsernet misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og gi lån. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere metoder. Se for øvrig omtale under note 7.

Tabellen under viser bankens forventede fremtidige kontantstrømmer knyttet til forpliktelser. I tabellen er det lagt til grunn nominelle verdier, samt rentenivå slik det foreligger per 31.12.20. Løpetid på innskudd til fastrente er satt til utløpet av fastrenteperioden. Løpetid på øvrige innskudd er ansett å være på forespørsel foruten Plasseringskonto+ med 30 dagers oppsigelse, noe som også medfører at fremtidige renteelementer ikke er lagt til. Løpetid på derivater er satt til utgangen av kontraktsperioden. Kontraktsmessig kontantstrøm på derivater er ikke balanseført. Løpetid på verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital er satt til første avtalte forfallstidspunkt. Sannsynligheten for at eventuelle call-muligheter blir benyttet er ikke hensyntatt. Løpetiden på øvrige forpliktelser er satt til forfallstidspunktet.

Morbank

	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innlån fra kredittinstitusjoner		90 238	100 253			190 491
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 901 762	1 357 964	258			7 259 984
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		5 327	466 488	1 318 872	0	1 790 687
Derivater		2 218	5 778	10 135	1 617	19 748
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	66 154				9 455	75 609
Ansvarlig lånekapital		655	45 943	45 364	0	91 961
Sum kontantstrøm forpliktelser	5 967 916	1 366 164	518 467	1 374 371	11 073	9 428 481

Konsern

	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Innlån fra kredittinstitusjoner		90 238	100 253			190 491
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 886 028	1 357 964	258	0	0	7 244 250
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	5 327	466 488	1 318 872	0	1 790 687
Derivater	0	2 218	5 778	10 135	1 617	19 748
Annen gjeld og balanseførte forpliktelser	78 875	0	0	0	9 455	88 330
Ansvarlig lånekapital	0	655	45 943	45 364	0	91 961
Sum kontantstrøm forpliktelser	5 964 903	1 366 164	518 467	1 374 371	11 073	9 425 468

NOTE 18 – Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser
Morbank

	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	10 742					10 742
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	533 918		55 000			588 918
Netto utlån til og fordringer på kunder		22 491	41 188	265 804	8 211 170	8 540 653
Rentebærende verdipapirer	100 218	1 239	1 668	934 592	0	1 037 717
Finansielle derivater		0	0	173	0	173
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser					365 066	365 066
Investering i eierinteresser					83 877	83 877
Investering i konsernselskaper					47 825	47 825
Eiendom, anlegg og utstyr					39 842	39 842
Goodwill og andre immaterielle eiendeler						0
Andre eiendeler		22 426	18 118	4 635		45 179
Sum eiendeler	644 878	46 156	115 974	1 205 204	8 747 781	10 759 993

Gjeld

Innlån fra kredittinstitusjoner		90 238	100 253			190 491
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 901 862	1 357 455	257	0	0	7 259 574
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		0	452 814	1 291 817	0	1 744 631
Finansielle derivater		0	3 319	11 288	6 552	21 160
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	2 778	12 869	46 254		11 446	73 346
Ansvarlig lånekapital		0	45 174	45 067	0	90 241
Sum gjeld	5 904 640	1 370 324	547 818	1 348 172	17 998	9 379 443

Konsern

	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	10 742					10 742
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	534 695		55 000			589 695
Netto utlån til og fordringer på kunder		22 491	60 741	265 804	8 211 170	8 560 206
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	100 218	1 239	1 668	934 592	0	1 037 717
Finansielle derivater		0	0	173	0	173
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser					365 066	365 066
Investering i eierinteresser					170 806	170 806
Eiendom, anlegg og utstyr					42 108	42 108
Goodwill og andre immaterielle eiendeler					39 283	39 283
Andre eiendeler		14 644	18 118	4 635		37 397
Sum eiendeler	645 655	38 374	135 527	1 205 204	8 828 433	10 853 193

Gjeld

Innlån fra kredittinstitusjoner		90 238	100 253			190 491
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 886 128	1 357 455	257	0	0	7 243 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		0	452 814	1 291 817	0	1 744 631
Finansielle derivater		0	3 319	11 288	6 552	21 160
Annen gjeld og balanseført forpliktelse	2 778	29 014	46 254	0	11 446	89 491
Ansvarlig lånekapital		0	45 174	45 067	0	90 241
Sum gjeld	5 888 906	1 386 469	547 818	1 348 172	17 998	9 379 854

Utlån og innskudd til fast rente er fordelt ut fra løpetiden på engasjementet. Innskudd til flytende rente er i sin helhet vurdert å forfalle på forespørsel grunnet at kunden her står fritt til å løse ut engasjementet på et hvert ønskelig tidspunkt.

NOTE 19 – Netto renteinntekter

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Renteinntekter		
6 098	3 656	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 243	6 098
277 063	217 708	Renter av utlån til og fordringer på kunder	217 643	277 034
6 569	10 430	Renter av sertifikater, obligasjoner og derivater	10 430	6 569
	21 214	Andre renteinntekter og lignende inntekter	21 214	
289 730	253 009	Sum renteinntekter	253 531	289 701
		Rentekostnader		
	491	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	491	
71 662	60 895	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	60 899	71 274
41 210	31 382	Renter på utstedte verdipapirer	31 382	41 211
7 753	8 555	Renter på annen gjeld	8 569	7 759
120 625	101 324	Sum rentekostnader	101 342	120 244
169 105	151 685	Sum netto renteinntekter	152 189	169 457

NOTE 20 – Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Provisjonsinntekter		
2 328	1 752	Garantiprovisjon	1 752	2 328
1 537	2 275	Verdipapiromsetning	2 275	1 537
24 668	25 735	Betalingsformidling	25 735	24 668
12 762	13 824	Forsikringstjenester	13 824	12 762
25 802	39 115	Boligkreditt	39 115	25 802
4 719	5 344	Andre provisjonsinntekter	5 344	4 719
71 816	88 045	Sum provisjonsinntekter	88 045	71 816
		Provisjonskostnader		
5 472	5 704	Betalingsformidling	5 704	5 472
804	630	Andre provisjonskostnader	630	804
6 276	6 334	Sum provisjonskostnader	6 334	6 276
		Andre driftsinntekter		
596	468	Driftsinntekter fast eiendom	0	0
	78	Meglerprovisjon	71 160	57 083
		Andre driftsinntekter	78	0
596	546	Sum andre driftsinntekter	71 238	57 083
66 136	82 257	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	152 949	122 623

NOTE 21 – Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
8 102	6 214	Sum utbytte	6 214	8 102
2 085	4 394	Inntekt fra datterselskap		
49 756	14 650	Inntekt fra eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	40 121	57 284
1 943	1 191 (2 570)	Sertifikater og obligasjoner utpekt til virkelig verdi over resultatet	1 191	1 943
		Netto verdiendring på derivater knyttet til fastrenteutlån	(2 570)	
		Netto verdiendring på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet		
45 615	4 832		4 832	10 417
47 557	3 453	Sum netto resultat fra andre finansielle investeringer	3 453	12 360
107 500	28 712	Netto resultat fra finansielle eiendeler	49 788	77 746

NOTE 22 – Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
42 358	40 563	Lønn	73 906	69 729
5 950	6 105	Pensjonskostnader (note 24)	7 617	6 546
13 375	11 094	Sosiale kostnader	16 226	17 788
61 683	57 762	Sum personalkostnader	97 749	94 063
67	68	Antall årsverk pr 31.12.	100	90

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

2020 (hele tusen kroner)

Tittel	Lønn/ Honorar	Andre ytelser	Pensjons- premie	Styre- honorar i døtre og lignende	Lån	
Ledergruppen						
Egil Meland	Adm. banksjef	1 899	242	1 197	5 254	
Kristin M. Skinstad	Banksjef økonomi/finans	1 208	70	138	100	9 290
Kirsten H. T. Wassend	Banksjef HR og marked	979	111	117		2 500
Lars A. Hovland	Banksjef kunderettet virksomhet	962	94	102	50	4 095
Sum ledende ansatte		5 047	517	1 554	150	21 139
Styret						
Trond Gewalt	styreleder	151				0
John-Arne Haugerud	nestleder	85				1 237
Tom Berget	styremedlem	85				8 715
Siv Hantho	styremedlem	88				243
Anne Line Berglia	styremedlem	85				1 500
Arnt Olav Svensli	styremedlem	88				2 950
Anne Leversby	styremedlem	86				4 398
	Vararepresentanter	21				10 600
Sum		689				29 643

Førtidspensjons- og etterlønnsavtaler

Adm. banksjef kan fratre ved fylte 64 år med full pensjon på 70 % av ordinær lønn ved fratredelse. Det er ingen andre ansatte i banken som har avtale om førtidspensjon og ingen ansatte har avtale om etterlønn.

Ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

2019 (hele tusen kroner)

	Tittel	Lønn/ Honorar	Andre ytelser	Pensjons- premie	Styre- honorar i døtre og lignende	Lån
Ledergruppen						
Egil Meland	Adm. banksjef	1 850	357	1 237		0
Kristin M. Skinstad	Banksjef økonomi/finans	1 028	89	130	100	9 378
Kirsten H. T. Wassend	Banksjef HR, marked og forr.utvikling	940	125	110		1 751
Lars A. Hovland	Banksjef kunderettet virksomhet	922	104	94	50	4 183
Sum ledende ansatte		4 740	675	1 571	150	15 312
Styret						
Trond Gewalt	styreleder	150				0
John-Arne Haugerud	nestleder	84				486
Tom Berget	styremedlem	84				7 661
Siv Hantho	styremedlem	87				269
Anne Line Berglia	styremedlem	84				55
Arnt Olav Svensli	styremedlem	87				2 605
Anne Leversby	styremedlem	87				4 428
	Vararepresentanter	13				8 183
Sum		677				23 688

NOTE 23 – Andre driftskostnader

Morbank			(Hele tusen kroner)	Konsern		
2019	2020			2020	2019	
26 194	26 160		IT-kostnader	28 543	28 134	
7 674	7 891		Markedsføring	8 705	8 380	
4 173	4 077		Ordinære avskrivinger (note 30 og 31)	4 674	11 142	
-	-		Nedskrivninger	-	-	
-	2 015		Formuesskatt	2 015	0	
5 052	4 664		Driftskostnader faste eiendommer	4 664	5 052	
2 133	4 749		Eksterne honorarer	8 236	4 716	
12 888	16 358		Øvrige driftskostnader	29 231	27 023	
58 114	65 914		Sum adm. kostn. og andre driftskostnader	86 069	84 447	
EY Deloitte			Godtgjørelse til ekstern revisor		Deloitte	EY
306	543	852	Lovpålagt revisjon	1 000	658	306
38		53	Skatterådgivning	53		38
75		104	Andre attestasjonstjenester	104		75
113	27	96	Andre tjenester	175	155	113
532	570	1 105	Sum (inkludert merverdiavgift)	1 332	813	532

Formuesskatt var i 2019 klassifisert som skattekostnad.

NOTE 24 – Pensjoner

Generell beskrivelse av konsernets pensjonsordninger

Konsernet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk ytelsespensjon.

Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Konsernet benytter IAS 19 ved beregning av sine pensjonsforpliktelser.

Ansatte i morbanken

SpareBank 1 Modum har pr 31.12.2020 innskuddspensjon for sine ansatte. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

I tillegg kommer AFP (Avtalefestet Førtdispensjon) som gjelder alle ansatte.

Ny AFP-ordning gjeldende fra 2011 skal regnskapsføres som en ytelsesbasert foretaksordning og finansieres gjennom en årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn. Det foreligger foreløpig ikke tilgjengelig informasjon for innregning av den nye forpliktelsen og ordningen er derfor foreløpig behandlet som en innskuddspensjonsordning.

Det er i tillegg inngått en usikret avtale om førtdispensjonsordning med administrerende banksjef.

SpareBank 1 Modum har hatt en ordning med mulighet til å søke om gavepensjon mellom 62 år og 67 år. Ordningen er underavvikling. Det er laget en overgangsordning for ansatte som fyller 62 år innen 2016. Det er i regnskapet foretatt en avsetning med et nominelt beløp, 0,09 mill. kr.

Ansatte i EiendomsMegler 1 Modum AS

SpareBank 1 Modum har pr 31.12.2020 innskuddspensjon for sine ansatte. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon

Usikret avtale	Morbank	Konsern
Ansatte	1	1
Pensjonister	1	1

Innskuddspensjon	Morbank	Konsern
Ansatte	76	108

Til grunn for beregning av kostnader og forpliktelser for usikret pensjonsordning ligger følgende forutsetninger:

Økonomiske forutsetninger	31.12.2020	31.12.2019
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på midlene	1,70 %	2,30 %
Forventet fremtidig lønnsutvikling	2,25 %	2,25 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,00 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %
Forventet AFP-uttak fra 62 år	-	-
Benyttet dødelighetstabell	FNH201307	K2013

Spesifikasjon av estimatavvik ført direkte mot egenkapitalen (netto etter skatt)

	2020	Morbank	2019
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	(799)		(210)
Sum estimatavvik ført direkte mot egenkapitalen	(799)		(210)

Netto pensjonsforpliktelse i balansen

	2020	Morbank	2019
Underdekning usikret ordning adm.banksjef	(11 446)		(9 455)
Gavepensjon	(93)		(430)
Balanseførte pensjonsforpliktelser inkl. aga	(11 539)		(9 885)

Årets pensjonskostnad

Morbank			Konsern	
2019	2020		2020	2019
754	791	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	791	754
213	216	Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	216	213
144	112	Arbeidsgiveravgift	112	144
1 110	1 119	Sum ytelsesbaserte ordninger	1 119	1 110
4 840	4 986	Innskuddsbaserte pensjonsordninger	6 499	5 435
5 950	6 105	Netto pensjonskostnader	7 617	6 546

NOTE 25 – Skatt

Morbank			Konsern	
2019	2020	(Hele tusen kroner)	2020	2019
216 118	127 856	Resultat før skattekostnad	159 987	218 793
-103 930	-26 619	+/-permanente forskjeller *	-47 639	-103 925
3 113	2 474	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	2 617	2 471
-280	-411	- herav ført direkte mot egenkapitalen	-411	-280
115 021	103 301	Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	114 555	117 059
28 755	25 825	Herav betalbar skatt 25 %	28 301	29 204
28 755	25 825	Betalbar skatt i balansen	28 301	29 204
2 186		Beregnet formueskatt 2019		2 186
670	670	For mye/lite skatt avsatt tidligere år	670	670
31 608	26 495	Sum betalbar skatt	28 971	32 056
54 030	31 964	Betalbar skatt av årets overskudd	39 760	54 698
2 183		Formueskatt	0	2 183
708	-622	+/- endring i utsatt skatt	-771	708
	-2	+/- øvrige endringer utsatt skatt	-2	
-230	-75	+/- for mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-75	-230
-26 691	-6 135	+/- andre endringer	-11 362	-26 769
30 000	25 129	Årets skattekostnad	27 549	30 590

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12 f.o.m 2020.

Utsatt skatt er bergnet med 25 % i morselskapet, mens utsatt skatt i datterselskapet Eiendomsmegler 1 Modum AS er beregnet med 22 %

2019	2020	Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller	2020	2019
-4 721	-5 598	- Driftsmidler	-5 678	-4 759
-9 885	-11 539	- Netto pensjonsforpliktelse	-11 539	-9 885
-1 457	-1 405	- Andre poster	-1 405	-1 457
-16 063	-18 542	Sum negative skattereduserende midlertidige forskjeller	-18 622	-16 101
-4 016	-4 635	Utsatt skattefordel	-4 653	-4 025
-4 016	-4 635	Netto bokført utsatt skattefordel	-4 653	-4 025
2019	2020	Utsatt skatt i resultatregnskapet vedrører endring i følgende midlertidige forskjeller	2020	2019
196	219	- Varige driftsmidler	368	54
252	413	- Netto pensjonsforpliktelse	413	252
331	-13	- Andre midlertidige forskjeller	-13	331
778	622	Netto endring utsatt skatt	771	637
2019	2020	Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2020	2019
54 030	31 964	25 % av resultat før skatt	39 760	54 618
2 183		Formueskatt		2 183
-1 138	-758	Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller) *	-6 136	-1 218
-14 986	-6 315	Akseutbytte	-6 315	-14 986
-10 309	125	Gevinst verdipapirer under fritaksmetoden	125	-10 309
450	189	Tilbakeføring av 3% av skattefrie inntekter etter fritaksmodellen	189	450
-230	-75	For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	-75	-230
30 000	25 129	Resultatført periodeskatt	27 549	30 509
14 %	20 %	Effektiv skattesats i %	17 %	14 %

* Inkluderer ikke skattepliktige resultatposter samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede og felleskontrollerte selskaper (resultatandeler trekkes ut ettersom de allerede er skattlagt hos det enkelte selskap).

NOTE 26 – Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedtsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen, samt egenkapitalinstrumenter notert på utenlandsk børs.

Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedtsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag etter følgende verdsettelsehieraki:

- 1) nylig omsetningskurs
- 2) ekstern kjent verdivurdering
- 3) verdivurdering mottatt fra selskapet
- 4) egen verdivurdering
- 5) kostpris

Virkelig verdi strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2020.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		173		173
- Rentebærende verdipapirer		1 037 717		1 037 717
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	6 326	19 309	339 431	365 066
- Fastrentelån			742 666	742 666
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI		6 117 694		6 117 694
Sum eiendeler	6 326	7 174 893	1 082 097	8 263 316
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		21 160		21 160
Sum forpliktelser	0	21 160	0	21 160

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 01.01.2020

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		3 280		3 280
- Rentebærende verdipapirer		528 353		528 353
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	5 088	17 225	298 748	321 061
- Fastrentelån			721 619	721 619
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI		5 858 633		5 858 633
Sum eiendeler	5 088	6 407 491	1 020 367	7 432 946
Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		5 090		5 090
Sum forpliktelser	0	5 090	0	5 090

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2020:

	Fastrente - lån	Egenkapital- instrumenter	Sum
Inngående balanse	721 619	298 748	1 020 367
Investeringer i perioden		41 131	41 131
Tilbakebetaling av kapital			0
Salg i perioden (til bokført verdi)		-850	-850
Netto volumendring i perioden	5 092		5 092
Gevinst eller tap ført i resultatet	15 954	403	16 357
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat			0
Overført til nivå 3			0
Utgående balanse	742 666	339 432	1 082 097

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på endringer i markedsrenten og endringer i porteføljens kunderente hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid på porteføljen. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i markedsrenten på 10 basispunkter ville medført en brutto negativ resultat effekt på 2 mill kroner. Tilsvarende ville en reduksjon i markedsrenten på 10 basispunkter medført en brutto positiv resultat effekt på 2 mill kroner.

NOTE 27 – Virkelig verdi av finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Morbank	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	588 918	588 918
Netto utlån til og fordringer på kunder:		
Utlån bedriftsmarked	1 680 216	1 680 216
Sum finansielle eiendeler	2 269 134	2 269 134
Forpliktelser		
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 259 574	7 259 574
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	1 744 634	1 744 634
Ansvarlig lånekapital	90 241	90 241
Sum finansielle forpliktelser	9 094 449	9 094 449

Konsern	Bokført verdi 31.12.20	Virkelig verdi 31.12.20
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	589 695	589 695
Netto utlån til og fordringer på kunder:		
Utlån bedriftsmarked	1 699 769	1 699 769
Sum finansielle eiendeler	2 289 464	2 289 464
Forpliktelse		
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 243 840	7 243 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	1 744 634	1 744 634
Ansvarlig lånekapital	90 241	90 241
Sum finansielle forpliktelser	9 078 715	9 078 715

Virkelig verddivurdering av poster ført til amortisert kost

Ved virkelig verddivurdering av poster ført til amortisert kost har vi delt inn i følgende: utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder bedriftsmarked, innskudd fra og gjeld til kunder, gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.

Utlån til kunder og kredittinstitusjoner prises på ulike måter. Her følger en oversikt over ulike prismodeller fordelt på de ulike kategoriene:

- Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner prises med utgangspunkt i nibor.
- Utlån til kunder personmarked prises med flytende kunderente.
- Utlån til kunder bedriftsmarked prises med flytende kunderente samt en del lån prises med utgangspunkt i NIBOR.

Banken vurderer at lån til bedriftsmarkedet med flytende rente har en riktig markedspris på balansetidspunktet. Begrunnelsen for dette er at den flytende renten kontinuerlig vurderes og justeres i henhold til rentenivået i kapitalmarkedet og endringer i konkurransesituasjonen.

NIBOR-lån på til sammen 674,1 mill kroner (hovedsakelig bedriftsmarkedet) per 31.12.2020 er inngått med forskjellige marginer og med ulike tidsintervall for renteregulering. Alle disse NIBOR-lånene kan reforhandles kontinuerlig.

Banken tilstreber at disse lånene har rett markedspris til enhver tid.

Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd til kunder

For innskudd til kunder og gjeld til kredittinstitusjoner estimeres virkelig verdi lik bokført verdi siden disse i all hovedsak har flytende rente. Basert på overnevnte vurderinger blir det ingen forskjell mellom bokført verdi og virkelig verdi i tabellen over.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital blir verddivurdert ved teoretisk markedsverddivurdering basert på rente- og spreadkurve fra Verdipapirfondenes forening.

NOTE 28 – Certifikater og obligasjoner

Morbank		Certifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor (Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Stat		
	92 000	pålydende verdi	92 000	
	92 880	virkelig verdi	92 880	
		Annen offentlig utsteder		
257 000	196 000	- pålydende verdi	196 000	257 000
259 338	196 686	- virkelig verdi	196 686	259 338
		Finansielle foretak		
	642 522	- pålydende verdi	642 522	266 522
266 522	647 365	- virkelig verdi	647 365	267 476
267 476		Rentefond		
	100 000	pålydende verdi	100 000	
	100 218	virkelig verdi	100 218	
523 522	1 030 522	Sum rentepapirer, pålydende verdi	1 030 522	523 522
526 813	1 037 148	Sum rentepapirer, virkelig verdi	1 037 148	526 813
1 541	569	- påløpte renter	569	1 541
528 354	1 037 717	Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	1 037 717	528 354

Morbank		Certifikater og obligasjoner fordelt på risikoklasse Virkelig verdi i hele tusen kroner	Konsern	
2019	2020		2020	2019
416 138	795 945	Risikoklasse 1 (Rating AAA til AA-)	795 945	416 138
	241 203	Risikoklasse 2 (Rating A+ til A-)		
110 676		Risikoklasse 3 (Rating BBB+ til BBB- og rentepapirer uten rating)	241 203	110 676
526 813	1 037 148	Sum sertifikater og obligasjoner	1 037 148	526 813
1 541	569	- påløpte renter	569	1 541
528 354	1 037 717	Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	1 037 717	528 354

Rating av sertifikater og obligasjoner er hentet fra Standard & Poor's. Risikoklassene er i henhold til Finanstilsynets grupperinger og kapitalkravforskriften.

NOTE 29 – Finansielle derivater
Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Til virkelig verdi over resultatet	2020			2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Renteinstrumenter						
Renteswapper	660 000	173	21 160	690 000	3 432	5 304
Sum renteinstrumenter	660 000	173	21 160	690 000	3 432	5 304

Per 31.12.20 var 24,2 millioner kr stilt som kontant sikkerhet for renteswappene.

NOTE 30 – Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank		Aksjer og andeler (Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
311 879	365 067	Til virkelig verdi over resultat	365 067	311 879
5 088	6 325	- Børsnoterte selskaper	6 325	5 088
		- Børsnoterte egenkapitalbevis		-
14 477	16 566	- Børsnoterte aksjefond	16 566	14 477
2 748	2 743	- Unoterte fond	2 743	2 748
289 566	339 433	- Unoterte selskaper	339 433	289 566
-	-	Tilgjengelig for salg	-	-
-	-	- Børsnoterte aksjer egenkapitalbevis og andeler	-	-
-	-	- Unoterte fond	-	-
-	-	- Unoterte selskaper	-	-
311 879	365 067	Sum aksjer og andeler	365 067	311 879
19 565	22 891	Sum børsnoterte selskaper	22 891	19 565
292 314	342 176	Sum unoterte selskaper	342 176	292 314

NOTE 31 – Goodwill og andre immaterielle eiendeler

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
-	-	Goodwill	39 283	26 029
		Sum goodwill og andre immaterielle eiendeler 31.12	39 283	26 029

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Goodwill		
		Anskaffelsekost 01.01	36 021	16 153
		Avgang		
		Tilgang	3 262	19 868
-	-	Anskaffelsekost 31.12	39 283	36 021
		Akkumulerte nedskrivninger 01.01	9 992	
		Reversering av nedskrivninger ved overgang IFRS 01.01.2020	-9 992	
		Årets nedskrivninger		9 992
		Akkumulerte nedskrivninger 31.12		9 992
-	-	Balanseført goodwill 31.12	39 283	26 029

Balanseført goodwill i konsernet stammer fra oppkjøp av EiendomsMegler 1 Modum AS (tidl. EiendomsMegler Dahl AS) 13.03.2018 og 01.01.2019. Samt oppkjøp og fusjon av devlingene Modum, Hokksund, Eiker i EiendomsMegleren Ringerike Hadeland AS 01.03.2019. 01.04.2020 kjøpte EiendomsMegler 1 Modum AS Eiker og Modum EiendomsMegling AS balanseført goodwill ved kjøpet utgjør 3,3 mill. kr.

Det er ikke foretatt nedskrivning av goodwill i 2020 da det ikke har forekommet hendelser som tilsier et ikke forbigående verdifall.

NOTE 32 – Eiendom, anlegg og utstyr

Morbank				Konsern		
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	(Hele tusen kroner)	Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt
68 431	19 648	88 080	Anskaffelseskost 01.01.2019	68 431	20 734	89 166
233	1 200	1 433	Tilgang	233	3 372	3 605
82	1 924	2 006	Avgang	82	1 924	2 006
68 582	18 924	87 506	Anskaffelseskost 31.12.2019	68 582	22 182	90 764
28 881	13 775	42 656	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2019	28 881	14 839	43 720
2 259	1 914	4 173	Årets avskrivning	2 259	2 122	4 381
0	0	0	Årets nedskrivning	0	0	0
23	1 924	1 947	Årets avgang	23	1 924	1 947
31 117	13 765	44 882	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2019	31 117	15 037	46 154
37 465	5 159	42 625	Balanseført verdi 31.12.2019	37 465	7 145	44 611
68 582	18 924	87 506	Anskaffelseskost 01.01.2020	68 582	22 181	90 764
629	665	1 294	Tilgang	629	1 543	2 172
0	0	0	Avgang	0	0	0
69 211	19 589	88 800	Anskaffelseskost 31.12.2020	69 211	23 725	92 937
31 117	13 765	44 882	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2020	31 117	15 037	46 154
2 321	1 756	4 077	Årets avskrivning	2 321	2 353	4 674
0	0	0	Årets nedskrivning	0	0	0
0	0	0	Årets avgang	0	0	0
33 438	15 521	48 959	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2020	33 438	17 390	50 828
35 773	4 068	39 842	Balanseført verdi 31.12.2020	35 773	6 335	42 108
			Bygninger tilgjengelig for salg			0

Avskrivning

Prosentats for ordinære avskrivninger er 2-5 % for bankbygg og annen fast eiendom, tomter 0 %, innredning og inventar 10-30 %, maskiner- og IT-utstyr 15-30 % og transportmidler 20-25 %.

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

NOTE 33 – Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2019	2020	(Hele tusen kroner)	2020	2019
1 744	1 432	Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatte innt.	1 432	1 744
24 765	43 748	Andre eiendeler	35 966	22 547
26 509	45 180	Andre eiendeler	37 398	24 291

NOTE 34 – Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
4 916 510	5 465 449	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	5 449 715	4 910 577
1 546 903	1 794 125	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	1 794 125	1 546 903
6 463 414	7 259 574	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	7 243 840	6 457 480
1,10 %	0,61 %	Gjennomsnittlig rente	0,61 %	1,10 %

2019	2020	Innskudd fordelt på sektor og næring	2020	2019
3 934 427	4 363 874	Lønnstakere o.l	4 363 874	3 934 427
-	-	Offentlig sektor	-	-
147 203	158 128	Primærnæringen	158 128	147 203
69 617	88 999	Industri	88 999	69 617
392 718	413 905	Bygg- og anleggsvirksomhet	413 905	392 718
100 211	146 690	Varehandel	146 690	100 211
57 813	63 511	Transport og lagring	63 511	57 813
12 650	15 020	Hotell og restaurantdrift	15 020	12 650
1 153 621	1 424 302	Forretningsmessig tjenesteyting	1 408 568	1 147 688
420 694	379 223	Omsetning/drift eiendommer	379 223	420 694
174 453	205 917	Diverse næringer	205 917	174 453
6	5	Påløpte renter	5	6
6 463 413	7 259 574	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	7 243 840	6 457 480

2019	2020	Innskudd fordelt på geografiske områder	2020	2019
5 985 158	6 729 176	Viken	6 713 442	5 979 225
170 283	191 337	Oslo	191 337	170 283
188 236	209 128	Vestfold og Telemark	209 128	188 236
83 482	93 686	Øvrige	93 686	83 482
36 254	36 248	Utlandet	36 248	36 254
6 463 414	7 259 574	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	7 243 840	6 457 481

NOTE 35 – Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
1 995 000	1 742 000	Obligasjonsgjeld - pålydende verdi	1 742 000	1 995 000
2 003 049	1 744 634	- bokført verdi	1 744 634	2 003 049
1 995 000	1 742 000	Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	1 742 000	1 995 000
2 003 049	1 744 634	Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	1 744 634	2 003 049

2019	2020	Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2020	2019
295 000	0	2020	0	295 000
800 000	452 000	2021	452 000	800 000
600 000	600 000	2022	600 000	600 000
300 000	300 000	2023	300 000	300 000
	390 000	2024		
		2025	390 000	
		2026		
		2027		
1 995 000	1 742 000	Sum obligasjonsgjeld, pålydende verdi	1 742 000	1 995 000

2019	2020	Verdipapirgjeld fordelt på vesentlige valutaer	2020	2019
1 995 000	1 742 000	NOK	1 742 000	1 995 000
1 995 000	1 742 000	Sum verdipapirgjeld fordelt på vesentlige valutaer	1 742 000	1 995 000

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Tilbake- kjøp	31.12.2019
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1 742 000	390 000	-156 000	-487 000	1 995 000
Påløpte renter	2 441				7 101
Verdijusteringer	193				948
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 744 634	390 000	-156 000	-487 000	2 003 049

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Tilbake- kjøp	31.12.2018
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1 995 000	770 000	-230 000	-225 000	1 680 000
Påløpte renter	7 101				
Verdijusteringer	948				
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 003 049	770 000	-230 000	-225 000	1 680 000

F-lån

Banken har lånt 190 mill kr i F-lån hos Norges Bank med en rente på 0,30% og forfall 26.03.21 (90 mill kr) og 02.04.21 (100 mill kr). Sikkerhet som er benyttet for lånet er obligasjoner med meget høy kvalitet som er deponert i Norges Bank.

NOTE 36 – Ansvarlig lånekapital

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Ansvarlig lånekapital		
90 000	90 000	- tidsbegrenset ansvarlig lånekapital 1)	90 000	90 000
471	311	- påløpte renter	311	471
(157)	(70)	- verdijusteringer	(70)	(157)
90 314	90 241	Sum ansvarlig lånekapital	90 241	90 314

Morbank og konsern

Endring i ansvarlig lånekapital	31.12.2020	Emittert	Forfalt/ innløst	Tilbake- kjøp	31.12.2019
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	90 000				90 000
Påløpte renter	311				471
Verdijusteringer	(70)				-157
Sum ansvarlig lånekapital	90 241	0	0	0	90 314

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 31.03.2020 har banken utstedt totalt 90 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 19.05.2021 (45 mill kr) og 18.05.2022 (45 mill kr).

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2018	2019		2019	2018
		Ansvarlig lånekapital		
90 000	90 000	- tidsbegrenset ansvarlig lånekapital 1)	90 000	90 000
397	471	- påløpte renter	471	397
	(157)	- verdijusteringer	(157)	
90 397	90 314	Sum ansvarlig lånekapital	90 314	90 397

Morbank og konsern

Endring i ansvarlig lånekapital	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Tilbake- kjøp	31.12.2018
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	90 000				90 000
Påløpte renter	471				397
Verdijusteringer	(157)				
Sum ansvarlig lånekapital	90 314	0	0	0	90 397

NOTE 37 – Annen gjeld og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Annen gjeld og balanseførte forpliktelser		
9 892	9 261	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	9 261	9 892
9 885	11 539	Pensjonsforpliktelser (note 24)	11 539	9 885
56 164	52 546	Annen gjeld	68 691	68 885
75 941	73 346	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	89 491	88 662
		Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)		
212 713	166 920	Betalingsgarantier	166 920	212 713
40 870	34 286	Kontraktsgarantier	34 286	40 870
225 000	225 000	Annet garantiansvar 2)	225 000	225 000
478 583	426 206	Sum stilte garantier (ikke balanseført)	426 206	478 583
		Andre ikke balanseførte forpliktelser		
782 759	773 083	Ubenyttede kreditter	773 083	782 759
5 768	40 118	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	40 118	5 768
44 360	74 389	Ubenyttede garantitilsagn	74 389	44 360
788 527	813 201	Sum andre ikke balanseførte forpliktelser	887 590	832 887
1 343 051	1 312 753	Totale forpliktelser	1 403 287	1 400 132

Bygg	Verdipapir 1)	Sum	Pantstillelser	Bygg	Verdipapir 1)	Sum
	932 922	932 922	Pantstillelse 2020		932 922	932 922
	190 000	190 000	Tilhørende forpliktelse 2020		190 000	190 000
	524 017	524 017	Pantstillelse 2019		524 017	524 017
	-	-	Tilhørende forpliktelse 2019		-	-

1. Verdipapirer stilt som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank
2. Det er gitt en garanti overfør SpareBank 1 SMN på 225 millioner kroner i forbindelse med funksjonen som engrosbank for betalingsformidling.

NOTE 38 – Bundne midler

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Bundne midler		
		Skattetrekk	2 235	1 817
0	0	Sum bundne midler	2 235	1 817

Klientmidler

Datterselskapet EiendomsMegler 1 Modum AS oppbevarer klientmidler på egne bankkonti og har klientansvar i forbindelse med eiendomsmegling. I konsernregnskapet fremkommer dette som en netto fordring knyttet til provisjon.

2019	2020	(Hele tusen kroner)	2020	2019
		Bokført klientansvar per 31.12.	-96 536	-74 116
		Innestående klientmidler bank per 31.12.	114 651	93 728
		Avsetning til tap på fordringer	0	0
0	0	Bokførte klientfordringer per 31.12.	18 115	19 611

NOTE 39 – Investeringer i eierinteresser

Datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Ansk. kost	Forretningskontor	Eierandel i prosent
Investering i datterselskaper			
Eiendomsmegler 1 Modum AS	47 825	Drammen	100 %
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
Samarbeidende Sparebanker AS	83 877	Oslo	7,5 %

Aksjer i datterselskaper morbank

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

(hele tusen kroner)

2020	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2020
Eiendomsmegler 1 Modum AS	1 200	5 000	240	49 530	23 945	71 743	66 255	5 488	47 825

2019	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2020
Eiendomsmegler 1 Modum AS	1 200	5 000	240	40 023	14 939	57 146	54 833	1 979	47 825

	2020	2019
Utbytte fra Eiendomsmegler 1 Modum AS	4 394	2 085

Investeringer i felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
72 982	69 252	Balanseført verdi per 01.01.	129 104	160 609
-3 730	14 625	Tilgang/avgang	14 625	-34 974
		EK-endringer	1 607	-104
		Resultatandel	40 121	53 330
		Utbetalt utbytte	-14 650	-49 756
69 252	83 877	Balanseført verdi per 31.12.	170 806	129 104

Inntekter fra investeringer i felleskontrollert virksomhet

Morbank		(Hele tusen kroner)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker AS	40 121	53 330
		Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS		3 954
49 756	14 650	Utbytte fra Samarbeidende Sparebanker AS		
49 756	14 650	Sum inntekt	40 121	57 284

Konsernets eierandeler i felleskontrollert virksomhet

(hele tusen kroner)

2020	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi	Eierandel	Antall aksjer
Samarbeidende SpareBanker AS	173 441	2 636	42 874	2 754	40 121	170 806	7,5 %	66 537
	173 441	2 636	42 874	2 754	40 121	170 806		

2019	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi	Eierandel	Antall aksjer
Samarbeidende SpareBanker AS	130 991	1 888	55 891	2 561	53 330	129 104	7,5 %	66 537
Samarbeidende SpareBanker Bankinvest AS			3 979	26	3 954		0,0 %	
	130 991	1 888	59 870	2 587	57 284	129 104		

NOTE 40 – Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper

Transaksjoner mellom nærstående parter. Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Se note 39 for investeringer i eierinteresser. Bankens mellomværende med ansatte og tillitsvalgte vises i note 22.

	Nærstående selskaper		Felleskontrollerte virksomheter	
	2020	2019	2020	2019
Lån utestående pr 1.1.				4 458
Lån innvilget i perioden	3 300			
Tilbakebetaling				(4 458)
Utestående lån per 31.12.	3 300	-	-	-
Renteinntekter				
Tap ved utlån				
Innskudd per 1.1.	5 931	6 155		
Tilgang ved fusjon				
Nye innskudd i perioden	9 803			
Uttak		-224		
Innskudd per 31.12.	15 734	5 931	0	0
Rentekostnader	62	24		

Alle lån til nærstående parter er bokført i morbanken.

NOTE 41 – Eierandelskapital- og eierstruktur

Egenkapitalbeviskapital

Bankens egenkapitalbeviskapital utgjør 250 000 000 kroner fordelt på 2 500 000 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner.

Per 31.12.2020 var det en egenkapitalbeviser.

Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Endring i egenkapitalbeviskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2020	Konvertering av grunnfondskapital	250 000 000	250 000 000	2 500 000

Morbank

Beløp i tusen kroner

	31.12.2020
Egenkapitalbeviskapital	250 000
Overkursfond	
Utjevningsfond eksklusive utbytte og fond for urealiserte gevinster	9 699
A. Sum egenkapitalbeviserens kapital	259 699
Grunnfondskapital eksklusive gaver og fond for urealiserte gevinster	1 088 008
Kompensasjonsfond	
B. Sum samfunnsleid kapital	1 088 008
Egenkapital eksklusiv utbytte og fond for urealiserte gevinster	1 347 707
Eierandelsbrøk (A/(A+B))	19,27 %

Egenkapitalbeviser

	Antall egenkapitalbevis	Andel
1 SpareBankstiftelsen SpreBank 1 Modum	2 500 000	100,00 %

Utstedte egenkapitalbevis

2 500 000	100 %
------------------	--------------

Kommune

	Antall eiere	%	Antall EKB	%
Modum	1	100,0 %	2 500 000	100 %
Totalt	1	100 %	2 500 000	100 %

NOTE 42 – Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker konsernets regnskap.

Den pågående pandemien medfører dog at det foreligger betydelig usikkerhet knyttet til kritiske regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger per 31.12.2020. Det henvises i denne forbindelse til omtale styretsberetning og i note 3.

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Modum

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Modums årsregnskap som viser et totalresultat i selskapsregnskapet på tkr 103 043 og et totalresultat i konsernregnskapet på tkr 134 359. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til SpareBank 1 Modum per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet SpareBank 1 Modum per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 11. mars 2021
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

Erklæring fra Styret og administrerende banksjef

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar 2020 til 31. desember 2020, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av SpareBank 1 Modums eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi bekrefter også at opplysninger i årsberetningen gir en rettvise oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor.

Styret i SpareBank 1 Modum

Vikersund, 11. mars 2021

Trond Gewalt

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Berget

Tom Berget

Siv Hantho

Siv Hantho

Anne Line N. Bergliå

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svensli

Arnt Olav Svensli

Anne Leversby

Anne Leversby

Egil Meland

Egil Meland
adm. banksjef

SpareBank1 Modum gavetildeling 2020

GAVEMIDLER ALLMENNUTYTTIGE FORMÅL					
S0702 SNARUM BYGDEKVINNELAG	3 000	S0736 MODUM HUSFLIDSLAG	20 000	S0720 SOLHOV GRENDEHUS	50 000
S0748 DRØLSUM SANITETSFORENING	3 000	S0741 KOR O2	20 000	S0787 SIGDAL OG ROSTHAUG HESTESPORTSLAG	50 000
S0806 MS GRUPPEN	3 000	S0792 ÅMOT JENTE OG GUTTEKORPS	20 000	S0648 ÅMOT HORN MUSIKK	50 000
S0675 SIMOA ROSEMALEKLUBB	4 000	S0799 MODUM CYKLEKLUBB	20 000	S0815 UNDRINGSUKA DA	50 000
B0874 MODUM TRAVBANE	5 000	S0676 SMK-VIKING	23 000	S0740 VIKERSUND IDRETTSFORENING HÅNDBALL	50 000
S0649 VIKERSUND BRIDGEKLUBB	5 000	S0672 MODUM SVØMMEKLUBB	25 000	S0683 ÅMOT BARNEGOSPEL	50 000
S0651 STRANDGATA OG OMEGN VELFORENING	5 000	S0688 BINGEN BALLKLUBB	25 000	S0760 VIKERSUND IDRETTSFORENING VOLLEYBALL	50 000
S0662 VIKERSUND NORMISJON	5 000	S0728 FLYING TEAM VIKERSUND HOPP	25 000	S0777 VIKERSUND IDRETTSFORENING	50 000
S0685 KONGSBERG BORDTENNISKLUBB	5 000	S0805 MODUM SPEIDERGRUPPE	25 000	S094 NORDRE MODUM SKYTTERLAG	50 000
S0700 ØSTRE ÅMOT VEL	5 000	S0635 KRØDSHERAD IDRETTSLAG	30 000	S0644 FRISKIS & SVETTIS MODUM	75 000
S0722 SKALSTAD VELFORENING	5 000	S0696 MODUM ORIENTERINGSLAG	30 000	S0790 MODUM BORDTENNISKLUBB	75 000
S0754 STRAND KRETS FISKEFORENING	5 000	S0746 KODEKLUBBEN MODUM	30 000	S0735 VIKERSUND IF HOPP	75 000
S0775 DRØLSUM BÅTFORENING	5 000	S0634 HAUGFOSS IDRETTSFORENING	40 000	S0254 GEITHUS IDRETTSLAG FOTBALL	75 000
S0779 ØSTSIDEN SMÅBÅTHAVN	5 000	S0636 MODUM FOTBALLKLUBB	40 000	S0695 FISKUM IDRETTSLAG	80 000
S0785 NYKIRKE JEGER OG FISKEFORENING	5 000	S0730 SIMOSTRANDA IL	40 000	S0682 NYKIRKE OG ÅMOT KIRKEUTVALG	80 000
S0724 JELSTAD JULETRELAG	7 000	S0773 MODUM FRIIDRETTSKLUBB	40 000	S0770 MODUM FRIIDRETTSKLUBB	85 000
S0768 MODUM HAGELAG	7 000	S0781 STEINBERG IDRETTSFORENING	40 000	S0795 KRØDSHERAD IDRETTSLAG	97 000
S0698 KONGSBERG BORDTENNISKLUBB	8 000	S0638 MODUMREVVEN	50 000	S0689 BINGEN BALLKLUBB	100 000
S0701 MIDTFYLKE LOKALLAG	8 000	S0641 GEITHUS IDRETTSLAG	50 000	S0774 MODUM PINSEMENIGHET	100 000
S0712 VESTRE SPONE IF	8 000	S0660 KRØDERBANENS VENNER	50 000	S0743 NORSKE REDNINGSHUNDER KONGSBERG OG OMEGN LAG	100 000
S0813 KONGSRUD VEL GRENDEHUS	8 000	S0677 ÅMOT IDRETTSFORENING	50 000	S0709 NEDRE SIGDAL IDRETTSFORENING	100 000
S0632 VIKERSUND VEL	10 000	S0679 MODUM MENIGHET	50 000	S0264 VIKERSUND IDRETTSFORENING LANGRENN	100 000
S0633 MODUM REVMATIKERFORENING	10 000	S0694 VIKERSUND IDRETTSFORENING VIF-HUSET	50 000	S0814 MODUM NÆRINGSRÅD	150 000
S0646 NEDRE SKALSTAD SKI OG VEL	10 000	S0732 NEDRE SIGDAL IDRETTSFORENING	50 000	S0678 ÅMOT IDRETTSFORENING	150 000
S0653 STIFTELSEN VIKERSUND MENIGHETS- SENTER	10 000	GAVEMIDLER PROSJEKTSØTTE		S0123 MODUM SVØMMEKLUBB	200 000
S0657 SKOTSELV JERNVERKSTEATER	10 000	S0645 HAUGFOSS IDRETTSFORENING	5 000	S0731 MODUM SKISENTER AS	250 000
S0658 NORDRE MODUM BYGDEKVINNELAG	10 000	S0769 MODUM PINSEMENIGHET	5 000	S0642 EGGEDAL IDRETTSLAG	250 000
S0666 TRESKJÆRERGRUPPA I ÅMOT	10 000	S0000 KRAFTTAK MOT KREFT	10 000	B0262 MODUM NÆRINGSRÅD	300 000
S0668 MODUM TREKKSPILLKLUBB	10 000	S0640 HARTZ ASSISTANCE	10 000	S0715 STIFTELSEN MODUMS BLAAAFARVEVERK - BYGDÉMUSEET MODUM	400 000
S0670 MODUM KFUK-KFUM-SPEIDERE	10 000	S0758 SKOTSELV GRENDEUTVALG	10 000	GAVEMIDLER KORONASØTTE	
S0674 ÅMOT PENSJONISTFORENING	10 000	S0697 MODUM TRESKJÆRERGRUPPE	10 000	S0836 MODUM HUSFLIDSLAG	9 000
S0684 DIABETESFORBUNDET MODUM	10 000	S0780 VIKERSUND IDRETTSFORENING	10 000	S0822 ØSTSIDEN VEL	10 000
S0686 DISCO FOLKVANG	10 000	S0189 MODUM KAMMERKOR	10 000	S0821 EGGEDAL SKOLE OG UNGDOMSKORPS	20 000
S0706 VIKERSUND PENSJONISTFORENING	10 000	S0776 DRØLSUM BÅTFORENING	11 000	S0819 ÅMOT HORN MUSIKK	23 000
S0707 GRANSTAD VELFORENING	10 000	S0665 HOLLEIA JEGER- OG FISKEFORENING	15 000	S0840 VAD 4H	40 000
S0708 MODUM HISTORISKE BUESKYTTERE	10 000	S0778 LIENJORDET VELFORENING	15 000	S0841 MODUM KARATEKLUBB OG BRASILIANSK JIU JITSU	42 000
S0718 FORENINGEN NORDEN MODUM	10 000	S0203 MENTAL HELSE MODUM LOKALLAG	15 000	S0849 ÅMOT JENTE OG GUTTEKORPS	50 000
S0725 MODUM HISTORIELAG	10 000	S0185 MODUM TURMARSJFORENING	15 000	S0844 RADIO MIDTFYLKET AS	50 000
S0733 GEITHUS PENSJONISTFORENING	10 000	S0692 GEITHUS IDRETTSLAG	20 000	S0834 NØREFJELL TRAP TEAM	50 000
S0739 BEAGLE-RINGEN-BUSKERUD	10 000	S0650 EIKER, MODUM OG SIGDAL FORSVARSFORENING	20 000	S0829 STIFTELSEN VIKERSUND MENIGHETS- SENTER	50 000
S0755 KOR RUSTICUS	10 000	S0729 GLOMSRUDKOLLEN JÆGER OG FISKEFORENING	20 000	S0817 STEINBERG IDRETTSFORENING	50 000
S0756 VAD 4H	10 000	S0710 MODUM FOTOKLUBB	20 000	S0838 NEDRE SIGDAL IDRETTSFORENING	56 000
S0761 DÙVELØLETS VENNER	10 000	S0744 KOR O2	20 000	S0824 GEITHUS IDRETTSLAG	60 000
S0763 EIKER PROSJEKTKOR	10 000	S0794 SAMFUNNSHUSET FOLKVANG	20 000	S0845 SAMFUNNSHUSET FOLKVANG	60 000
S0767 SIMOA 4H	10 000	S0703 SAND BÅTFORENING	20 000	S0823 MODUM BORDTENNISKLUBB	68 000
S0786 SKOTSELV GRENDEUTVALG	10 000	S0783 FEINSRUD BAKSTELAG	20 000	S0825 FLYING TEAM VIKERSUND HOPP	75 000
S0797 LHL MODUM	10 000	S0789 RADIO MIDTFYLKET AS	20 000	S0833 HAUGFOSS IDRETTSFORENING	100 000
S0807 HJORT OG OTERVEIEN VEILAG	10 000	S0721 SIMOSTRANDA IL	21 000	S0827 FISKUM IDRETTSLAG	100 000
S0811 GREVEN	10 000	S0663 EGGEDAL SKOLE OG UNGDOMSKORPS	25 000	S0842 MODUM SOKN	100 000
S0812 KONGSRUD SANITETSFORENING	10 000	S0766 MODUM KARATEKLUBB OG BRASILIANSK JIU JITSU	25 000	S0832 I L MOINGEN	150 000
S0693 MODUM BAD	12 000	S0714 KLØTFEFOSS SAMFUNNSHUS	25 000	S0820 SIMOSTRANDA IL	180 000
S0796 MODUM BYGDEUNGDOMSLAG	12 000	S0784 ØSTSIDEN VEL	25 000	S0835 VIKERSUND IDRETTSFORENING VIF-HUSET	300 000
S0654 PLANTEFELTET OG SEVLASJØRDET VELFORENING	15 000	S0680 GODHETSFESTIVALEN	30 000	S0847 MODUM FOTBALLKLUBB	340 000
S0661 SYSLE BLANDEDE KOR	15 000	S0816 DNT DRAMMEN TURISTFORENING	30 000	GAVEMIDLER NÆRING	
S0667 MODUM PINSEMENIGHET	15 000	S0691 MODUM ORIENTERINGSLAG	30 000	ZURF MODUM	2 940 000
S0669 FURUMO CURLING KLUBB	15 000	S0687 VIKLAND BRYGGE SA	30 000	SVH Drift	2 500 000
S0719 LIONS CLUB MODUM	15 000	S0656 ALLEMANNSSÆNSVENNER	30 000	TALENTSTIPEND	
S0727 BUSKERUD HAREHUNDKLUBB	15 000	S0704 NORSK VORSTEHUNDKLUBB BUSKERUD	35 000	Tuva Hagen Rønning – Langrenn	20 000
S0747 SYKKELKAMERATENE	15 000	S0752 GEITHUS TURNFORENING	35 000	Hedda Th Bolstad – Skiskyting	20 000
S0798 MODUM RØDE KORS	15 000	S0791 ÅMOT JENTE OG GUTTEKORPS	40 000	Arne Kristian Skagen – El-bass, klassisk	20 000
S0810 MODUM KARATEKLUBB OG BRASILIANSK JIU JITSU	15 000	S0808 I L MOINGEN	40 000	Jørgen Thingstad – Elektronisk musikk	20 000
S0643 HEGGEN GOSPEL	20 000	S0809 MODUM SKISENTER AS	40 000		
S0664 SNARUM SKYTTERLAG	20 000	S0717 VIKERSUND IDRETTSFORENING	40 000		
S0699 MODUM JANITSJAR	20 000	S0211 VIKERSUND IDRETTSFORENING VIF-HUSET	43 300		
S0705 BAKKE IF	20 000	S0757 VAD 4H	45 000		
S0711 SØNDRE MODUM SKYTTERLAG	20 000	S0184 FRISKIS & SVETTIS MODUM	45 000		
S0713 MODUM ROTARYKLUBB	20 000	S0802 GEITHUS IDRETTSLAG FOTBALL	50 000		
S0726 MODUM RC KLUBB	20 000	S0788 GEITHUS MUSIKKORPS	50 000		
S0734 MODUM KAMMERKOR	20 000	S0652 HEGGESJØVEIEN SA	50 000		

Bankens tillitsvalgte 2020

Generalforsamling

Innskytervalgte

Medlemmer:

Pål Stenbro, leder
 Hilde S. Grønhovd, nestleder
 Vegard Jelstad
 Kristi Marie Aasand
 Grete Leversby Letmolie
 Ola Bjølgerud
 Hanneke Van Riet Molenaar
 Halvor Andreas Hartz

Vikersund
 Geithus
 Geithus
 Hokksund
 Skotselv
 Vikersund
 Vikersund
 Åmot

Varamedlemmer:

1. Lene Weum
 2. Anne-Grethe Jacobsen
 3. Trond Arne Ingvaldstad
 4. Børge Nygård

Åmot
 Vikersund
 Vikersund
 Åmot

Egenkapitalbevisiervalgt

Medlemmer:

Yngve Leren
 Andreas Viljugrein
 Kine Marie Dahl
 Herman Olslund
 Ingunn Dalaker Øderud
 Lisa Erlanda Tangerud

Åmot
 Vikersund
 Åmot
 Vikersund
 Vikersund
 Åmot

Ansattevalgt

Medlemmer:

Gro Spone
 Øyvind Blix
 Lars Willy Danielsen
 Hans Thore Grøterud
 Johan Stærkebye

Vikersund
 Vikersund
 Åmot
 Vikersund
 Vikersund

Styret

Medlemmer:

Trond Gewalt, styreleder
 John Arne Haugerud, nestleder
 Siv Hantho
 Tom Berget
 Anne Line Berglia
 Anne Leversby, ansattes representant
 Arnt Olav Svensli, ansattes representant

Varamedlemmer:

Ole Eivind Svendby
 Kari Mette Høstvik

Tove Beate Jelstad, for de ansatte
 Ole Gunnar Fidjestøl, for de ansatte

Revisjon:

Statsaut. revisor Henrik Woxholt
 Deloitte AS

SpareBank
MODUM

SpareBank 1 Modum
NO 937 889 186

Telefon 915 02270
post@sb1modum.no
www.sparebank1.no/modum

SpareBank 1 Modum
Postboks 114
3371 Vikersund

Avdelinger:
Vikersund, Vikersundgata 29
Åmot, Lilleåsgata 2-4
Hokksund, Stasjonsgata 61
Drammen, Erik Børresens allé 7